

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni 'Dobrodo' v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni 'Slovenija' pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi

Pravično porazdeliti breme protikonjunktturnih ukrepov

«Paket» nujnih gospodarskih ukrepov, ki jih je ministrski svet sprejel 2. julija na osnovi ustreznega dokumenta ministrstva za proračun La Malfa, za finance Reviglia in za zaklad Pandolfina, je še vedno v središču pozornosti italijanske javnosti. Z njim se v teh dneh ukvarjajo vse socialne sile v državi in razumljivo je, da se mnogi okrog sprejetih ukrepov tudi močno razhajajo. Kljub temu, da gre za vrsto nujnih posegov za zajezitev neugodne gospodarske konjunktуре, katerim se bodo jeseni pridružili daljnosežnejši stabilizacijski posrezi, je njihov domet - 4.000 milijard odvetnih na področju potrošnje, da bi se ustrezno povečale produktivne naložbe v vendarle tolikšen, da občutno presega točo tradicionalnih protikonjunktturnih ukrepov. Polemike okrog tega vprašanja so toliko bolj žive tudi zaradi močno si nasprotujočih stališč, ki so prišla do izraza glede najavljenih in pozneje opuščenih posegov na področju državnih in zasebnih podjetij, razpisov za gradnje, prenosov davčnega sistema in izredni posegi za gospodarski in socialni razvoj južnih predelov države.

Načrt bo vlada sestavila - je rečeno v dokumentu - ob aktivnem sodelovanju socialnih sil, sindikatov in podjetniških organizacij. Program je kar ambiciozen, njegova sestava, še bolj pa njegovo poznejše izvajanje in uspeh pa bodo v glavnem odvisni od dejanskega sodelovanja med glavnimi komponentami italijanske družbe, kar seveda predpostavlja pravično upoštevanje potreb vseh socialnih slojev in prav tako pravično porazdelitev novih, neizbežnih žrtev in bremen.

E. F.

POMISLEKI O NJIHOVI UČINKOVITOSTI TUDI V KD VLADNI UKREPI PROTI INFLACIJI ŠE VEDNO V SREDIŠČU POLEMIK

Berlinguer potrdil odločno nasprotovanje KPI Demantirane vesti o ostavki tajnika CGIL Lame

RIM - Vladni nujni ukrepi za zajezitev inflacije so, tudi po bistvu pozitivni, ocenjuje vsedržavno vodstvo enotne sindikalne zveze, še vedno v središču vnetih političnih razprav. Medtem ko v krogih sindikalnega vodstva in v izjavah številnih voditeljev prevladuje prepričanje, da je s težavo doseženi kompromis v glavnem pozitivni, zlasti glede obratne neokrepite draginske doklade in ustanovitve 'solidarnostnega sklada' s prispevkom polodstotnih prejemkov vseh zaposlenih, KPI potrjuje svoje nasprotovanje vladnemu 'paketu', pomisleki pa so po pojavljajo tudi v drugih strankah in celo med demokratičnimi ministri.

Minister za industrijo Bisaglia, ki je bil s svojimi nerazodnimi izjavami o nujnosti razvednotenja lire (v slogu vztrajnih stališč in interesov nekaterih industrijskih in finančnih monopolov) povzročil hudo zaostrenje v zvezi s pred srečanjem med vlado in sindikati, je včeraj ponovno postavil zahtevo po preureditvi postopkov za premoženje in s tem potrdil, da hoče prevzeti vlogo glavnega delodajalca. Minister za kmetijstvo Marcora pa je izrazil mnenje, da zadnji vladni ukrepi predstavljajo le delno približanje splošnim smotrom omejevanja notranjega povpraševanja, prelivanja sredstev od potrošnje k investicijam in zmanjšanju proizvodnih stroškov.

Tajnik KPI Berlinguer je v Firencah obravnaval vladni paket v širšem okviru hude krize, ki pretresa italijansko družbo. Za njega je po njegovem kriza nesposobnost stroja, da usklajuje reševanje vprašanj produktivnega razvoja in zaposlitve s stabilnostjo lire. Če sistem uspe za določen čas zagotavljati rast proizvodnje, se takoj začne inflacijski proces. Če pa uporabljajo še dalje proti inflaciji običajne recepte, zaideva takoj v krizo proizvodnja in zaposlitev. Berlinguer je poudaril, da so zadnji vladni ukrepi prav takega stavega tipa: ne zastavljajo naraščanja cen in ne jamčijo povečanja proizvodnje in zaposlitve. Zato puščajo državo pod izmenično toplotno in mrzlo vročino inflacije in recesije, hkrati pa prizadevajo 'telavsko dohodke'.

Nato je poudaril razliko med protikonjunktturnimi ukrepi, ki jih je vlada sprejela leta 1976, ko je KPI sodelovala v večini narodne solidarnosti, in sedanjimi. Tedaj niso prizadeli prejemkov delovnih ljudi in so dejansko zmanjšali inflacijo, zato je ravnanje komunistov dosledno, ko sedaj nasprotujejo vladnim odločitvam. Glede 'solidarnostnega sklada', v katerem naj bi vsi zaposleni prispevali pol odstotka plače, je Berlinguer izjavil, da ne gre za načelno nasprotovanje, ampak da ni nobenega jamstva, da bo uporabljen v nevarnostne namene in ostaja nevarnost vpletanja sindikatov v spore z delavstvom. Enake misli je razvil v Neaplju Chirromonte, odgovoren za gospodarska vprašanja pri vodstvu KPI, ki je potrdil, da so predložili resolucijo o globlji vlogi gospodarskega parlamenta in inflacije, o kateri naj parlament čimprej razpravlja.

Chirromonte je tudi odločno demantiral vest, ki jo je označil za 'dimišljino' in 'sprovokacijo', da bi na seji vodstva KPI, ki je razpravljala o vladnih ukrepih, prišlo do ostrega spora med Natto in Luciano Lamo, ki naj bi zaradi tega ponudil ostavko z mesta generalnega tajnika CGIL. Tudi današnje glasilo KPI označuje te vesti za 'skonstruirane laži', ki jim je namenjen sprožitvi protikomunistične spekulacije. Polozaj Lame ni pa vsekakor prav nič lahek, saj kot najprejznejši sindikalni voditelj zagovarja ukrepe, katerim njegova stranka odločno nasprotuje. Solidarnost pa mu je brzoglavno izrazil odgovori za sitikalna vprašanja pri združenju katoliških delavcev (ACLI).

Medtem se med nasprotniki protinflacijskih ukrepov uvrščajo poleg nekaterih strank (KPI, PS DI, PLI) tudi lastniki trgovskih obratov, ki gojijo zapor (toda sindikati osebja obsojajo njihov postop, da bi se še dalje izmikali pravičnemu plačevanju davkov) in industriji, ki proizvajajo alkoholne pijače, ki jih je zadel znaten povisek IVA.

Nasprotovanje je izrazilo tudi delzna enotna zveza kovinarjev iz Lombardije, ki se zavzema za

splošno vsedržavno stavko, ki naj 'opremaga' načrt Agnellija in 'gospodarje'. Odnosi med kovinarji in delodajalci so se namreč poslabšali ob prekinitvi pogajanj za dopolnilne pogodbe zaradi napovedi vodstva Fiatu o odpustitvi 15.000 delavcev. Sprito trme vodstva največje italijanske industrije, ki hoče upoštevati sindikalnih predlogov o alternativnih rešitvah za izhod iz krize, bo FLM sklical vsedržavno stavko stroje. Voditelji enotne sindikalne zveze bodo torej imeli v prihodnjem tednu polne roke dela, da na delavskih skupščinah in na posvetih s kadri dosežejo soglasje o kompromisu, ki so ga dosegli z vlado.

BANGKOK - Včeraj je na Tajsko priletelo prv ameriško transportno letalo s tovornim vojaško opremo in municijo za tajsko vojsko. Začel se je torej ezračni vojski, ki naj bi vzpostavila tajsko vojsko, da lahko kljubuje morskobitnim vietnamskim napadom.

V TEHERANU PROTESTNA MANIFESTACIJA IRANSKE ŽENSKSE SE UPIRAJO SREDNJEVEŠKI «ISLAMIZACIJI»

Predsednik Banisadr upa, da bo val fanatizma začasen - V Kairu umira bivši šah Reza Pahlavi

TEHERAN - Včeraj bi morale vse uradnice raznih iranskih ministrstev zavreči zahodna oblačila in priti na svoja delovna mesta s skot se to spodbodi islamskim ženskam. Tega niso storile, še več, kar 5 tisoč se jih je zbralo pred predsedniško palačo, da bi izrazile svoje nasprotovanje sklepu, ki bi jih ponovno pahnil v objeto srednjeveške milosti. Med njimi je marsikatera nosila šador, ali pa imela na glavi rusari, temno rufantno, ki je postala simbol ženskega odpora šahovski tiraniji in jim danes grozi še večje jetništvo v sponah koranškega zakona. Večina pa je svoj protest izrazila že s tem, da se je oblekla kot večina vrstnic, tako na zahodu kot na vzhodu in je 'obgledno razkazovala svoje lasse'.

Iranski predsednik Banisadr je sprejel delegacijo žensk, ki ji je obljubil, da bo ukrep začasen, dokler se sedanja islamizacija v državi ne poleže. Banisadr je tudi poskrbel, da so varnostni organi zaščitili ženske pred napadi islamskih integralistov. V času nastajanja ukrepov, ki jim je pravilo 'sveta vojna za obnovu', ne verjame nihče. Ko so dobora 'očistilski ministrstva za islamske sumljivih uradnikov in funkcionarjev, so se integralisti spravili na imovino drugih verstev, iranski štiti so se celo izneverili islamski verski skupnosti, pozabili so na močnega manifestacije, ko so pripadniki najrazličnejših verskev z rano ob rami korakali proti šahovemu režimu. Na iranskem vishavu se torej ne rojeva korodski kalifat, temveč nekaj hujskega, kar se ne upira samo naši zahodni miselnosti temveč vsemu omikanemu svetu. Banisadr upa,

RAZGOVOR S KOMUNISTIČNIM SENATORJEM ARMANDOM COSSUTTO

Politika krajevnih uprav na Tržaškem naj odraža duha osimskih sporazumov

Senator kritiziral vzdržanje KD ob glasovanju o občinskem proračunu in politiko LpT, ki nasprotuje krajevnim interesom - Negativna ocena gospodarskih ukrepov vlade

Včeraj se je mudil v Trstu komunistični senator Armando Cossutta, ki je pri centralnem vodstvu partije v Rimu odgovoren za vprašanja krajevnih uprav. Sešel se je s predstavnikom delnega komiteja tržaške avtonome federacije KPI in govoril je bil s vsa dva o koščkovosti političnih nepravilnosti na tržaški občini in pokrajini. Izkoristil smo priložnost in senatorju zastavili nekaj vprašanj.

Cossutta kritično gleda na vzdržanje KD ob glasovanju o tržaškem občinskem proračunu s pripombo, da gre za napako kate-re obseg in posledice močajo pac preveriti krščanski demokrati s mi. Njihovo zadržanje seveda o-moaga Listi za Trst, da ostane še naprej na oblasti, toda politika LpT ni takšna, kakršno v re-nici potrebujejo tržaška občina in pokrajina ter dežela Furlanija Juljska krajina. Lista za Trst je kaj malo občutljiva za gospodarske probleme, ki tarejo tržaško po-

kraino in še manj za potrebe delavstva.

Trstu je tudi spričo njegove zemljepisne lege potrebna povsem drugačna politika, ki naj sloni predvsem na tvornem sodelovanju med tu živčima narodnostima ter med italijanskim in južnoslovanskimi narodi in narodnostmi; to je tudi prava za nadaljnji razvoj in pravzaprav za bodočnost Trsta. Stališče tržaškega občinskega odbora in Liste za Trst je v tem smislu odmaknjeno, tako npr. je kritično do osimskih sporazumov, ki pa v resnici pomenijo vzoren primer sodelovanja med država in različnimi družbenimi uveljavitvami. «Osmo uredujeva nadaljnjo poglobitev dvostranskih odnosov, za katere se mi komunisti še prav posebno zavzemamo, sicer pa so pri srcu tudi italijanskemu ljudstvu kot takemu. Seveda naložavamo na določene cilje, tako tudi in zlasti v Trstu.» Zelo pomembno je po Cossutto-vi oceni gospodarski del osimskih dogovorov in njegova socialna vrednost, ki dajeja možnost okre-pitve industrijskih, trgovskih, tu-rističnih in kulturnih dejavnosti za resen in uravnotežen razvoj ce-lovitve gospodarstva v teh kra-jih. «Vsihino gospodarskih dogo-vorov bi bilo treba bržda tu pa tam polcoriti in jo azurnirati, na kar smo tudi sami pripravljene, toda gorje, ko bi odkrili bistvo meddržavnega sporazuma, ki ga je treba, nasprotno, spoštovati.»

Kakšno pa je stališče KPI do najnovejših gospodarskih ukrepov

PRIŠLI SO IZ AVSTRALIJE, AMERIKE IN EVROPE

V ŠKOFJI LOKI PRAZNIK SLOVENSkih IZSELJENCEV

Srečanja se je udeležil tudi predsednik SZDLS-Mitja Ribičič - Veselje ob bogatem kulturnem sporedu

ŠKOFJA LOKA - Številni slovenski izseljenci iz Avstralije, obel Amerik in evropskih držav so se zbrali na tradicionalnem izseljenskem pikniku v Škofji Loki. Srečanje izseljencev je letos dobi posebno slovesno obeležje, saj se je z njim zaključilo 25 let trdnih vezi in vse močnejšega pove-zovanja izseljencev in začasnno za-poslenih v tujini, z matično domo-vino. Mladinke in mladinci so v narodnih nošah in z nageljni v ro-kah pričakali goste na mestnem trgu in jih spremlili do starega gradu nad Škofjo Loko, kjer je bilo potem ves dan slisati pesem, narodno glasbo in vsele vzkliske srečani.

Srečanja izseljencev so se med drugimi udeležili tudi Mitja Ribičič, dr. Marjan Breclj, Majda Gaspari in znana dolgoletna delavka izseljenskih društev v Ameriki 80-letna Ana Krasna. Predsednik Izseljenske matice Stane Kolman je v pozdravnem nago-voru dejal, da letošnji piknik po-novno dokazuje, kako čvrsti so mostovi prijateljstva, za katerih ohranitev je dajala oporo in jo bo dajala misel predsednika Tita.

Ob tej priložnosti je Stane Kol-man spomnil tudi na velikega slo-venskega književnika Louisa A-damića ki je pred tremi in pol desetletji med prvimi uvidel in dojel dolgoročno, neodvisno in samostojno Tivoto pot v mir in so-cializem. Bogat kulturno - umetniški spored so pripravile domače in izseljenske folklorne skupine in ansambli iz Zahodne Nemčije, Švedske in Avstralije.

JURE PENGOV

Nalože madriške konference o varnosti in sodelovanju v Evropi

BEOGRAD - Zadnja številka «Komunistična» prinaša izjavo namestnika zveznega sekretarja za zunanje zadeve Milorada Petića o bližnji konferenci o sodelovanju, ki se bo začel 11. novembra v Madridu.

Naloga madriškega sestanka ni le tehtanje rezultatov, ki so bili doseženi z uresničevanjem določil sklepe listine iz Helsinkov, mar-več pomene korak naprej pri uresničevanju procesa razoroževanja v Evropi. Milorad Pešić je poudaril, da je politika detanta v Evropi kljub vsem omahovanjem in omejevanjem dozevala jolocočno stabilnost, saj razne ciprskc krize in drugih odprtih kriznih žarišč ali spopadov, kakršni so značilni za nekatero druge dele sveta. Pešić pa je tudi poudaril, da je položaj v Evropi na področju vo-jaskega detanta skrajno zaskrbiljo-joč in nevaren ter zato opozoril na nujnost krepitve oziroma medse-bojnega političnega zaupanja, kar bi omogočilo, da se začnejo po-

Kompromis v Freetownu

FREETOWN - V glavnem mestu Sierra Leone se je končala vrhunska konferenca Organizacije afriške enotnosti, za katero so največ časa posvetili vprašanju Zahodne Sahare. Ob tem so kot razumljivo sprejeli kompromisno rešitev, da bo problem bivše špan-ske kolonialne posesti rešil «od-bor modrih», ki ga sestavljajo predstavniki petih afriških držav. V Freetownu so torej voditelji držav in vlad obšli najnevarnejšo točko, ki je grozila, da bo raz-klala organizacijo na dva tabora, če bi sprejeli v članstvo pred-stavnike fronte Polisario.

PEKING - Dobro obveščeni krogi na Japonskem trdijo, da bo v kratkem prišlo do bistvenih za-menjav zaradi starosti in samem partiskem in državnem vodstvu LR Kitajske. Mlajši politiki bodo bolj zamenjali podpredsednika vlade Deng Xiaopinga, najvaž-nejšo vojaško osebnost na Kitaj-skem Ye Janyanga in oba najpomembnejša snovalca nove kitajske gospodarske politike Chenga Yua-na in Li Xianniana.

Srhljiva govornica arhivskih papirjev

Kakšno nenavadno doživetje je, če greš brskati arhive notran-jegega ministrstva v Rimu. Zdi se ti, da si odkril stare družin-ske papirje. Toliko znanih imen najdeš v dosjejih, ki govore o «drugorodnih» v Juljski krajini kot po fazisnem. Koliko upornišča, «slavianofilstva», volje do ohrani-tve svoje narodne identitete je bilo med našimi ljudmi v tistih črnih letih, čeprav so fašisti skušali zbrisati na Primorskem vsa-ko slovensko sled in se to hvali-li, da jim je to tudi uspelo, v resnici pa niti sami niso verjeli svojim trditvam. Nasprotno, žr-veli so v stalni negotovitosti in o-deli v vsaki slovenski pesmi, na-pisu, znaku, veliko nevarnost, i-redentizem, beseda, ki je bila še pred kratkim pojem za najsvetlejš-a Italijanska čustva Avstriji, o kongresu zdravnikov v Milanu. Med poročili o potonjanju sovet-skega komisarja Litvinova iz Gar-

de v Opatijo, med prošnjami de-setlasko družine, ki da nima kaj jesti, telegrami ponosnih očetov, ki poročajo Dučju, da se je prak-kar rodil nov fašist in Damnu-ziem poslanico italijanskim letal-cem, je v dneh med 1. in 6. sep-tembrom 1930 zaslediti tudi tele-gramo o procesu, o obsodbi in sm-rti Bidovca, Marušiča, Miloša in Valencija.

V svojem skopem stilu so ti tele-grami nadse govornici, saj jasno dokazujejo, da je bil tajni režiser celotnega procesa sam Mussoli-ni in da je bila smrtna obsodba odločena še pred zaključkom raz-prave pred Posebnim sodiščem. Komaj dve uri po ustrelitvi je Mussolini še imel na mizi poročilo o zadnjih trenutkih starih ob-sojenec. Ko so odhajali v smrt, so peli slovenske pesmi in govorili po slovensko. V zadnjih slovenskih

har tik pakistanske meje proti-pehotne mine. Miriranje je že povzročilo precejšnje izgube med islamskimi gverilci in je popoln-oma ohromilo prehajanje preko meje. Posebne protipehotne mi-ne so baje dolge le nekaj cen-timetrov in so za las površne kamenju, sprožijo pa se že ob najmanjšem dotiku.

Stopnjevanje napetosti med Kitajsko in Vietnamom

PEKING - Medtem ko je v teku vietnamska ofenziva proti borcem Demokratične Kampucije, se napetost med Kitajsko in Vietnamom nevarno stopnjuje. V zad-njih štirinajsetih urah je Pek-ing odločno zavrnil hanojski predlog o dvostranskih pogajanjih. Kitajski tisk pa obtožuje Vietnam novih vojaških provokacij na vietnamsko - kitajski meji.

Aretacija domnevnih teroristov v Turinu

TURIN - Digos in karabinjer-ji iz Turina so včeraj v Piemontu aretirali 21 domnevnih teroristov. Nova akcija je zavita v najstrož-jo tajnost, a kljub temu se je iz-vedelo, da so aretiranci le emanj-še ribice predvsem pripadniki ti-stih skrajnih organizacij, kjer de-že brigade novotjuz nove privr-ženice. Kot običajno določeni kro-gi poskrbijo, da kljub tajnosti pro-nicajo v javnost točno odmerjene vesti. Med aretiranimi so baje eden izmed fatovc enainšestde-seterice, ugleden turinski knji-garnar in aktivist PSL.

Telefonski naročniki med tnalom in kladivom

RIM - Odvetniki Riezzi, D'In-zillo in Lo Mastro, ki so na račun komitejev telefonskih uporabnikov dosegli od lacijskega upravnega sodišča, da je razveljavilo zakon-ski odlok, po katerem so bile 1. januarja letos telefonske tarife zvišane, so včeraj priredili tiskov-no konferenco, med katero so u-porabnike telefonske službe po-zvali, naj ne poravnajo računov, ki jim jih je poslala družba SIP, dokler omenjeno sodišče ne obis-vi utemeljitve razsodbe.

Z druge strani je glavni ravnatelj oddelka za zunanje odnose SIP De Rosa pozval uporabnike, naj računne plačajo. Pač zato, kar utemeljitve razsodbe še ni, zato da tudi njene vsebine ni mo-gče kritično preveriti.

OD 1. NOVEMBRA LÉTO Reviglio raztegnil obveznost izdajanja davčne pobotnice

RIM - Dne 1. novembra izda-ti bodo morali začeti izdajati davčne pobotnice poleg gostin-cem in gostinčarjem, ki so to dolžni že od 1. marca, še dra-gularji, krznarji, prodajalci u-snujenih izdelkov, električnih go-spodarskih strojev in televizijs-kih sprejemnikov, mehaniki in ženski frizerji. Tako določa za-konski odlok francuskega mini-strstva Reviglio, objavljen v včerajšnjem Uradnem vestni-ku republike št. 123. Odlok so-di med protinflacijske ukrepe, ki jih je sprejela v tork v la-da, vperjen je za zoper utarje-vanje davka na dodatno vred-nost (IVA).

Davčno pobotnico bo treba iz-dajati skupem in naročnikom med drugim za sledeče blago: dragocene kamne (z izjemo ti-stih, ki so namenjeni industrijski rabi), bisere (z isto izje-mo), izdelke v platini (razen onih, ki so namenjeni sanitar-nim potrebam, laboratorijem ter industriji), strojne krzrne izdelke iz kož 26 živali (med drugim krokodilce, lisčice, opič-ke, leopardove pa še iz kož severnega belega medveda, ku-ne žilnice in zamrzovalne apa-rate, klimatske naprave, se-salce, ločilnice, pralne stroje in stroje za pomivanje kuhinjske posode, peči, štedilnika, kopal-niške grelce in televizorje.

rimsko vlado? Ti ukrepi, meni Cossutta, ne izpolnjujejo pričako-van delavstva in še tem manj ustrezajo potrebam gospodarstva. Uperjeni so proti inflaciji, toda sprejeli njihove nerodne zasnove je težko verjeti, da bodo učinkoviti. Med drugim predvidevajo skrcenje splošne potrošnje, to pa ogroža tako proizvodno kot zaposlenostno raven in že je govor, da je v na-črtu odpustitev kar 200.000 delov-nih moči. Vlada pobuda je po-temtakem tudi krivična v social-nem pogledu.

Za izhod iz hude krize je nujno potreben prispevek prav vseh in ta naj bo toliko izdatnejsi, kolikor več posameznik ima. Komunisti so dokaj skeptični glede ustanovitve posebnega solidarnostnega sklada, ki naj bi ga izoblikovali z 0,50-od-stotnim odtelglajem na prejemkih uslužbenecv. Obremenitev le ti-stih, ki so v odvisnem službenem razmerju, pomeni pravzaprav kr-šitev same ustave, ki proglasa, da so vsi državljani pred zakonom enaki. Komunisti bodo, skratka, storili vse močote tako v poslan-ski zbornici kot v senatu, da se vladni ukrepi prikrivajo stvarnim potrebam in da se breme žrtev pravičnice porazdeli.

Kaj meni KPI o svetovnem poli-tičnem dogajanju in kako bi po-njegovu oceni Italija lahko prispe-ovala k popustitvi mednarodne napetosti, ko bi v svoji zunanji poli-tiki bila bolj neodvisna? Res je, pravi Cossutta, rimska vlada se v vseh teh mesecih vozi nataniko po ameriškem tiru, namesto, da bi razvila takšno politiko, ki bi bila sicer uokvirjena v krog zavneš-tev, katerim pripadamo, vseeno pa bolj prožna. Razvila naj bi, skratka, neodvisno «vtonomno» bolj italijansko, narodno politiko. Zgled v tem smislu nam prilija s tujih tal, oziroma se samo na Francijo, na ZRN in Schmidta, in njegovo nedavno potovanje v Moskvo, na politiko še drugih evropskih držav, ki tezi k ubla-žitvi mednarodne napetosti. Ta se še stopnjevala zaradi poslab-šanja odnosov ZDA - SZ in omila se bo z njihovim izboljšanjem, predvsem pa s potrditvijo važne vloge, ki jo igra v tem sklopu prav vsaka država zahodne Evro-pe, kateri pripada tudi Italija.

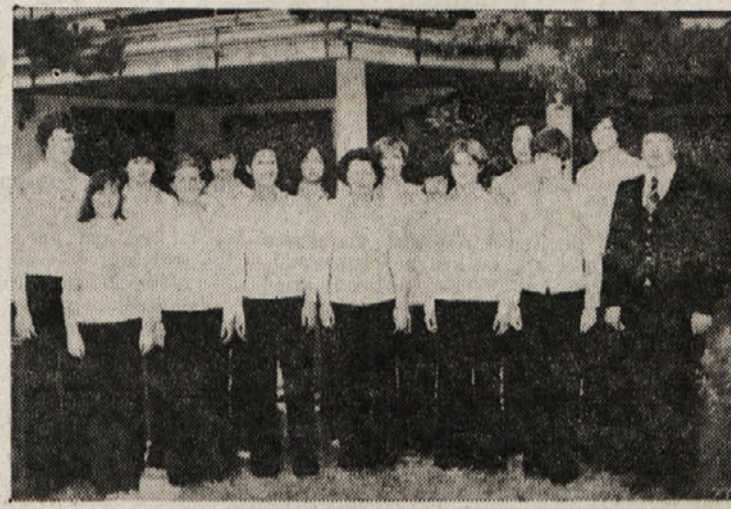
(dg)



Z REDNEGA OBČNEGA ZBORA

Plodno delo devinskih deklet

V torek, 1. julija, so se v dvorani gostilne «Da Alice» v Devinu zbrale pevke dekleškega zbora iz Devina in še nekateri drugi vaščani, ki so v odboru ali se kako drugače zanimajo za delovanje devinskih deklet, da bi se na obnemu zboru pogovorili o dosedanjem in bodočem delovanju. Na dnevnem redu so bile tudi volitve novega odbora.



Na začetku je predsednica dekleškega zbora, Alenka Legiša, prebrala poročilo delovanja od zadnjega občnega zbora do danes. Da ne sežemo predaleč nazaj, naj navedemo samo nekaj podatkov o delovanju v letošnjem letu. Od novega leta do danes so devinska dekleta imela deset nastopov. Med pomembnejše spadajo nastopi na ekumenskem srečanju v Gorici, na Primorski poje v Tolminu, gostovanje v ljubljanski osnovni šoli Vič.

Pomembno je bilo tudi srečanje s člani krožka OZN postojnske gimnazije, ki so prišli na obisk 24. maja letos in so jih v Sestlanju sprejeli tako člani dekleškega zbora iz Devina, kot Fantov izpod Grmade. Bilo je res veselo in pristransko srečanje s sto štirimi mladimi in njihovimi profesorji. Poleg petja in smeha je bilo srečanje pozitivno tudi zato, ker so tako navezali nove stike z matično domovino in spoznali toliko mladih prijateljev, ki se zanimajo za zamejske Slovence.

V svojem poročilu je predsednica nakazala probleme, s katerimi se mora zbor spopadati, če hoče kolikor toliko uspešno delovati na našem narodnostno tako ogroženem področju. Ena izmed največjih težav, zaradi katere je kulturno delovanje v Devinu precej oteženo, če že ne skoraj onemogočeno, je pomanjkanje primernih prostorov, kjer bi lahko devinčani imeli kulturne večere itd. Zupnijska dvorana, ki se je oba zbora poslužujeta za vaje, je namreč majhna in poleg tega v zelo slabem stanju. Upajmo, da se bo položaj obrnil na bolje, če bo občinska uprava namenila prostore stare devinske osnovne šole, ko bo dokončana nova, za kulturne namene.

V nadaljevanju je Alenka Legiša poudarila, da je za obstoj in razvoj pevkega zbora nujno, da pristopijo v njegove vrste nove pevke, stare pa v njem sodelujejo s še večjo zavzetostjo, ne samo z redno prisotnostjo na vajah in petjem, ampak, da se tudi drugače zavajajo kolikšne važnosti je ta zbor za Devin in njegovo bližino okolico. Tudi to, kar niso vse pevke samo iz Devina.

Prav zato, kot se je pokazalo v razpravi, nameravajo dekleta naravno začetki z večjo dejavnostjo v Devinu samem in v bližnjih vaseh. Tako nameravajo organizirati samostojen koncert letos jeseni. V načrtu je tudi, da bi same poskrbele za delo, da bi nekoliko glasbeno izboljšale tiste

pevke in pevce, ki hočejo nekoliko spoznati glasbeno teorijo. Poleg tega bi bilo lepo, če bi jim uspelo dobiti strokovnjaka, ki bi jim lahko kaj več povedal o pevski tehniki. Dekleta so bila tudi mnenja, da bi bilo treba oblikovati otroški zbor, saj so ti zbori bistvene važnosti za obstoj odraslih pevskih sestojev. Pogovarjali so se tudi o tem, da bi pripravili skupno s Fantii izpod Grmade nekaj pesmi za mešan zbor, tako, da bi lahko peli tudi v mešanem sestoju, kot smo že nekajkrat. V letnem načrtu dekleškega zbora pa sta še smenjanje na tržaškem radiu in izlet ter nastop na Koroskem.

Po blagajnikovem obračunu, ki je pokazal, da je zbor dobro prebil letošnje leto, so bile na vrsti volitve. Dekleta so potrdila zaupanje vsem dosedanjim članom vodilnega odbora: predsednica je Alenka Legiša, podpredsednica Marija Breclj, tajnica Vida Legiša in blagajnik Herman Antonič, ki od vsega začetka požrvalno vodi zbor devinskih deklet.

M. T.

Na sliki: dekleški zbor iz Devina

Na fakulteti za literaturo v Trstu je z odliko diplomirala LUCKA ABRAM

Iskreno ji čestitajo sorodniki

Te dni praznujete v Saležu 50. oziroma 20. rojstni dan MARIJO in BOGDAN BUDIN

Obilo zdravja in življenjske sreče jima želi Marta Voščilom se pridružujeta Miro in Karlo

KRIŠKI PETDESETLETNIKI



Kriški petdesetletniki so se zbrali, da bi simbolično vsi skupaj praznovali svoj rojstni dan. Ob tej priložnosti so organizirali izlet v Vilo Manin, pred odhodom pa so se poklonili sovaščanom, ki so padli za svobodo, pri spomeniku v Križu. Dan so veselo zaključili z večerjo v Sempolaju. Ker se nekateri izseljenci niso mogli udeležiti izleta, bodo bajje organizirali še eno večerjo

Danes, NEDELJA, 6. julija DUSICA

Sonce vzhaja ob 5.23 in zatone ob 20.56 - Dolžina dneva 15.35 - Luna vzhaja ob 1.22 in zatone ob 14.36

Jutri, PONEDELJEK, 7. julija MANICA

Vreme večeraj: najvišja temperatura 28 stopinj, najnižja 18,7 stopinj, ob 18. uri 24 stopinj, zračni tlak 1013 mb ustaljen, veter 9 km na uro zahodnik, vlaga 60-odstotna, nebo pooblačeno, morje rahlo razburjeno, temperatura morja 21 stop.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Paola Ranieri, Taria Ricatti, Barbara Mola, Ester Giurgevich, Amira Dudine.

UMRLI SO: 60-letni Natale Flego, 82-letni Angelo Cavalli, 83-letni Pietro Mauro, 65-letni Marcello Pilot, 82-letni Romano Corda, 54-letni Bruno Tomadin, 84-letni Giuseppe Zimic, 28-letni Claudio Pascolo, 78-letna Anna Stupari, 83-letna Ida Suvlo, Biloslav, 76-letna Amalia Vitulovich vd. Rosignano.

OKLICI: podčastnik javne varnosti Michele Alfieri in prodajalka Iress Tullio, uradnik Gianfranco Allodi in uradnica Gabriella Corona, zlatar Alessandro Franca in uradnica Egle Longanesi, učitelj Michele Betic in študentka Iris Biecar, mehanik Antonio Pitteri in uradnica Bruna De Giusti, prodajalec Roberto Dessenibus in študentka Patrizia

Včeraj - danes

Prodan, uradnik Vittorio Lippay in uradnica Ezia Bertoli, trgovca Vito Pignatelli in študentka Antonietta Maria Zanin, finančar Diego Sisto in frizerka Natalina Solari, geometer Riccardo Skerl in učiteljica Floriana Micol, strojnik Mario Micalchich in uradnica Livia Hammerle, ravnatelj Lauro Trapani in uradnica Elisabetta Bernardi, mehanik Boris Antonini in uradnica Tiziana Schreiber, uradnik Claudio Cracco in uradnica Sara Vianello, sofer Bruno Pasutto in uradnica Gloria Chersini, uradnik Gianni Zoldan in uradnica Liliana Peres, pomoščak Danilo Bonetto in prodajalka Nicoletta Porcella, mehanik Claudio Paravano in uradnica Mariella Maricchiolo, trgovca Ennio Desensibus in uradnica Laura Terrani, pomožni delavec Giorgio Simonici in uradnica Rosamaria Bacci, tehničar risar Gianfranco Castellana in uradnica Daniela Musizza, častnik Alberto Faciolla in uradnica Gioia Perossa, risar Rolando Grisi in uradnica Maria Riontino, smetar Adriano Milosa in pomožna kuharica Bruna Rittusa, uradnik Fulvio Ferro in študentka Brunella Zebocchin, avtoprevoznik Luigi Cortazzo in računovodkinja Mara Radovic, nadzornik varovalnice Niveo Caporal in uradnica Liliana Faiman, podjetniški izvedenec Argeo Filippi in podjetniška izvedenka Astrid Norio, sofer Giorgio Petronio in uradnica Rita Francolla, stražnik J. V. Giuseppe Cosimo Zito in učiteljica Anna Accoti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30) Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Pietro 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje) Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Pietro 2.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba ob 21 do 8. ure tel. 732627; predpraznična od 14 do 21. ure in praznična od 0 do 20. ure tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčinca: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Brnje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrezina: tel. 200-121; Sestlan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

LOTERIJA BARI 23 22 6 58 19 CAGLIARI 32 9 3 46 76 FIRENCE 82 34 74 51 61 GENOVA 90 54 10 79 20 MILAN 42 12 85 4 38 NEAPELJ 24 50 45 55 58 PALERMO 2 62 85 47 83 RIM 28 40 68 52 16 TURIN 34 65 71 30 82 BENETKE 13 68 65 74 53

ENALOTTO 1 X 2 2 X 1 1 X 1 X X KVOTE: 12 - 4.585.000 lir 11 - 185.700 lir 10 - 19.000 lir

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30) Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2.

ste poskusili pri meni? segulin

V SPOMIN DR. ANTONU DANEUU

Dragi Tone, nisi več z nami. Ko sem videl tvoje osmrtnico, se mi je oko orosilo. Čas teče naprej in tu s časom. Čas najine dobe se izteka. Škoda. Ostanje pa spomini na čase najinih mladih let, ko smo pri tvoji teti listali strani debelih knjig me dicinske vede. Ko smo v Ljubljani in v Padovi končno prejeli zasluženi naslov našega truda. Bila sva si dobra prijateljca v dobi najinega poklica, ki ni bil rožnat, kot sva si kot mladi zamiljali. Kot mlad si bil klin v debelih naših slovenskih dijaških in zavednih društev. V dobi borbe si bil partizan, v borbi za našo zemljo, zatekal si se v matično zemljo. Ostal pa si vedno sin svoje rojstne vasi. Vedel si, da so poleg premožnejših tudi revni, katerim si vedno pomagal. V svoji rojstni vasi, Opčinah, si bil spoštovan in zaveden sin svoje zavedne zemlje. Bil si vedno naš in vsi smo te imeli radi. V vsem si bil zaveden in pošten in sin svoje rodne vasi.

Dragi Tone, ne bomo te pozabili, saj si bil naš dober prijatelj in sin Opčin. Robert Hlavaty

Sporočilo TPPZ

Vodstvo Tržaškega partizanskega pevkega zbora javlja članom ansambla, da v juliju ne bo vaj, pač pa so na sporedu trije koncertni nastopi: v nedeljo, 13. t.m., ob 15. uri v Lipici ob 400-letnici kobilarne; v soboto, 19. t.m., ob 20.30 na tržaškem sejmišču pri Montebehu ob festivalu demokratičnega tiska; v nedeljo, 27. t.m., pa v Cornu di Rosazzo (Videm) na srečanju bivših borcev z onstran in tostran meje.

Pridržana prognoza za jugoslovanskega avtomobilista

Jugoslovanski državljani Julio Gasi, star 31 let, doma z Malega Lošinja, je včeraj jutraj bil žrtev hude prometne nesreče. Na avtocesti med Redipuglio in Vilešem je iz neznanega razloga zavozil na levo stran cestišča in trčil v skalo. Na kraj nesreče so prihitele policaji iz Cervignana ter Rdeči križ iz Tržiča. Ker je bil Gasi hudo ranjen, saj je imel prebito lobjanjo, zlomljeno desno stegenico, zlomljena rebra in močne udarce po glavi so ga globoko nezavestnega preprejali v tržaško bolnišnico na oddelek za oživljanje. Zdravniki so si pridržali prognozo.

Kino

Nazionale 16.00-22.15 «Il piccolo grande uomo», D. Hoffman. Barvni film. Ariston 21.30 «La città delle donne», M. Mastroianni, G. Manni. Barvni film. Preveden mladini pod 14. letom. Ritz 16.00-22.15 «Lulu Dawn», B. Lancaster. Barvni film. Eden 16.00-21.15 «Mezzogiorno e mezzo di fuoco», Barvni film za vsakogar. Excelsior 17.00 «Uno strano tipo», A. Celentano. Barvni film za vsakogar. Grattacielo 17.00-22.15 «Un uomo, una donna e una banca», D. Sutherland. Barvni film. Fante Zapro do 12. julija Mignon 16.30-22.15 «Le tre cabaleros», Walt Disney. Barvni risani film. Filodrammatico 15.30-22.00 «Le porno vip», Barvni film. Preveden mladini pod 18. letom. Cristallo do 25. julija zaprto. Moderno 16.00 «La più grande vittoria di Jeeg Robot», Barvni risani film. Aurora 16.30 «Ragionieri Arturo de Fonti bancario precario», P. Villaggio. Barvni film. Capitol 16.30 «Uragano sulle Bermuda», Barvni film za vsakogar. Vittorio Veneto 15.00 «Frankenstein junior», M. Feldman. Barvni komični film.

Razstave

SPD Tabor Opčine. V Prosvetnem domu na Opčinah, je še danes, 6. julija odprt šesti biennale umetnikov amaterjev. Urnik od 10. do 12. in od 17. do 20. ure. Na Pomorski postaji je odprta razstava slikarja Giannina Marchiga. Razstavljene so slike, ki jih je ustvaril med leti 1912 in 1977. V galeriji Kocian v Gradežu je odprta razstava Giuliana Pecellija. Razstava bo trajala do 18. julija z urnikom od 8. do 21. ure.

Čestitke

Dne 26. junija je praznoval svoj 50. rojstni dan UMBERTO - BERTO CARLI. Vse dobro mu voščijo žena, sinovi, hčeri in vnuki. Dne 29. junija je godoval PAVEL CARLI. Vse najboljšo mu voščijo družina.

Razna obvestila

Lloyd Trieste sponoča, da je v mesecih juliju in avgustu odhod Dionea ob nedeljah iz Trsta ob 8. uri in prihod v Rovinj ob 11.20. Odhod iz Rovinja ob 17.45 in prihod v Trst ob 21.05.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu sporoča, da bo prva seja upravnega odbora po 13. občnem zboru v torek, 8. julija 1980, v knjižnični čitalnici.

Ravnateljstvo trgovskega tehničnega zavoda Z. Zois sporoča, da je v teku poskusno vpisovanje za 1. razred oddelka za geometre, ki naj bi bil pridružen tehničnemu zavodu. Odprtje oddelka za geometre je odvisno od števila vpisanih in od prostorskih zmogljivosti.

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu obvešča starše, da bo odhod otrok fantkov in deklic v kolonijo v Sempolaju jutri, 7. julija. Otroci naj bodo na sedežu društva v Ul. Machiavelli 22, ob 16. uri, od koder bo po zdravniškem pregledu odhod. Iz okoliških vasi jih pripeljejo direktno v kolonijo ob 18. ure dalje.

Zveza slovenskih kulturnih društev Trst - Ul. sv. Frančiška 20/II obvešča, da bodo uradi odprti v mesecih juliju in avgustu vsak dan ob 8. do 12.30, ob ponedeljkih in četrkih pa tudi popoldne ob 17. do 20. ure ter ob sobotah od 8. do 12. ure.

Jutri, 7. t.m., ob 20. uri bosta na sedežu SSK v Ul. Machiavelli 22. občinski svetovalec Lokar in arhitekt Kokorovec razložila varianto 25. regulacijskega načrta tržaške občine.

Srečanje je namenjeno izvoljenim v krajevne konzulte, predstavnikom krajevnih sekcij in vsem rojakom, ki jih ta problem zanima.

Pokrajinski izvršni odbor SSK v Trstu.

SPD IGO GRUDEN in ŠD SOKOL prireja 12. in 13. julija na Sokolovem igrišču DRUŠTVENI PRAZNIK

Vabljeni!

Uradi SKGZ v Trstu Ul. sv. Frančiška 20 bodo v mesecih juliju in avgustu odprti od 8. do 14. ure (ponedeljek - sobota) in od 17. do 20. ure (torek in četrtek).

Dr. CLAUDIO TENGE veterinar sporoča, da je njegova nova telefonska številka 574-673.

Ob uspešno opravljeni mali maturi iskreno čestitajo MIRJAM BRAJCOVIČ starši in sestra

Draga SUZI in ZVONKO Mnogo sreče in lepih dni v novem življenju vama iz srca želi Nadja, Vasilij, Lidija in Tergio

Gledališča V občinskem gledališču «Verdi» bo danes ob 18.00 druga predstava Leharjeve opere «Vesela vdova».

Razstave SPD Tabor Opčine. V Prosvetnem domu na Opčinah, je še danes, 6. julija odprt šesti biennale umetnikov amaterjev.

Čestitke Dne 26. junija je praznoval svoj 50. rojstni dan UMBERTO - BERTO CARLI.

ZAHVALA VAŠKA SKUPNOST PRAPROT se toplo zahvaljuje vsem trdkam, posameznikom, žirijam in obiskovalcem, ki so a kateri koli način pripomogli k lepemu uspehu

Pri Grgičevih (Fernetici) je odprta nova CVETLIČARNA Priporočamo se cenjenim strankam

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA optika Viki foto-kino Ulica Buonarroti o (prečna Ul. Rossetti) TRST Telefon 77-29-96

ROLICH NABREŽINA Kamoloni 35/e - Tel. 20-43-71 KERAMIČNE PLOŠČICE SANITARJE

Včeraj sta se vzela SUZI PERTOT in ZVONKO LEGISA Vso srečo jima voščijo člani in člani Mladinskega krožka Devin - Nabrezina

OBVESTILO Sporočamo, da se slovenski poletni center v Dijskem domu prične jutri, 7. julija, ob 8.30. Sprejeti bodo samo tisti otroci, ki so bili obveščeni.

KD VALENTIN VODNIK - DOLINA vabi na ŠAGRO SV. URHA DANES, 6. JULIJA ob 18. uri kulturni program. Sodelujejo: godba na pihala Breg, mešani pevski zbor Slovec iz Boršta in kantavtor iz Beneške Slovenije Rino Chinese

GOSPODARSKA ZADRUGA V BAZOVICI priredi LJUDSKI PRAZNIK na zadružnem vrtu v Bazovici danes, 6. julija

Podaljšanje terminov za predložitev prošenj Z D.P.G.R. št. 151/Pers. z dne 30. maja 1980, objavljenim v uradnem delnem listu št. 71 z dne 1. julija 1980, je deželna uprava podaljšala termine za predložitev prošenj za sprejem k javnemu natečaju, na podlagi izpitolov za 2 mesti svetnika z zdravniško specializacijo za sprejem v službo pri deželi, razpisanim z D.P.G.R. 92/Pers. z dne 27. marca 1980 in objavljenim v uradnem delnem listu št. 40 z dne 16. aprila 1980.

RAZPIS NATEČAJA Z odlokom predsednika deželnega odbora, objavljenem v uradnem delnem listu št. 71 z dne 1. julija 1980 razpisuje deželna uprava sledeči natečaj: D.P.G.R. z dne 4. junija 1980, št. 155/Pers.

RAZPIS NATEČAJA Z odlokom predsednika deželnega odbora, objavljenem v uradnem delnem listu št. 71 z dne 1. julija 1980 razpisuje deželna uprava sledeči natečaj: D.P.G.R. z dne 4. junija 1980, št. 155/Pers.

RAZPIS NATEČAJA Z odlokom predsednika deželnega odbora, objavljenem v uradnem delnem listu št. 71 z dne 1. julija 1980 razpisuje deželna uprava sledeči natečaj: D.P.G.R. z dne 4. junija 1980, št. 155/Pers.

RAZPIS NATEČAJA Z odlokom predsednika deželnega odbora, objavljenem v uradnem delnem listu št. 71 z dne 1. julija 1980 razpisuje deželna uprava sledeči natečaj: D.P.G.R. z dne 4. junija 1980, št. 155/Pers.

RAZPIS NATEČAJA Z odlokom predsednika deželnega odbora, objavljenem v uradnem delnem listu št. 71 z dne 1. julija 1980 razpisuje deželna uprava sledeči natečaj: D.P.G.R. z dne 4. junija 1980, št. 155/Pers.

ŠD POLET prireja danes, 6. julija KOTALKARSKO REVUJO NA OPČINAH

SLOVESNOST BO V NEDELJO, 13. JULIA

V Gabrjah odkritje spomenika padlim vaščanom in žrtvam fašizma

Ob koncu tedna bo v Gabrjah tudi tradicionalni poletni praznik z vrsto kulturnih prireditev

V Gabrjah se te dni pripravljajo na tradicionalni vaški praznik, ki bo ob koncu tedna in bo letos združen s pomembnim dogodkom. V nedeljo, 13. julija, bodo namreč odkrili spomenik v narodnosvoobodnem boju padlim vaščanom in žrtvam fašističnega terorja. Slovesnost bo ob 10.30. Ob 10. uri se bodo udeleženci zbrali na glavnem trgu v Gabrjah, od koder bodo nato v sprevedu odšli pred spomenik, ki stoji samo nekaj sto metrov stran, ob glavni cesti proti Rubijam. Za slovesnost ob odkritju so donatki prosvetni delavci, vključeni v društvo Skala ter bivši borci v sodelovanju s SPZ pripravili tudi pester kulturni spored, ki poleg priložnostnega govora obsega še recitacije nastop združenih pevskih zborov ter godbe na pihala. Slovesnost ob odkritju spomenika bo ob vsakršnem vremenu.

ZARADI NUJNIH DEL

Začasno bodo zaprli mejni prehod v Rožni dolini

Menda bo tokrat prvič, da bodo za nekaj ur povsem zaprli mednarodni prehod v Rožni dolini. To se bo zgodilo v noči od ponedeljka na torek in sicer od 22. ure do 6. ure zjutraj. Promet bodo preusmerili na mejni prehod Sempeter. Tako sprotajnim delom uredili tudi okolice spomenika. V glavnem je že vse nared za nedeljsko odkritje, kar še ni, bodo postorili v prihodnjih dneh. Včeraj smo napravili posebek spomenika, ki ga bodo slovesno odkrili v nedeljo.

ZASEDANJE FEDERALNEGA ODBORA

KPI PREDLAGA SOCIALISTIČNEGA POKRAJINSKEGA PREDSEDNIKA

Na predlog KD naj bi se v tem tednu sestale vse stranke ustavnega loka ter se pogovorile o programskem sporazumu

Medtem ko župani manjših občin prisegajo na prefekturi, za Gorico, Krmin in za pokrajino ni videti rešitve. Pogajanja za izvolitev večinskih odborov se dejansko niso niti začela. V sedanjih fazi so znana edine načelna stališča strank, o kompromisnih stališčih, ki se izzoblikovala v teku samih pogajanj pa ni zaenkrat ne duha ne sluha. Zagotovo obstaja samo ena stališča: KD bo postorila vse, da bo ohranila čimvečji del oblasti. Poskušala bo utrditi vse demokratične stranke, da bi ji ostala zvesta samo socialdemokratska, s katero bi si v Gorici hotela deliti oblast. Tej stranki bi KD odstopila podzupana in eno odborništvu, kot v prejšnji mandatni dobi. Takšna rešitev bi najbolje ustrezala odnosom sil med strankami KD.

ŠE DANES POLETNI PRAZNIK NA VRHU

Zjutraj pohod po Krasu zvečer folklorna prireditev

Praznik se je pričel že v petek zvečer - V gosteh plešalci folklorne skupine «Javornik» iz Škofje Loke

Na Vrhu bodo danes, z vrsto kulturnih in športnih prireditev končali letošnji poletni piknik v prireditvi FD Gorica in sekcije VZPI - ANPL. Ob 9. uri bodo krenili na pot udeleženci 3. tradicionalnega pohoda po Krasu, ki bodo obšli vse bližnje, pa tudi bolj oddaljene gornje in gride, saj je progla dolga kar 12 kilometrov. Prireditve bodo v večernih urah prav gotovo popestril nastop folklorne skupine «Javornik» iz Škofje Loke ter nastop narodnozabavnega ansambla Francija Lipičnika. Pa še besedo ali dve o tem, kaj so pripravili za petek, oziroma za sinoči. Poleg ediske - plesa, ki je bil na sporedu oba večera, so se tako v petek kakor sinoči pomerili v briškoli najbolj spretni igralci kart. Glede petkovih zmagovalcev turnirja lahko zapisemo, da so se najbolje odrezali pari Kerševan - Peterin, Bigotto - Bressan, Visin - Odorico ter Viližin - Černic, ki so osvojili bogate nagrade.

DIJAŠKI DOM SE JE SPREMENIL V «OLIMPIJSKO NASELJE»

V slovenskem poletnem središču se vneto pripravljajo na Olimpiado

Glavna tema poletnega središča so letošnje olimpijske igre - 85 otrok se udeležuje v najrazličnejših dejavnostih pod strokovnim vodstvom 15 animatorjev

Ko smo v začetku tedna obiskali Slovensko poletno središče v dijaškem domu v Gorici, smo že pri vhodu naleteli na skupino otrok, ki so se pod nadzorstvom animatorjev odpravljali na krajsji sprehod. Na dvorišču nas je tabla z napisom «Olimpijsko naselje - Gorica 1980» opozorila na značilnost letošnjega središča, kjer poteka življenje v pravem olimpijskem duhu. Sredi vrta je palopal beli prapor s petimi pisanimi krogi, ki ga vsi športniki prav dobro poznajo, zraven pa je gorel «olimpijski» ogenj, ki ga v središču s posebno slovesnostjo prižigajo vsak dan, točno ob 9. uri zjutraj. Sredi dopoldneva je bilo v središču že vse živo. Po jutranji slovesnosti, ko je štafeta prinesla baklo, s katero so prižigali plamen srečanja olimpijskega naselja, so se otroci že lotili dela - igranja po posebnih interesnih skupinah. Teh je več, vsako pa vodi eden od animatorjev, ki v dveh dnevih izmenično stalno sledijo otrokom, jim pomagajo v težavah in spodbujajo njihovo ustvarjalnost. Na dvorišču so si uredili mizarso delavnico, kjer neprestano poletja žaga in kledivo. Mladi mizarji pripravljajo tam vse, kar bodo potrebovali za prireditve, ki bodo na mačke nastopili v grb središča; medvedka z napisom Olimpiada Gorica 1980. Druga skupina je bila medtem zaposlena z izdelovanjem lutk iz bla-

JESENI VEČ OTROK V PRVIH RAZREDIH OSNOVNE ŠOLE

Šolski prag bo prestopilo 128 otrok, petnajst otrok več kakor lani - Kako bo s šolo na Laškem?

Ceprav se je šolsko leto šele izteklo, pa je treba pomisliti, kako bo ob začetku novega, v jeseni. Predvsem velja razmisliti, kako bo v vpisom, za koliko se bo povečalo število otrok na slovenskih osnovnih šolah, kolikšen bo priliv v prve razrede.

Po nepopolnih podatkih bo šolski prag v jeseni prvič prestopilo 128 otrok, ali petnajst več kakor lani. Podatek seveda velja za obe diktirni ravnateljstvi na Gorškem, za doberdoško in gorško. Torej v glavnem zadovoljiv podatek, saj bo priliv otrok v celoti večji kakor lani. No, na nekaterih šolah bodo sicer imeli jeseni manj prvoročev, vendar se bo to po vse verjetnosti spremenilo že naslednje ali prihodnje leto, saj sonihanja že reden pojav. Posebno vprašanje predstavlja sedem otrok z Laškega, ki so obiskovali slovenski otroški vrtec v Romljanu in ki bi morali jeseni v prvi razred. Še da ni ni povsem jasno, če bo do odprta slovenske šole v Ronkah prišlo. Menda bo treba počakati na odgovor ministarstva za šolstvo. V primeru, da otrok v Ronkah ne bo, bo nekaj otrok po vse verjetnosti obiskovalo šolo v Doberdolu.

Na podlagi dosedanjih vpisov je stanje na posameznih šolah sledeče: Doberdolo 18 (lani 18), Jamlje - Dol 8 (5), Sovodnje - Gabrje 12 (13), Rupa 9 (4), Vrh 6 (2), Gorica, Ul. Brolo 16 (13), Gorica, Ul. V. Veneto 23 (15), Štandraž 16 (15), Podgora 6 (6), Pevna 5 (5), Števerjan 8 (14), Plešivo 1 (3).

V torek, 1. julija, je na ekonomski fakulteti tržaške univerze z odliko diplomirala ANDREINA TOMSIC. Iskreno ji čestita PD Sovodnje

ZA PREPREČITEV NOVIH POPLAV Nujno bi bilo treba izvesti nekaj melioracijskih posegov

Na področju Meduje in Krmina je podtalnica spet zalila že izsušene kleti - Ostre kritike komunistov na račun dosedanje politike zaščite teritorija

Ceprav so se vode po poplavih 1. in 2. julija, ki so prizadele sedem občin na Gorškem, v glavnem umaknile v struge, pa imajo ponekod še vedno težave s podtalnico. Tako so nam sporočili gorški gasilci, ki so tako v petek, kakor tudi včeraj morali nekajkrat posesti in to na območju Koprivnega, Krmina in Meduje. V že izsušene kleti je namreč ponovno vdrila voda. Najhuje je menda v Meduji, kjer bodo morali pošteno delati nekaj dni, da bodo povsem odpravili ogromno količino vode, ki se je nabrala v kotlanji in ki je zalila hišo in gospodarske objekte nekega kmetijskega posestva.

V raznih ustanovah razpravljajo te dni o tem, kako ukrepati za čim prejšnjo odpravo posledic hude naravne nesreče ter kaj kreniti, da bi se poplave ne ponovile. Tako se je v četrtki sestel gorški pokrajinski odbor, ki je sklenil v najkrajšem času sklicati sestanek predstavnikov raznih ustanov, ki so tako ali drugače zadolžene za posege na teritoriju. Kanceno bi treba je misliti na vrsto melioracijskih posegov, ter na redno vzdrževanje odtočnih kanalov, kar ni ni drago, če to primerjamo z ogromno gmotno škodo, ki jo povzročila poplava in ki jo nekateri že ocenjujejo v milijardah li.

V zvezi z naravno nesrečo velja opozoriti na dokaj kritično stališče pokrajinskega tajništva komunistične partije, ki opozarja, da je do povodnji prišlo zaradi tega, ker nihče ne skrbi za hidrogeološko ureditev ozemlja. Komunisti bodo v delnem svetu predstavili svoj načrt posegov za melioracijo na področju ogroženih področij v Brdin in spodnjem delu Goriske. O poplavih je bilo govora v delnem svetu. Sicer pa bo treba pri reševanju tega vprašanja začeti takorekč od začetka. Zdi se skoraj neverjetno, a ni na razpolago niti podatkov, koliko dežja je padlo na prizadetem področju v torek zvečer.

V Koprivnem je te dni praznik socialističnega glasila Avanti. Zaključil se bo jutri zvečer z veliko tobolno in srečolovom. Zleteti Slovensko lanjsko društvo bo 27. 28. in 29. septembra priredilo družinski avtobusni izlet v Dalmacijo z obiskom Zadra, Splita in Šibenika ter nekaterih drugih znamenitosti. Pojasnila na sedežu društva v Ul. Malta 2. Prosvetno društvo Briški grič v Števerjanu bo ob koncu avgusta priredilo tridnevni avtobusni izlet v Beograd z obiskom gronice predsednika Tita, ogledom hidroelektrarne Džerdap in drugih zanimivosti. Prijave sprejema do 20. julija Silvan Pittoli. Ob vpisu je treba vplačati 90 tisoč lir, kolikor znaša cena potovanja. Za prehod mesta je potreben veljaven potni list, oziroma prepustnica z veljavno osebno izkaznico.

Priznano mednarodno avtoprevozniko podjetje LA GORIZIANA GORICA - Ul. Duca D'Ansta 180 - tel. 28-45 - GORICA PREZVEMAMO PREVoz VSAKOVRSNEGA BLAGA

V Gorici sestanek psihologov treh sosednjih dežel

Na osnovi primerjav je največ psihologov v Sloveniji, kjer jih je toliko kot v Avstriji. Pregledajo vsakega otroka pred vstopom v šolo - Ponovno srečanje v širšem sestavu

V Gorici so se sestali psihologi treh sosednjih dežel - Julijske krajine, Slovenije in Koroške. Medsebojno so se informirali o organizacijski strukturi psihologov ter o njihovih nalogah. Dogovorili so se, da se bodo ponovno sestali, takrat ne več v široki skupščini, iz katere bodo izšli manjše skupine, ki bodo obravnavale specifična vprašanja. Kakor izhaja iz poročil, je največ psihologov v Sloveniji. Tudi njihova organizacija daleč presega organizacije v ostalih dveh državah. Kot je dejala dr. Tanja Lamovec je v Sloveniji 700 psihologov, od katerih jih je 500 vključenih v društvo psihologov. Zaposleni so v zdravstvenih organizacijah, šolah, industrijskih podjetjih, preučujejo promet, razmere

POD PREDSEDSTVOM SILVINA POLETTA

Komisija za osimske sporazume o vprašanih avtoprevoznikov

Delegacija goriske trgovinske zbornice v sredo v Ljubljani

V petek popoldne se je v Gorici v pokrajinski palači, sestala komisija za vprašanje osimskega sporazuma, ki jo vodi pokrajinski svetovalec Silvino Poletto. Na seji so jili navzoči predstavniki avtoprevoznikov in špediterjev. Obširno so se pogovarjali o težavah, ki so zajele njihov sektor. Na sestanku so se seznanili tudi z obiskom, ki ga bo zastopstvo goriske trgovinske zbornice, okrepjeno s predstavniki prizadete kategorije, opravilo na sedežu Gospodarske zbornice Slovenije v sredo in se pogovarjalo o možnostih za premostitev zaskrbljujočega stanja. Ker gre za vprašanje, ki presega ožje krajevne okvire in sodi v bilateralne odnose med Italijo in Jugoslavijo, so avtoprevozniki sklenili o zadevi seznaniti tudi ministrstvo za prevoze in ministrstvo za mednarodno trgovino v Rimu. Na sestanku so omenili možnost, da bi ustanovili sklad za kritje izgub, ki jih imajo avtoprevozniki zaradi razvednotenja dinarja. Sestanek je bil izrazito posvetovalnega značaja. Pristojnost vseh pokrajinskih komisij se je po ostavi pokrajinskega odbora sila zmanjšala ter se lahko pojavljajo edine kot tolmач javnega, azpoloženja glede določenih vprašanj.

Razna obvestila

Treninji poletno - športne rekreacijske vadbe v dijaškem domu v Gorici se redno vršijo preko tedna. Zainteresirani, letniki 1965-69, se lahko prijavijo pri SZ Dom (Ul.ica Malta 2, telefon 24-95). Ponovna vadba jutri popoldne ob 17.30.

Kino

Gorica VERDI 15.15-22.00 «Il lupo & l'agnello», M. Serault in T. Milliam. Barvni film. CORSO Zaprt VITTORIA 15.30-22.00 «Giochi erotici in Danimarca». Preprovidan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 14.00-22.00 «Galliasiatto» del Cylons. PRINCIPE 15.00-22.00 «American graffiti».

Nova Gorica in okolica

SOCA 10.00 Cirkus z Jerryjem - matineja. 16.00-18.00-20.00 «Sampion», Ameriški film. SVOBODA 16.00 «Maček za milijon dolarjev», Risanka. 18.00-20.00 «Fliper», Ameriški film. DESKLE 17.00-19.30 «Zadnji valček», Ameriški film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes vs dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trzavska, Frančiška, tel. 21.24. DEŽURNA LEKARNA V TRZICU Danes vs dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Passelli, tel. 72.340

Prispevki

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

SKPD «F. B. SEDEJ» in ansambel LOJZE HLEDE vabita na 10. FESTIVAL DOMAČE GLASBE - ŠTEVERJAN 80 DANES OB 17. URI FINALNI DEL PRIREDITVE. Deloval bo dobro založen bife s pristno domačo kapljico.

TEKNOMEC PISALNI STROJI - STROJI ZA FOTOKOPIRANJE - OFFSET POHIŠTVO ZA URADE PISARNISKO POHIŠTVO SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

AGROFOREST Ul. San Michele 334 INDUSTRIJSKA CONA GORICA Tel. (0481) 87-154

LESTAN NICOLO GORICA-UL. GARZAROLLI 105-TEL. 81801 STEREOFONIJA Hi-Fi: Marantz A.R. Grundig Ram Indiana Line Celestium Akai Yamaha - Sanyo RADIO TV COLOR: Nord Mende - Blaupunkt Schaub Lorenz - I.T.T. Grundig Loewe Opta - Radio Marconi Zoppas «Espobianco» GORICA - Ul. Cossar 23 Tel. 83823 GOSPODINSKI STROJI Bosch-Miele Argo Smeg Ariston Sital - NABOLJSIH ZNAMK MATERIAL ZA OJAČEVALNE NAPELJAVE

AUTO SACCHETTI servis za VOLKSWAGEN AUDI PORSCHE GORICA - Ulica G. Cascino 7 - tel. 2069 Avtomobilske dobove - Delavnica - Oprema in potrebščine URNIK: vsak dan od 8. do 12. ter od 14. do 18. ure ob sobotah od 8. do 12. ure

KMEČKA BANKA USTANOVLJENA LETA 1909 GORICA - Ulica Morelli 14 Tel. 2206 - 2207 TELEX 460412 AGRBANK VSE BANČNE USLUGE - MENJALNICA

# LJUDJE IN KULTURA

PRILOGA  
PRIMORSKEGA DNEVNIKA  
O KULTURNEM DOGAJANJU  
V ZAMEJSTVU

## Milko Rener, novi predsednik ZSKD

Konec prejšnjega tedna je bil na seji glavnega odbora Zveze slovenskih kulturnih društev izvoljen za predsednika prof. Milko Rener, dotedanji podpredsednik SPZ za goriško področje. Prof. Rener sledi Klavdiju Palčiču, ki je bil dolgo let na čelu SPZ in je, odkar sta se pred, tolkimi leti združili v eno samo organizacijo takratna Slovenska prosvetna zveza na Tržaškem in Zveza slovenskih prosvetnih društev na Goriškem prvi Goričan, ki je na čelu naše najbolj množične zamejske organizacije, v kateri je združenih približno petdeset društev iz vseh treh pokrajin naše dežele. Do predsedovanja Goričana prihaja prav v trenutku, ko so se v ZSKD včlanila tudi društva iz videmske pokrajine in brez dvoma bomo v bodočih letih pričali nastajanju in včlanjevanju še drugih društev iz Benečije, Rezije in Kanalske doline v našo osrednjo kulturno - prosvetno organizacijo. Čeprav sta Renerjevo ime in osebnost znani ne samo na Goriškem in Tržaškem marveč tudi v Sloveniji ter v sosedni Furlaniji, je prav da ga vsaj nekoliko predstavimo. Že dolgo vrsto let poučuje klasična jezika na goriškem klasičnem liceju «Primož Trubar», kjer je nekaj let tudi poverjeni ravnatelj. Poleg tega je poučeval zgodovino umetnosti in zaradi tega njegovega zanimanja in nag-

naj bo to klasik ali učiteljski ali ali trgovec, mora poznati in tudi ljubiti okolje, ki ga obdaja, oplajati se mora ob spoznavanju preteklosti in spoštovati to kar so nam predniki dali.

Prof. Milko Rener je dolgo let sodeloval z našimi prosvetnimi društvi in tudi s Slovensko prosvetno zvezo, čeprav ni bil v njej neposredno organiziran. Stalno je dajal nasvete in pobude, pomagal pri uresničevanju marsikaterih kulturnih prireditve. Pred dvema letoma je bil izvoljen za podpredsednika SPZ za goriško področje in njemu se moramo tudi zahvaliti, da smo lahko v tem času v Goričani imeli nekaj prireditev, ki so našo kulturo tudi predstavile goriški italijanski javnosti. Šlo je seveda za nekatere prireditve z likovnega področja, to je za predstavitev nekaterih slovenskih umetnikov iz zamejstva in osrednje Slovenije. Najvažnejše je, da je SPZ sodelovala ob teh prilikah z goriško občinsko upravo. In del italijanske publike je tako sodelovanje in predstavitev naše kulture tudi pozitivno sprejel. Seveda gre šele za prve take uspehe in stike, saj je znano, da je precejšen del italijanske kulturne javnosti slep in gluha za naše pobude. To velja tako v Goričani kot v Trstu. Doseči pa moramo tudi to, da bomo našo kulturno ustvarjalnost posredovali italijanski publiki, pravi prof. Rener.

Vprašali smo ga za nekaj misli o življenju naših kulturnih društev. «Vsako društvo mora biti, in to tudi je, živo utripanje življenja v svojem kraju. Po svojih močeh to društvo oblikuje prostor in ga tudi drugod razodeva. Vsako društvo mora imeti svojo tipičnost, saj nismo vsi ljudje enaki, tako opažamo marsikje drugačen pristop do kulturne dejavnosti v krajih, kjer prevladuje kmečki ali industrijski element. Časi se spreminjajo, zato mora naša zveza pomagati društvom tudi v tem času in to je morda najbolj potrebno. Čas konsumizma in industrijske proizvodnje morda odtuja človeka, istočasno pa mu nudi tudi željo po združevanju. In najbolj sproščena želja po takim združevanju je prav v pevskem zboru, zaradi tega imamo v naših dru-

stvih med raznimi skupinami največ zborov. Saj je zborovska vaja prav tako zahtevna in važna kot katerikoli predavanje ali druga prireditev. Sama vaja je že sama po sebi prireditev».

Kaj pa mi Slovenci v zamejstvu? «Navdušeno smo povezani od Kanalske doline do Milj in smo si tu ustvarili svoj enotni prostor, živimo z našimi ustvarjalci, saj je prav ustvarjalec tisti, ki oblikuje vsebino prostora.»

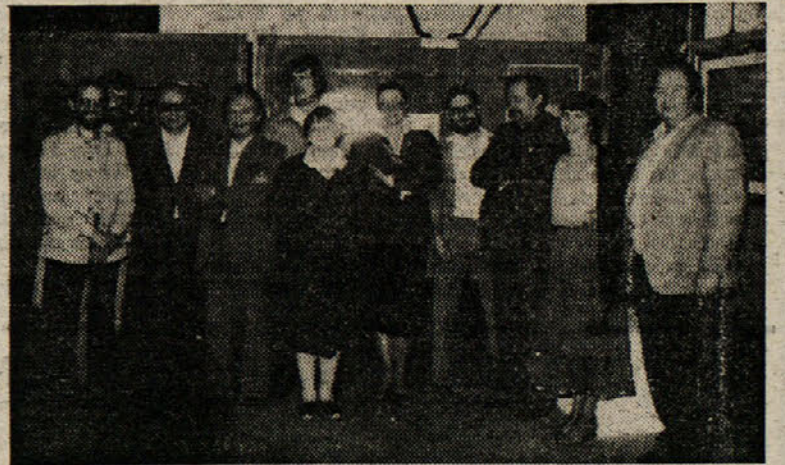
«To moramo na najboljši način vnovčiti in pravilno doživljati, pravi Milko Rener. Izmenjava z matičnim prostorom pa nam omogoča izživljanje in doživljanje nečesa, kar se razvija v boljših pogojih, in tako se tudi mi sami kulturno dvigamo, saj ni in tudi ne sme biti med kulturo v zamejstvu in ono v domovini nikakih pregrad. Tako tudi našim italijanskim in furlanskim sosedom nekaj lahko predstavimo, nekaj tipično našega in istočasno nekaj občaslovenskega. Tako dokažemo, da smo živi in aktivno prisotni v tem predelu Srednje Evrope.»

Zaključil bi ta pogovor s prof. Milkom Renerjem, z njegovo opredelitvijo kulture. «Kultura je vse to kar je v nas, je tudi gorečka, ki si jo zasadiš na oknu in je ne pozabiš zaliti.»

MARKO WALTRITSCH



Palčič (levo) predaja predsedniške posle prof. Renerju



Skupinska slika novega predsedstva ZSKD

### NOVO VODSTVO ZSKD

Predsednik  
prof. Milko Rener

podpredsednik za Trst  
Niko Sirk

podpredsednik za Gorico  
Rudi Pavšič

podpredsednik za Beneško Slovenijo  
Aldo Kladič

tajnik za Tržaško  
Vojko Slavec

tajnik za Goriško  
Marko Waltritsch

organizacijski tajnik  
Nadja Kriščak

referent za proračun  
Dorica Kreševič

Ostali odborniki: Franc Vecchiet, Lidija Rupel, Milan Pahor, Marij Čuk, Marko Kravos, Vojmir Tavčar, Mirko Kapelj, Zdenko Vogrič, Peppino Crisetig, Lucija Trušnjak.

njenja za likovno, umetnost, se je od bližje spoznal s številnimi umetniki in kritiki v goriškem, tržaškem in furlanskem prostoru ter se pričel aktivno udeleževati prav kot kritik.

Kot profesor in kot ravnatelj klasičnega liceja je skušal in skuša, tudi v sodelovanju z drugimi šolniki, nuditi dijakom nekaj več kot predvideva mnogokrat suhoparni in okosteneli šolski program. Po njegovem mnenju mora šola živeti ne samo v učilnicah, marveč mora iskati našo danšnjost v povezavi z našim prostorom, ki nima ozkih regionalnih meja. Katerikoli slovenski dijak, pa

## Naše ljudsko izročilo v Križankah

V ljudskem izročilu se zrcali podoba nekega naroda ali narodnostne skupnosti: ta podoba seveda sega v preteklost, vendar lahko iz nje izluščimo tiste osnovne elemente, ki se označujejo sedanjo kulturno ustvarjalnost.

Kajti nevidne niti skupne kulturne dediščine se trdno prepletajo med pripadniki določene narodnostne skupnosti in jih povežejo v celoto, ki je tujim očem takoj opazna. Ta mreža je še zlasti klena in pomembna pri ogroženih skupnostih, vendar le če jih notranje povezuje, ne pa tudi zadržljivo veže.

Zato je ob obronkih vsakega ma-

tičnega naroda ali pa pri skupinah, ki so od njega ločene, ljudsko izročilo še najbolj živo in se tudi ohranja v pristnejših, starejših oblikah. Nekaj podobnega lahko zasledimo tudi v slovenski narodnostni skupnosti v Furlaniji - Julijski krajini, čeprav to izročilo, razen izjem, ni zelo poznano.

Svetla izjema je v tem primeru Rezija, ki je nekako že postala sinonim za najstarejšo, zelo svojstveno in izredno zanimivo folklorno izročilo na enotnem slovenskem kulturnem prostoru.

Zanimivo pa je, da so bili širši slovenski publiki še do pred kratkim skoraj neznan plesi z Gori-

škega in Tržaškega.

Zamisli, da bi v enem večeru strnjeno prikazali folklorno izročilo Slovencev v Italiji je zato več kot zanimiva, še zlasti, ker bo ta večer v ljubljanskih Križankah. Prireditev, ki sodi v okviru že tradicionalnih letnih manifestacij v Ljubljani, bo na sporedu v petek, 20. julija, zvečer.

Na njem bodo sodelovale vse folklorne skupine, ki so trenutno aktivne in sicer rezijanska, goriška in tržaška «Stu ledi», ki je pravzaprav z Zvezo slovenskih kulturnih društev nekaj soorganizator napovedanega folklornega prikaza.

Poleg folklornih ansamblov bosta nastopili še dve ženski pevski skupini, rezijanska in tržaška «Stu ledi», glasbeni trio iz Brega, ki ga vodi Oskar Kjuder, skupina beneških «blumarjev» iz Črnega vrha in rezijanski kantavtor Rino Chinese.

Vsaka skupina bo prikazala ples in običaje domačega kraja: rezijanska dva spleta značilnih plesov Rezijanske doline, obnovljena goriška skupina bo nastopila s «šagro», medtem ko se bo «Stu ledi» prav tako navezalo na nekdanje poletne vaške prireditve, ki so jih vodili «parterji».

Tržaški folkloristi bodo prikazali še splet sorodnih plesov iz Slovenske Istre in izbor plesov in pesmi iz sosedne Furlanije, tako da bo pregled folklornega izročila Slovenskega primorja in tudi cele Furlanije - Julijske krajine čim popolnejši.

Prava posebnost so pustne maske iz Črnega vrha v Benečiji, ki jim pravijo «blumarji», kajti drugod, niti v neposredni bližini te beneške vasi, se pustni običaji niso ohranili. Tudi v ljubljanskih Križankah bodo «blumarji» z značilnimi pokrivali in zvonci prikazali svoj pustni tek.

Slovenska narodnostna skupnost v Italiji se bo torej predstavila v plesu, pesmi in običajih: vseh, ki jih program predvideva prav gotovo marsikdo ne pozna, ne samo v Sloveniji, temveč tudi tam, kjer ima to izročilo svoje trdne korenine. (bp)

## «Moja vas» - praznik mladosti!

Praznik mladosti, sproščenosti in navdušenja: tako bi lahko označili letošnjo sklepno prireditev natečaja «Moja vas», ki je bila prejšnjo nedeljo v Špetru. Praznik, na katerem so se zbrali vsi otroci, ki so sodelovali pri natečaju, da dvignemo zaslužen priznanje, da, tudi njihovi starši, sorodniki, prijatelji, vzgojitelji. Praznik, ki je prikladal na prireditveni prostor mladino in upokojenje, navadne občane in občinske može, delavce in izobražence, pač vse tiste, ki jim domača beseda ni prazna in ki si želijo, da bi še dolgo ostala čila in čvrsta. Prišli so iz bližnjih nediških vasi, pa tudi od Tera, iz Rezije, iz Kanalske doline, nekateri celo iz tujine. Za tako množico je bila telovadnica špeterske srednje šole mnogo premajhna. Kot je beseda kljub svoji moči premajhna, da bi lahko podala vse razsežnosti, vedrega, a obenem zavestnega in budnega razpoloženja, ki je prežemalo dvorano.

Kot vsako leto se je tudi letos natečaj za spise v slovenskem narečju «Moja vas» začel z razpisom in prošnjo oblastem, da bi se natečaj odvijal na šolah. Šolske oblasti so dolgo molčale, na koncu pa izrazile negativno mnenje. Toda kmalu po razpisu so že pričeli prihajati v Špetar prvi prispevki; najprej so se odzvali Rezijani, nato nekatere vasi iz Nediških dolin, šola iz Barda, Zabnice in Ukve, Izopotno, Tavoriana, Tipana. Čisto ob koncu šolskega leta so priromali še zamudniki in takrat je postalo jasno, da je natečaj letos uspel kot še nikoli: 286 sodelujočih otrok, 264 spisov in 173 risb. Če upoštevamo šolske razmere v celotni Benečiji, lahko ugotovimo, da je poslal svoj prispevek vsaj vsak četrti šolobvezni otrok iz slovenskih krajev v videmski pokrajini. To je seveda

omogočila dobra volja otrok in družin, pa tudi prizadevnost nekaterih šolnikov, ki so v okviru rednega šolskega dela, spoznavanja okolja in v šolskih programih predvidenih izraznih dejavnosti, našli oblike, da so otroke spodbudili k sodelovanju.

Kot vsako leto, nas tudi letos prispevki silijo k razmišljanju. Koliko živga, neposrednega izražanja premorejo otroci takrat, ko pišejo v svoji domači govorici. Koliko sočnih besed, pa tudi dovolj zapletenih stavčnih struktur je najti v njihovih dopisih. Struktur, ki jih v italijansčini ne obvladajo. Je že res, da moreš najprej znati svoj jezik, in se zavedati njegovega ustroja, če hočeš obvladati druge. Pa tudi to, da ima znotraj jezika vsaka vrsta svojo specifično nalogo, ki jo opravi bolje kot katerikoli druga: kljub svoji omejenosti je narečje v mnogih primerih nenadomestljivo, zato je strah, da bi se moralo umakniti pred pritiškom knjižnega jezika, povsem brezpredmeten.

In še: koliko pozabljenih verzov, pravljic, molitev, zgodb, pregovorov znajo otroci izkoptati iz spomina svojih staršev in starih staršev. Iz leta v leto se porajajo nove zamisli, kako bi vsakoletnemu «vrtcu», ki prinese izbor treh otroških prispevkov, pridružili še druge, specializirane izdaje. Lahko bi to bila zbirka izštevalnic, tematsko zaokrožena skupina pravljic, zvezek s smešnicami. Pa nas časovna in finančna stiska vsakokrat odvrne od teh zamisli.

Ostaja nam že omenjeni vrtec, s katerim vsaj del tistega, kar smo prejeli, vrnemo otrokom in beneškim ljudem: kot domače branje za čas počitka, kot spomin na stare dni, pa tudi kot upanje na nove.

ZIVA GRUDEN

## IZ ZGODOVINE NAŠIH KRAJEV

## KULTURNI UTRINKI IZ DRAGE, GROČANE IN PESKA

Na skrajnem robu tržaškega Krasa, kjer se meja italijanske države najgloblje zajeda v slovenska tla, ležijo vasi Draga, Gročana in Peska.

V Dragi, eni izmed najmanjših vasic na Tržaškem, se je prosvetno delo začelo že pred letom 1900, z ustanovitvijo prosvetnega društva. O delovanju društva nimamo točnejših podatkov. Leta 1927 je bilo društvo razpuščeno in se po vojni ni več obnovilo.

Prebivalci Peska so vedno delovali skupaj z vaščani Gročane, tako so takoj po koncu prve svetovne vojne skupaj ustanovili pevsko društvo «Krasno polje». Po pripovedovanju domačinke Francke Racman pa je že veliko prej deloval v vasi pevski zbor. Skupaj z vaščani Vrhpolja so prepevali v cerkvenem zboru, ki je štel okrog 40 članov. Zbor je imel vaje v stari, zgodovinsko izredno zanimivi gročanski cerkvi, ki je sedaj na ozemlju Jugoslavije. Gospa Racman se še dobro spominja velike slavnosti, ki so jo priredili Janani junija 1917 na griču, kjer stoji gročanska cerkev. Procesije in slavnosti so se udeležili tudi avstrijski vojaki. Pevski zbor «Krasno polje» je najprej vodil pevovodja Križman iz Bazovice, več let pa tudi pevovodja Bonano iz Boršta. Zbor je veliko gostoval po okoliških vaseh: na Kravatem potoku, Kozini, Pesku. Vsako leto so priredili v vasi šagro, prvo nedeljo v avgustu, tako imenovano «goštanco». Leta 1926 so v Vrhpoljah ustanovili bralno in pevsko društvo «Veliko Gradišče». Vendar sta obe društvi kmalu prenehali z delovanjem zaradi fašističnega odloka o razpustu vseh slovenskih društev. V vasi je krajši čas delovala tudi tamburaška skupina. Pod vodstvom učitelja Bonana iz Boršta so večkrat gostovali v Lokvi.

Ob začetku druge svetovne vojne, oziroma razpada fašistične Italije, so se vaščani množično vklju-

čili v Osvobodilno fronto slovenskega naroda. Delež vaščanov Gročane in Peska v NOB je zelo velik, saj je odstotek padlih v razmerju s številom prebivalstva med najvišjimi v naših krajih. Vaščani so svojim padlim postavili sredi vasi spomenik, sveto odkritje je bilo 9. XI. 1975. Vas je nudila partizanom varno zavetišče, vaška mladina je celo v letih najhujšega nacifašističnega terorja (1944-45), organizirala v vasi mitinge. Navadno so tu nastopali domačini, večkrat pa tudi člani partizanskih edinic, ki so se mudile v bližini.

Takoj po osvoboditvi se je pevski zbor obnovil, vodil ga je domačin Anton Racman. Zbor je sestavljalo okrog 14 članov. Zbor je večkrat gostoval na prireditvah v okoliških vaseh: na Kozini, Beki, v Lipici. Avgusta 1946 je zbor sodeloval na veliki slavnosti ob 40-letnici gročanskega prosvetnega društva. Vsako leto se je zbor pridružil skupni svečanosti ob proslavitvi prvega maja v Trstu. Zaradi gmotnih razmer, predvsem pa zaradi pomanjkanja prostora, kjer naj bi zbor vadil (vadili so namreč v kuhinji pevovodje Racmana), je zbor že okrog leta 1949 prenehal z delovanjem. Februarja 1970 so v Gročani otvorili srenjsko hišo, ki jo je zgradila občina Dolina. V stavbi je našla svoj prostor združena mlekarica, ambulanta občinskega zdravnika ter soba in dvorana za potrebe vaščanov. Na pobudo mladincev so v vasi ustanovili mladinski krožek «Veliko Gradišče». Krožek je priredil več predavanj in Prešernovih proslav. Okrog leta 1975 so dekleta iz vasi ustanovila oktet, vendar se je po nekaj nastopih razpustil.

Sedaj potekajo pogovori, naj bi v vasi zopet obnovili prosvetno - kulturno delovanje. Vsekakor bi bilo to potrebno, tako bi se ohranilo solidno prosvetno izročilo vasi.

Pripravil: Odsek za zgodovino - NSK

## «Ob šopku šopek je pripet»

Mladinski zbor iz Mačkolj ima gramofonsko ploščo



Slovesnost ob predstavitvi nove plošče

Pred kratkim je izšla nova gramofonska plošča z naslovom «Ob šopku šopek je pripet». Gre za ploščo, ki jo je pripravil mladinski zbor «Slovenski šopek» iz Mačkolj.

Ploščo so mladi mačkoljanski pevci predstavili svojim staršem in vsem vaščanom na prisrčni in nadvse lepo uspehi prireditvi v

župnijskem domu v soboto, 21. junija.

Na prireditvi so bili povabljeni tudi ugledni gostje, kot dolinski župan Svab, prof. Vrabc, didaktični ravnatelj Skrinjar, ravnatelj srednje šole «S. Gregorčič» iz Doline dr. Stefančič in domači župnik g. Fr. Vončina.

Spregovorila je najprej Ljuba Smotlak, ki je pozdravila vse prisotne. Toplo se je zahvalila vsem, ki so v vseh letih življenja Slovenskega šopka vedno pomagali in podpirali njegovo delovanje. Zlasti je veljala pohvala staršem, ki so veliko žrtvovali za zbor. Staršem gre velika zaslug, da je plošča izšla, saj so že v začetku priprav velikodušno prispevali v sklad.

Prisotnim je prisrčno spregovoril tudi prof. Ubald Vrabc, ki je poznal vsebino plošče že pred njenim izidom. Pohvalil je pobudo, a zlasti dal priznanje malim Mačkoljanom, ki so si upali ustvariti trajen spomenik kulturnega življenja Slovencev v tem kraju.

Župan Svab je med drugim poudaril, da gre vse priznanje Slovenskega šopku, ki je v dolinski občini prvi stopil v širšo javnost z izdajo svoje plošče.

Župnik Vončina je pohvalil člane Slovenskega šopka tudi zato, ker s svojim lepim petjem povzdigujejo tudi razne cerkvene praznike.

Svoje zadovoljstvo nad bogato pridobitvijo je izrazil tudi ravnatelj Stefančič.

Dve pevki sta prebrali, kar stoji zapisano na zadnji strani ovitka plošče, kjer je med drugim rečeno:

«Ob svojem desetletnem delovanju (1970-1980) poklanja mladinski zbor Slovenski šopek to ploščo dragim staršem in vsem, ki ljubijo mladinsko pesem.»

Simbolični naslov in slika na ovitku dejansko predstavljata šoolobvezno mladino Mačkolj. Vsak mladi član tega zbora je živ cvet v šopku, ki je v ponos in okras vsem domačinom. Biti pa mora ta pojoči šopek tudi upanje na srečno in uspešno bodočnost, kakor so cvetoče češnje v svojem pomladnem razkošju polne obetov za dober sad.

Ploščo priporočamo vsem ljubiteljem mladinskega petja in slovenske besede.

Kupite jo lahko v Mačkoljah (tel. 231944) ali v Tržaški knjigarni.

## PD Rovte-Kolonkovec na izletu v Kumrovcu

Prosvetno društvo Rovte-Kolonkovec je razvilo doka pestro izletniško dejavnost. Zadnji v vrsti izletov, ki so jih priredili v letošnji sezoni, je bil v nedeljo, 15. julija. S tem izletom je društvo počastilo spomin tovariša Tita. Obiskali so namreč njegovo rojstno hišo v Kumrovcu, kjer so med kratko slovesnostjo položili cvetje.

## RAZGOVOR S PREDSEDNIKOM DSMO KILJANOM FERLUGO

## Preporod kulturnega življenja na Miljskem

Brž po junijskih upravnih volitvah smo z zadoščanjem ugotovili, da so znani demokratje v okoliških občinskih tržaške pokrajine zajeti in mestoma docela onesposobiti ofenzivo nazadnjaških in šovinističnih sil. To se ni zgodilo le v štirih slovenskih občinah (Devina - Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Dolina), ampak tudi na Miljskem, kjer na sicer narodnostno mešanem ozemlju vsekakor prevladuje italijanski življenjski slog. In prav v tej občini je bil izvoljen v občinski svet še en slovenski predstavnik — tretji. To je dvomno tudi sad razveseljujočega družbenokulturnega in političnega vrenja med krajevno slovensko skupnostjo v zavesti, da se samo z vsestranskim uveljavljanjem lahko ohrani in razvija ter tako hkrati tvorstvo in priznati kot enakopravne sogovornike, čeprav nekateri iz teh krogov iščejo pomoči pri nas, seveda zgolj po zasebnih poteh.

Vaše društvo je gotovo dragocen povezovalac posameznih členov, ki oblikujejo tukajšnje slovensko stvarnost, kajne?

Res je. Že v samem pravilniku društva je to zapisano, toda šele v zadnjih časih in še zlasti po volitvah je jasno prišlo do izraza, kako DSMO v resnici združuje vse Slovence miljske občine ne glede na njihovo politično opredelitev. Ob volitvah je društvo odigralo samostojno vlogo in — četudi v sklopu Liste Frausin — kandidiralo svojega kandidata, ki je bil nato izvoljen z visokim številom preferenčnih glasov — 191. Značilno pa je, da so našega kandidata (Jurija Vodopivca, op. ur.), kot tudi druga dva slovenska predstavnika (samega Kiljana Ferluga in Petra Violo, op. ur.) izvolili Slovenci, ne Italijani. Torej nas ni tako malo, kot trdijo nekateri.

Koliko je v miljski občini pravzaprav Slovencev?

Po zadnjem uradnem štetju 600.

No, do takšnih preštevanj smo Slovenci skeptični, saj smo z njimi imeli prenekatero trpkost izkušeno. Kako pa so bili porazdeljeni preferenčni glasovi za troje slovenskih kandidatov po sedežih?

Če izvzamem Korošce, Štramar, Oreh, Rabujez in Vinjan, kjer je bil odziv seveda množičen, je pomembno, da so naši kandidati prejeli precejšnje število preferenčnih glasov tudi v samem središču Milj (volilni sedeži št. 3, 4, 6 in 7) ter v neposrednih predmestnih predelih (št. 9 in 19). To je dokaz nekakšnega narodnostnega prebujenja, sicer pa so Slovenci volili tako, ker so bili uverjeni v pravilnost doseganje politike občinske uprave. Zlasti pa izid volitev neizpodbitno dokazuje navzočnost slovenskega življa v samem mestu.

Seveda, saj šovinisti te prisotnosti nečejo priznati, kar se je pokazalo še posebno ob vprašanju Slovenskega šolskega centra v

D'Annunziovi ulici. Menda je tudi ta problem odigral svoje pri volitvah?

Tako je, tudi akcija za Slovenski šolski center je marsikoga spodbudila. Vsekakor lahko sedaj rečem, da je to vprašanje dokončno tudi pravno rešeno, saj nam je pred desetimi dnevi prišla uradna odobritev pristojnega ministrstva.

Nekaj časa je bil govor ne le o šolskem, marveč o Slovenskem šolskem in kulturnem centru. Kako naj si to razlagamo?

Trenutno je v centru poleg vrtca tudi sedež Društva Slovencev miljske občine, zato je naziv «šol-



Kiljan Ferluga

ski in kulturni» pravilen, je pa tudi samo začasen. Poslopje je namreč namenjeno izključno šolskim dejavnostim, medtem ko dobi DSMO in druge naše ustanove ter organizacije sedež v občinskem kulturnem centru, ki bo v prostorih stare šole na Trgu Libertà. Ustrezno nakazilo, pa tudi načrt sta bila odobrena že ob priliki glasovanja o prejšnjem občinskem proračunu.

Če se ne motim, deluje na Miljskem poleg vašega osrednjega še kako drugo slovensko prosvetno društvo?

Da, in to je prosvetno društvo «Božidar Kolarič». Nekdaj smo takih in podobnih društev imeli prav lepo število, potem pa je prišla vojna razmejitve. Mislim na «Istrski grmič» pri Elerjih, na pevsko - godbeno - bralno društvo «Straža» na Plavljah, na sorodno društvo «Slovenski dom» pri Koroščih, pa še na društvi pri Božičih in Skofijah.

Vrnimo se k Društvu Slovencev miljske občine. Bi nam navedli obrazložili njegove smotre in značilnosti, še posebno, kolikor zadeva njegovo narodnoobudilno vlogo?

Seveda. Že sam pravilnik DSMO pravi, da društvo nima izrecne prosvetno-kulturne narave, ker mora zaobjemati celovito življenjsko stvarnost Slovencev v občini. Zato smo tudi prisotni, kjer koli je to potrebno. Prvotna naša skrb je seveda šola in na tem področju smo prav vsi angažirani, kar je bilo dokazano v vseh naših dosedanjih akcijah. Drugo dejavnostno področje društva je socialno in upravno. DSMO sodeluje na vseh uradnih prireditvah v organizaciji občinske uprave, kjer uradno zastopamo slovenski življenjski in druge strani pa kot občinski upravitelji tudi sami v prvi osebni sprejemamo odločitve, ki so v korist vse krajevne skupnosti, tako seveda tudi slovenske.

Kakšni pa so vaši odnosi z italijanskimi ustanovami ter organizacijami?

Zaenkrat sodelujemo v pravem smislu te besede le s krožkom «Frausin» in s pevsko - folklorno skupino «Ongias», jasno pa je, da iščemo uradne stike tudi z drugimi organizacijami in ustanovami, saj smo že načeloma odprti do vseh. Naši odnosi z župnijskim

svetom pa tudi z letoviščarsko in turistično ustanovo so dobri, ni pa bilo z njima še mogoče navezati uradnih stikov in s tem ustvariti podlago za tvorno sodelovanje. Z vsemi drugimi pa so velike težave, ker nas nočejo upoštevati in priznati kot enakopravne sogovornike, čeprav nekateri iz teh krogov iščejo pomoči pri nas, seveda zgolj po zasebnih poteh.

Kaj nam lahko poveste o dejavnostnem ustroju Društva Slovencev miljske občine, ali z drugimi besedami o stopnji njegove razvejanosti?

V sklopu društva deluje mešana pevski zbor «Jadrani», ki ga vodi Cveto Marc. Pevcev in pevke je dobrih 30, za sabo imajo okrog 40 nastopov, med njimi so tudi mladi.

Je torej problem naraščanja rešen?

Rešen ni, ni pa hud. Vsekakor ga bo treba budno spremljati. Poleg zbora deluje priložnostno še mladinski odsek društva, ki bi se po naših načrtih, željah in seveda potrebah moral preobraziti v nekakšno mladinsko športno in kulturno jedro celovitega udejstvovanja slovenske mladeži na Miljskem. Mladinci razpolagajo v Slovenskem šolskem centru z lastno sobo, kjer imajo na voljo namiznoteniško mizo, glasbila in gramofon. Obljubljen nam je bil tudi klavir, zaenkrat pa si mladi lahko pomagajo z električnim harmonijem pevškega zbora.

Kako pa je v organizacijskem pogledu, imate težave?

Društvo je bilo, kot veste, ustanovljeno 20. februarja 1976, kar pomeni, da smo že prešli iz začetniške faze in zapažamo, da so nam nujno potrebne določene organizacijske spremembe. Poleg glavnega odbora (podpredsednik je Korado Svab, tajnik pa Jurij Vodopivec, op. ur.) nameravamo zasnovati natanko opredeljene odseke s specifičnimi nalogami. Šlo bi za štiri odseke: prvi, tako imenovani socialni, bi skrbel za zunanje stike in zastopstva, kot tudi za politično delovanje in siceršnje usmeritev društvenega delovanja; drugi, šolski, bi bil pač

DRAGO GASPERLIN

(Nadaljevanje na IV. strani)

## Katalonci pridejo na obisk

V začetku septembra bomo imeli na Tržaškem in Goriškem v gosteh zbor, ki je na naših odrih neobičajen. Gre za zbor iz Martorella, kraja nedaleč od Barcelone v Kataloniji (Španija). Zbor prihaja na mednarodno tekmovanje pevskih zborov «Seghizzi», ki bo v Gorici od 4. do 7. septembra. V Gorici se srečajo ob tej priložnosti zbori iz raznih krajev Evrope, iz mediteranske Grčije in kontinentalnih čeških, avstrijskih ali madžarskih zborov, iz oddaljenih obal Baltskega morja, iz krajev ob francoski atlantski obali in in iz krajev na Iberijskem polotoku, da o italijanskih ali jugoslovanskih sploh ne govorimo.

Na letošnje tekmovanje prideta dva jugoslovanska zbora, in sicer «Collegium musicum» iz Beograda in «Tone Tomšič» iz Ljubljane. Slovenski zbor dobro poznamo tudi v zamejstvu, v Gorici je pel lani spomladi gost SPZ, «Collegium musicum» pa je priznani ženski zbor iz Beograda in je lani imel koncerta v Trstu in Gorici kot gost Glasbene matice. Žal ne bo letos zborov iz Češkoslovaške in Sovjetske zveze, pridejo pa zbori iz Romunije, Poljske in Madžarske, zbori iz Avstrije, Zvezne republike Nemčije in iz Španije.

Navada je, da ostanejo po tekmovanju nekateri od teh zborov nekaj dni v naši deželi ali v sosednem Venetu, kjer priredijo nekaj koncertov na povabilo teh ali onih društev, ustanov ali občin. Tako izkoristijo možnost za nova spoznanja in stike z drugimi zbori.

Letos je tudi Zveza slovenskih kulturnih društev stopila v stik z vodstvom zbora «Seghizzi» in se domenila, da bo njen gost dva dni po goriškem tekmovanju, že omenjeni zbor iz Martorella. Zborovsko petje je v Kataloniji zelo razširjeno, prav tako je tam razširjen nacionalni ples «sardana», ki je podoben srbskemu kolu. Katalonci pojejo in plešejo povsod in ob vsaki priložnosti, tudi kar na ulici, to še posebej v manjših krajih in njihovih navad so se navzeli tudi številni priseljenci z drugih španskih pokrajin. Seveda nam bodo pevci iz Martorella prikazali tako katalonske kot kastiljske (španske) pesmi.

Tudi Katalonija je kot naša dežela znana zaradi nekaterih avtonomističnih specifičnosti. Tu živi močna katalonska nacionalna skupnost, ki je v deželi v večini. Nad tri milijone Kataloncev živi v španski državi. Nekoč so bili samostojna država in so na to svojo preteklost zelo ponosni in jo skrbno čuvajo. V predfalangistični španski republikli so v začetku tridesetih let dosegli avtonomijo, Franco jim jo je odvzel, sedaj so jo ponovno dobili.

Dva koncerta bo imel katalonski zbor pri nas, enega na Goriškem, drugega pa na Tržaškem. Kar se Gorice tiče bo zbor pel v štandrezu v ponedeljek, 8. septembra. To bo priložnost, da se naši pevci, naši plesalci (v čast zboru bodo nastopili tudi štandreski pevci in goriška folklorna skupina), seznanijo z ljudmi druge nacionalne manjšine, ki je sicer v svoji deželi večina, in seveda tudi z njihovimi problemi.

### Družabni večer zbora «Venturini»

Pevci moškega pevskega zbora Fran Venturini od Domja so s pevovodjo Ivanom Tavčarjem zaključili letošnjo bogato sezono z družabnim večerom v gostilni pri Tulu v Mačköljah. Izmenjali so si poglede na opravljeno delo in tudi na težave, kot je bil na primer problem prostorov, saj se je v tej sezoni zbor kar dvakrat selil, kar je seveda ustvarilo vrsto nevšečnosti.

Kljub temu je zbor aktivno deloval in imel okrog trideset nastopov v naši okolici in onstran meje. Nastopil je na primer na reviji Primorska poje, v Boljuncu na 80-letnici zbora Slovenec iz

Boršta, na otvoritvi srenjske hiše v Prebenegu in na Kolonkovcu. Pevcem je zlasti ostal v spominu nastop v Kobaridu, kjer je nastopil tudi zbor «Loški glas» iz Zagorja ob Savi, s katerim je po bratru. Po teh uradnih ugotovitvah so pevci zapeli vrsto slovenskih pesmi in se v družabnosti zadržali pozno v noč.



Prizor iz posrečene Gorupove satire «Melonarjada» v izvedbi dramske skupine SPD «Tabora»

## Nekaj besed o gledališču

### Razgovor z Borisom Kobalom

Poletje je in pravijo, da gredo vsi na dopust in tako tudi kultura, kulturne ustanove itd. Ali velja to tudi za gledališče?

Tudi to, da naenkrat vse izgine, spada v neko miselnost, rekli bi v «kulturo» počitnic. Kulturne

ustanove že gredo na počitnice, toda kultura vztraja na svojem mestu. Čeprav menim, da naši zamejski kulturi ne bi škodovale počitnice v znamenju oddiha in osvežitve. Tudi v gledališkem smislu seveda, čeprav so ljudje v teatru še vedno na svojih mestih in pripravljajo novo sezono ter se borijo s problemi, ki nihajo od finančne stiske do repertoarsko-umetniških konceptov.

Kaj pa je pravzaprav gledališče, uprizoritev? Kakšen pomen in namen bi moralo imeti v našem prostoru?

Lahko bi ti na kratko odgovoril: gledališče je lahko vse in nič. Gledališče je spontanost, fikcija, življenjski znak, abstrakcija; gledališče je pa predvsem igra in to v najširšem pomenu besede «dudus». Seveda si gledališko seme najde različna rodovitna tla. Se pravi, da raste gledališki akt po neki potrebi ožjega ali širšega kroga ljudi. In tako tudi pri nas. Povojno obdobje gledališča je zraslo iz NOB in nosilo v sebi ta ideal in to narodno poslanstvo na tujih tleh. In to cela desetletja do danes. Seveda so se dandanes družbena razmerja spremenila. Minilo je 35 let od konca druge svetovne vojne in naše gledališče si mora poiskati širši kulturni prostor.

V Ljubljani si se najbrž srečal z različnimi vprašanji in pogledi. Ali bi se jih dalo prenesti tudi v našo stvarnost?

Ljubljana mi je odprla nove poglede ne samo v gledališkem smislu, ampak predvsem nove poglede na svet. V Ljubljani sem srečal velike ekstreme, tudi kulturne. Hočem reči: Ljubljana živi!

Tudi gledališče. Ljubljana je spoznala v letih 50/60 veliko eksperimentalnih grup na vseh področjih, tudi teatarskih. Ljubljana je hodila in še vedno hodi paralelno z Evropo. Kako lahko Trst sprejme vse to bogastvo? Ne more, ker je provincializem premočan in predvsem noče, ker je Trst reakcionarno mesto, v svojem najglobljem bistvu melonarsko. Vendar še vedno zaupam temu mestu, ki nosi v sebi neko zdravo komponento naprednih ljudi, ki pa so prešibki, da bi prepili glasove brezvezno vpajočih. Kako je mogoče, da se italijansko gledališče v Trstu niti najmanj ne potruji, da bi vabilo k sodelovanju ugledne režiserje iz Ljubljane, ki so na evropski ravni? Zakaj sem bil prisiljen gledati Cankarja na italijanskem odru šele ob pisateljevi obletnici in povrh vsega je bila še slaba predstava, za katero so poiskali gospoda Corrada Panija, ki je diletantsko zaigral Kačurja? Tu je torej Trst političnih manevrov, ki ne prinesejo niti Cankarju, kaj šele nam vsem.

Amatersko gledališče v Trstu in okolici. Kako gledaš nanj? Misliš, da je zdravo, cvetoče ali pa bolnik, ki mu je treba močnih zdravil?

Mislím, da je bolnik, upam, da ni že kroničen. Treba mu je krepkih zdravil in svežega zraka. Amatersko gledališče mora zaživeti (in zaživelo bo!) v neki drugi lu-



Boris Kobal

či. Ne sme več biti neka «slaba kopija» stalnega gledališča, niti v načinu dela, še manj pa v repertoarnem smislu. Amaterizem bi moral celo dopolnjevati našo osrednjo gledališko ustanovo z deli, ki si jih SSG iz objektivnih razlogov ne more privoščiti, vendar za tako stvar je treba svežih idej, treba nam je kadra in seveda finančnih sredstev. Mislím pa, da se spleča vlagati trud v to delo, kajti teren je rodovit, samo gnojiti bi ga bilo treba.

Posvečaš se režiji. Kot zadnje bi nemara spregovorila prav o tvojih ambicijah, željah in načrtih na tem področju?

Tu bom pa zelo kratek: želim delati! Rad bi se ponovno posvečal tudi igralskemu delu. Kot režiser sem takorekoč šele na začetku in se sam preizkušam. Želim ostati v Trstu, toda ne izključujem možnosti občasnega dela tudi drugod, saj bi to pomenilo zame nove izkušnje in nov eian za nadaljnje delo.

M. ČUK

### PD Prosek-Kontovel priredilo izlet k Sv. Urhu in v Dražgoše

PD Prosek-Kontovel je preteklo nedeljo organiziralo društveni izlet. Izletniki so si že v jutranjih urah ogledali Sv. Urh. Nato so nadaljevali pot do Škofje Loke, kjer so si ogledali muzej. Bili so tudi v Dražgošah in tu položili venec na spomenik padlim, nakar jim je Danica Cibic spregovorila o zgodovinskih bojih v Dražgošah.

Fotografije je posnel MARJO MAGAJNA

## Kres: bogata slovenska tradicija

V davnih časih, ko je človek živel v tesnem stiku z naravo, je zaskrbljeno opazoval, kako po najdaljšem dnevu sonce polagoma izgublja moč in kako vedno bolj zgodaj utone za hribi. V magični noči, ko tema ponovno začne zmagovati nad svetlobo, so vaščani zbrali polena in dračje ter prižgali kres, da bi dal ogenj soncu novo moč in mu pomagal v boju proti temi.

Ob kresu so se začeli spletati vsakovrstni običaji, ki so bili tesno povezani z verovanji nekdanjih ljudi. Kres je bil orožje proti zlem duhovom, obujal je magične sile, v kresni noči so ljudje vedeževali, verjeli v čarobno moč praprotovega semena, dekleta so s pšeničnimi zrni, z listki v pogačah in s podobnimi sredstvi brala pot usode in radostno vztrepeta, če jim je jasno znamenje pokazalo datume ženitve in morda celo odkrilo ženinovo ime, (ki je navadno že tlelo v dekletovih prsih).

Kres pa ni bil samo magični ogenj, ki obuja svet nevidnih sil, bil je tudi znamenje strahu. Ko so se v dolinah dvignili oblaki prahu in naznanjali turske hode, so po vseh gričih zagoreli ognji in naznanili hudo oro.

Ognji so v zmagovitih dneh v letu 1945 oznanili svobodo in novo veselje do življenja.

Kres je torej bogata slovenska tradicija, v noči sv. Ivana pa zažigamo kresove še danes. Malokdo ob kresu govori uroke proti čarovnicam, v daljavi ni turskih hord, kljub temu je po naših vaseh kresovanje ena izmed najbolj občutenih tradicij. Na Tržaškem so tudi letos zagoreli številni ognji, predvsem po okoliških vaseh Nekatera društva (primer mladinskega krožka PD Slovana iz Padrič je dovolj zgovoren) so poskrbela za lep program, ki je poglobil vsebino kresovanja. Malokdaj vaščani toliko sodelujejo kot pri kresovanju, posebno tam, kjer se zbiranju dračja in hlodov pridruži še skrb za kulturne točke.

Moč ognja ima v sebi še nekaj skrivnostnega, še vedno je živa zavest, da je kres neizbrisno znamenje kulture slovenskega naroda. Rodoljub I. Navratil je leta 1887 zapisal, da so oblasti prepovedale kresovanje na Krasu in v tržaški okolici, češ da kresovi povzročajo požare. Navratil pa dvomi v utemeljitev in doda pojasnilo, da je resničen vzrok za prepoved dejstvo, da so se ob kresu zbirali «vrli slovenski okoličani», ki jim je kresovanje pomenilo pravo «narodno» slavo.

Po tolikih letih lahko zapišemo, da je narodni trenutek ob kresovanju zelo občuten, vsakdanja kronika nam pa jasno kaže, kako še danes ni pri nas mogoče mirno in svobodno narodno življenje in kako še danes niso uresničene bistvene pravice, ki pripadajo nam Slovencem: kres je torej tudi ogenj zaveze. Narodnemu trenutku, se našim kre-

sovanjem pridružuje še druga vsebinska razsežnost: v sodobni družbi vse težje najdemo stik s sočlovekom. Vsakdanje skrbi, potrošniške sanje, neprenehni šum, ki spremlja naše življenje nas oddaljujejo drug od drugega, nevarno je, da vasi postanejo stanovanjski bloki, kjer ne poznaš več sosedo. V mestnih središčih (Trst, Gorica) tudi tam, kjer prebivajo Slovenci, so procesi odtujevanja in osamljanja ljudi že skrajno močni. Kres naj torej uroči sile, ki nas zapirajo v tesna stanovanja, kamor že skoraj nespodobno zre televizijsko oko. Ob kresu se zbere vas ali predel, ljudje skupaj popijejo kozarec vina, in pojejo to, kar so gospodinje pripravile. Če je noč ugodna lahko zaplešemo, skratka, kres nas lahko druží. Zato težko rečemo, da obstajajo nekakšni «osrednji» kresovi, kot to pravimo za proslave, kdor je obiskal letošnja kresovanja, je opazil, da so se vaščani zbrali kot malokdaj, prišli so tudi ljudje iz sosednje vasi in večer je bil resnično občuten. Nekatera kresovanja so bila res bolj pripravljena, vsaka skupina ali vas pa je bila v svoji kres ponosna, kar seveda še ne pomeni, da je šlo za kampanilizem.

Kresovanje je bilo tudi v prostorih nekdanje u-mobilnice pri sv. Ivanu. Program je tu trajal več dni, bil je zelo bogat, sodelovali pa so pri njem in v organizaciji Slovenci in Italijani. To dejstvo velja poudariti, kot velja opozoriti na pomen celotne prireditve. Priložnosti za medsebojno spoznavanje ni nikoli preveč, kresna noč lahko prebije tudi nekatere temne prekatke... Jasno pa je, da nikakor ne gre postavljati en kres pred drugega; najlepše kresovanje je v bistvu tisto, ki je najbolj občuteno...

ACE MERMOLJA



# Veseljje, ki odtehta težave

Razgovor s pevovodnjo Pijo Cah - Širca

Ljubezen do petja odtehta vse težave. Veliko primerov nam to potrjuje. Med temi je primer Pije Cah-Širca, ki vodi dekliski pevski zbor «Vesna» iz Križa. Njen zgled kakor marsikaterega drugega, je najprepričljivejše jamstvo, da so zborovskemu petju v zamejstvu namenjeni še številni svetli dnevi. Pred nedavnim se je zaključil prvi letnik pevovodske šole, ki jo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. Z navdušenjem in uspehom je prvi letnik zaključila cela vrsta mladih ljudi, ki jim je pri srcu petje. Med njimi tudi Pija Cah, ki smo jo vprašali za nekaj misli o njenem kulturnem udejstvovanju. Pija je po rodu Križanka, po poroki pa je zapustila rojstno vas, ni pa pustila na cedilu kriškega pevskega zbora.

— Najprej nekaj zgodovine...

— Zbor deluje že peto leto in ima trenutno 21 članic. Na začetku je štel 16 deklet, ki so se zaradi pomanjkanja primernejših prostorov zbirale v ljudskem domu. Lani pa so nam po dolgem prigorvarjanju priskrbeli večjo sobo v bivšem vrtcu, a smo ugotovile, da ni ta prostor dovolj akustičen. Sicer pa se bomo v prihodnji sezoni preselile v prostore doma A. Sirk, ki ga še dokončujejo.

Letos smo kupile po petih letih nove kroje in to je bil mogoče najvažnejši dogodek za nas v tej sezoni. Nastopi so namreč postali že vsakdanja stvar.

— Kakšne težave ste imeli na začetku s poučevanjem petja?

— Punce sprva niso jemale stvari resno in so se po ure smejale, spakovale, niso odpirale ust... danes pa se je položaj bistveno spremenil, čeprav moramo priznati da so včasih še zelo otročje. Dokaj smešne se jim zdijo dihalne vaje. Med petjem pa so pozorne in v veseljem opažam, da vidno napredujejo.

— Kakšne pesmi imate v repertoarju?

— V glavnem narodne. Poskušala sem uvesti polifonijo, toda na letela sem na določen odpor pri dekletih. Morda jim take skladbe niso všeč. Mislim pa, da so imele tak vtis zaradi neakustičnosti prostora.

— Kaj menijo drugi pevovodje o vašem zboru?

— V letošnji sezoni smo imele samo pohvalne kritike. Tudi sama sem zadovoljna z rezultati, ki sem jih dosegla, čeprav bi verjetno dosegla veliko več, ko bi lahko več vadila s posameznimi glasovi.

— Torej imate težave s časom?

— No, biti mama, uradnica in pevovodja hkrati ni ravno lahka stvar. Stalno se moram boriti z urniki in včasih ne zmorem vsega. Pred tremi leti je na primer zbor skoraj propadel zaradi mojih družinskih razlogov. Letos pa je celo zimo vadila s posameznimi glasovi Ilde in mi olajšala delo.

— Upam, da ni še drugih večjih problemov...

— Se nekaj važnega, kar za deva prisotnosti: nekatere ne prihajajo k vajah po cele tedne. Ko bi bile vse vsakokrat pri vajah, bi se mogoče učili zahtevnejših pesmi.

— Kaj vas je spodbudilo, da ste kljub težavam ostali pri zboru?

— S puncami se dobro razumem in nisem hotela takega prijateljstva prekiniti. Poleg tega pa bi popolnoma uničila vse svoje dotodanje delo.

— Kaj bi povedala za zaključek?

— Upam, da bomo še naprej tako napredovale in da bomo še dolgo let nastopale v zamejstvu in v matični domovini, kot dosedaj. Zboru pa vedno primanjkuje novih elementov, zato bi rada videla kak nov obraz pri vajah.

Zapis: GABRIJELA BEZIN

Kulturno prilogo sta pripravila

DUŠAN KALC

in SANDOR TENCE

## PRIREDITVE V JUNIJU 1980

1. 6. Društvo «Slovenec» Boršt - Zabrežec: Praznovanje 80-letnice društva.
2. 6. Društvo slovenskih izobražencev: Pogovor o aktualnih političnih problemih - Zorko Harej.
5. 6. Amaterski oder «Jaka Štoka»: Uprizoritev veseloigre «Gospod Evstahij s Proseka».
7. 6. Šagra na Krmenki.
9. 6. Gregorčičeva dvorana: Zborovski večer s Tržaškimi oktetom in komornim zborom Glasbene matice.
9. 6. Mladinski krožek Prosek - Kontovel: Predstava «Obala, domovina, ljubezen včeraj - danes».
13. 6. Moški pevski zbor Tabor - Opčine: Jubilejni koncert ob 10-letnici neprekinjenega delovanja.
14. 6. PD Igo Gruden: Celovečerni koncert deklisklega zbora.
14. 6. SPD Tabor - Opčine in PD Rdeča zvezda Salež: Otroška folklorna revija «Zaplešimo, zapojmo» v Zgoniku.
15. 6. Izlet PD Rovte - Kolonkovec v Kumrovec.
15. 6. SPD Tabor - Opčine in PD Rdeča zvezda Salež: Otroška folklorna revija Zaplešimo, zapojmo na Opčinah.
16. 6. V okviru Ljubljanske občine. Nastop «Stu ledi».
16. 6. Društvo slovenskih izobražencev - Jože Prešeren: Predavanje.
19. 6. Zadruga «Naš kras»: Koncert moškega in deklisklega zbora Igo Gruden.
19. 6. PD Lonjer - Katinara: Gostovanje amaterskega odra «Jaka Štoka».
20. 6. Skupina «Stu ledi»: Gostuje v Ljubljani.
20. 6. Sekcija VZPI - ANPI iz Križa: Velik parti-zanski praznik.
21. 6. Odbor bazoviškega doma: Proslavljanje 35-letnice osvoboditve.
21. 6. Medja vas: Praznik v naravi.
21. 6. SPD Tabor - Opčine: Melonarjada (premiera).
22. 6. Studijski izlet v Rezijsko pod vodstvom Pavla Merkušja.
22. 6. PD Kolonkovec: Vaški praznik.
22. 6. SPD Tabor - Opčine: Melonarjada (ponovitev).
22. 6. Šagra v Praprotu.
20. in 24. 6. Praznik kresovanja v prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu.
23. 6. PD Slovan: Kresovanje.
24. 6. KD Valentin Vodnik in Družina strmega brega: Taborni ogenj.
24. 6. Celovečerni koncert MPZ Tabor pri Briščikih.
26. 6. SPD Tabor - Opčine: VI. bienale umetnikov - amaterjev.
27. 6. Zveza slovenskih kulturnih društev: Seja odbora.
27. in 29. 6. PD Vesna, ŠD Mladina, ŠD Vesna: XIII. razs'ava in pokušnja vin.
28. in 30. 6. KD F. Prešeren in mladina iz Boljunca: Šagra na «Goriču».

## Osem let delovanja TPPZ

Predvčerajšnjim je minilo natanko osem let od tistega 4. julija 1972, ko se je v Trebčah odvila prva vaja tvorcev Tržaškega partizanskega pevskega zbora. Partizanska, revolucionarna, borbena pesem se je tedaj prvič v povojnem času organizirano razlegla prek kraške gmajne, prepojene s krvjo tolikih naših domoljubov in svobodoljubov. Tedaj je tudi vzkli- lo seme, ki je 11. februarja nasled-

ne burje, ne bo ga stolko niti eno samo zrno novofasistične toče.

To najbolj nazorno dokazuje navdušljiv odziv nad trimilijonske množice različnih narodnosti dosedanjim 218 koncertom TPPZ, za katere je bilo potrebno 850 vaj, za ene in druge pa ravno tako tri milijone prevoženih kilometrov. Na veličastnem partizanskem mitingu izpred desetih let v Bazovici je tridesettisočglava množica potrdila,

va kajpak izdatna finančna sredstva, od tod potreba, da se ta hvaljevredna prizadevanja podprejo s prillivom denarja iz kulturnih, političnih in zlasti gospodarskih ustanov ter organizacij.

Ansambel ima danes 130 aktivnih članov — 100 pevcev, 20 orkestrašev in 5 recitatorjev — ter petčlansko tehnično ekipo. Naštudiral je štiri programe (Partizanski miting, Partizanska balada, Recital posvečen padlim in Zemlja in narodi), v pripravi ima peti program z naslovom Desant na Drvar (oratorij za solo, zbor in orkester), ki ga bo predstavil ob praznovanju 10. jubileja obstoja, razen tega je izdal tri gramofonske plošče in založil ravno toliko brošur.

Še in še bi lahko pisali, vendar bomo za to imeli še več kot dovolj priložnosti, saj pomeni TPPZ za vse demokrate — Slovence in Italijane — živo in plemenito stvarnost.

DRAGO GAŠPERLIN

### Doživetje za proseško godbo v Artičah

Nedeljski nastop na republiški reviji pihalnih orkestrrov in bobnarskih skupin v Artičah, bo ostal proseški godbi še dolgo v spominu.

Ob prihodu v Artiče so se proseški godbeniki odločili spominu padlim in položili venec na spomenik.

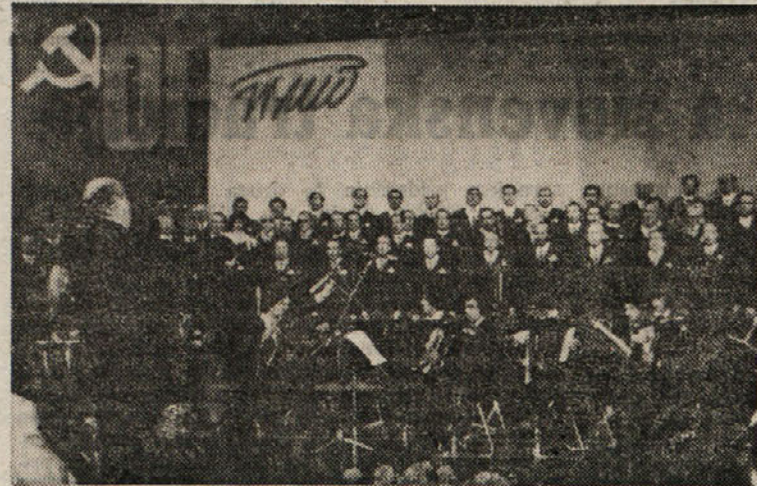
Ob 9.30 so imele godbe koncert v dvorani, na katerem so sodelovale Mestna godba iz Metlike, godba rudarjev «Svoboda» iz Ljube, Delavski pihalni orkester «Svoboda» iz Senova, Godbeno društvo Prosek, (pod vodstvom Slavka Lukše so godbeniki zaigrali del Vidalejeve Folie 50 in korračnico Kras), ter Sindikalna godba Djuro Salaj iz Krškega.

Po končanem sporedu v dvorani, so se na odprtem predstavili v figurativnem programu Mažorete iz Logatca, Bobnarji iz Artič, Pihalni orkester Prebold in Pihalni orkester Pošte Maribor.

V popoldanskih urah je ogromna množica ljudi iz vseh krajev prihitela v Artiče in se postavila ob robu ceste. Ob 15. uri je bila namreč na sporedu parada cvetja in glasbe, katere so se udeležile vse godbe.

Slika je bila res čudovita. Nad 300 godbenikov je bilo obkroženo z raznobarnim cvetjem in nošami Skratka povedano, nad 600 ljudi je bilo na odru prireditvenega prostora v Artičah, okrog katerega se je zbrala ogromna množica ljudi. Nastopajoče je pozdravil podpredsednik skupščine SRS Jože Globočnik, nakar se je s skupnim nastopom godb zaključila slovesnost «Artiče 80».

B. R.



TPPZ med enim svojih številnih nastopov

njega leta rodilo «prečuden cvet» — formalno ustanovitev tega za- služnega narodno in naprednopolitično budilnega vokalno - instrumentalnega ansambla. Njegove korenine so se poslej trdno razpredle tja skozi dvaindvajset vasi, segle so v predmestje in do samega Trsta. Te korenine kljubujejo in bodo kljubovale vsakršnemu šovinističnemu plevelu, cveta ne bo omajal noben sunek umetne protislovenske in protidemokratske

«da se ne oklepamo starega ali spominov na pretekle čase, temveč dosledno skupaj z mladim pokolenjem boj proti fašizmu za narodne pravice Slovencev v zamejstvu, za prijateljstvo in sodelovanje med narodi».

Tedaj je še bolj prišla do izraza v vsem povojnem obdobju skrita želja po ustanovitvi samostojnega partizanskega zbora na Tržaškem, obvezo v tem smislu pa je skupina pevcev, ki so danes člani TPPZ, sprejela leta 1972 med obiskom v Kijevu in Volgogradu, ko je s partizansko pesmijo na ustih utrdila vezi s sovjetskimi tovariši, hkrati pa obljubila sebi in drugim, da bo vztrajno prenašala na nove generacije ideale «naše revolucije, ki je bila narodna in socialna obnema». To obljubo je zbor potrdil prav sedaj, ko napoveduje, da bo septembra letos v Bazovici avdicija novih pevcev in godbenikov, pripominja pa, da kandidati za pristop k ansamblu ne bi smeli biti že člani kakšnega drugega našega zbora, ker bi to pomenilo okrnitev prosvetnega bogastva sorojakov. V resnici je neprestano pomlajevanje ansambla edini porok za njegov obstoj in nadaljnji razvoj, katerima sicer TPPZ gradi temelje tudi z načrtom o ustanovitvi mladinskega zbora «Kurirček» ter še amaterskega partizanskega odra. Vse to zahte-



Na nedavni seji glavnega odbora ZSKD je bivši predsednik Patčič podelil Odličje svobode predstavnikom društva Planika iz Ukev.

## Preporod kulturnega življenja v Miljskem

(Nadaljevanje z II. strani)

zadolžen za šolska vprašanja, vpi-sovanja otrok, stike s starši ter učiteljstvom idr.; tretjemu, kulturno - družabnostnemu odseku, bi poverili skrb za zborovski petje in prirejanje družabnosti v sproščnem vzdušju in veseljem razpoloženju s koristnimi in poučnimi predavanji, predvajanja filmov, razstavami, glasbenimi manifestacijami, javnimi razpravami in podobnim; nazadnje bi imeli še mladinski odsek družbeno - kulturno - športnega značaja, ki bi se ga dalo ob njegovem morebitnem ugodnem razvoju še ločiti na dva pododseka, od katerih bi enega označevalo pretežno kulturno, drugega pa športno udejstvovanje. Seveda bo treba vse te zamisli še prav pošteno poglobiti in jih po potrebi dopolniti.

Imate poleg gornjega v načrtu morda tudi kakšne raziskovalne dejavnosti, katerih izsledki bi v bodočnosti lahko nadrobno izpričevali vsestransko življenjsko slovenske narodnostne skupnosti v tej občini?

Da, v mislih imamo ustanovitev študijskega odseka, katerega naloga naj bi bila izslediti in zbrati vse mogoče zgodovinske dokaze o razvoju Slovencev v teh krajih, sicer tako iz upravnega, socialnega in gospodarskega kot iz političnega, kulturnega in drugih vidikov. Ustrezna dokumentacija bi se preobrazila v dragocen arhiv in bila tudi osnova za izdajo gornji problematiki posvečene publikacije. V raziskovalnem delu bi se lagodno naslonili na občinski zgodovinski arhiv, ki nam je sicer že danes dosegljiv. Dela bo torej veliko in vprašanje je, kje najti ljudi, ki bi vse to zmogli.

Pa še tole: kako ste kaj zadovoljni z opravljenim delom?

Društvo je priredilo pet veselice, tri Prešernove proslave, eno predavanje, Gregorčičevo proslavo, filmski večer Aljoše Žerjala, predvsem pa — zasedbo Slovenskega šolskega centra, ki je pomenila čez vse pomembno socialno, kulturno in politično dejanje v narodnoobrambnem duhu ob popolni enotnosti naših ljudi, za to se zahvaljujem vsem, ki so nam tedaj izrazili solidarnost — SKGZ SPZ, občinska uprava, KPI, SSK, PSI, razna prosvetna društva ter organizacije, Radio Koper, Radiotelevizija Ljubljana. Največja zahvala pa naj gre seveda staršem, vsem Slovincem miljske občine in pevskemu zboru «Jadran».



ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH ŽRTEV

Natečaj za spominski park v Bazovici

PRAVILNIK
Odbor za proslavo bazoviških žrtev razpisuje ob priliki 50-letnice ustrelitve, natečaj za idejno rešitev širšega spominskega prostora, ki naj vključuje sedanjí spomenik in ga ovrjednóti.

Bazoviški junaki so postali simbol antifasizma našega ljudstva, zato je prav, da se prostor, kjer so žrtvovali svoja življenja za zmago idealov, ki so tudi naši, najbolj primerno uredi.

- Postavki natečaja so torej naslednji:
a) ureditev prostora z vključitvijo sedanjega obeležja;
b) glavni dostopi;
c) parkirni prostor;
d) nasaditev;
e) razsvetljava;

Dokumenti, ki so udeležencem natečaja na razpolago, so:
- mapa regulacijskega načrta, ki dokazuje, da je spomeniški prostor uradno označen;
- mapa zemljišča v merilu 1 : 2000 z glavnimi značilnostmi in legendo s postavkami;

- izmera zemljišča v merilu 1 : 500 z višinskimi kotami;
- prostorska slika, ki naj posreduje vtis kraja, to je, skoraj popolnoma ravne kraške gornjave, kar je važno pri izdelavi nasaditvenega načrta, izbire materialov in prilagoditve celotne kompozicije naravní konfiguraciji.

Udeleženci natečaja morajo predložiti naslednje elaborate:
1. splošni načrti v merilu 1 : 500 celotnega kompleksa, po postavkah ad a), b), c), d), in d);
2. najbolj značilne prereze v istem merilu;

3. najbolj značilne zamisli v večjem merilu, vsaj 1 : 200;
4. morebitne perspektivne poglede, ki naj bolje predočijo zamisli;
5. natančni nasaditveni predlog v meru 1 : 500;

6. izčrпно tehnično poročilo, ki naj predочи zamisli, upoštevajoč dejstvo, da se načrt lahko realizira postopoma;
Osnutki naj bodo predloženi v anonimnem ovju, v katerem bo:
a) obvezni osnutki, šifrirani na vsakem elaboratu;

b) zalepljena koverta z isto šifro, v kateri naj bo ime in naslov udeleženca ali vodje skupine, če je udeleženec več skupaj in pa podpisana izjava, s katero se udeleženec strinja s pravili natečaja.

Rok predložitve je do vključno 20. avgusta, ko morajo biti oddani v Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Franciška 20, kjer bo izstavljeno potrdilo. Ocenjevalna komisija bo prispelí osnutke pregledala in razglasila zmagovalca natečaja na razstavi vseh pravočasno predloženih del ob priliki proslave bazoviških žrtev v Bazovici dne 7. septembra 1980.

Komisijo sestavljajo:

- dr. arh. Dario Jagodic - predsednik
prof. Franjo Kosovel - član
prof. Lojze Spacal - član
prof. Milko Resner - član
dr. Filibert Benedičič - član, predsednik odbora za proslavo bazoviških junakov.

Najboljši načrt bo nagrajen z zneskom 1.000.000 lir (milijon lir)
Druga predvidena nagrada znaša 600.000 lir (šeststo tisoč), tretja pa 400.000 lir (štiristo tisoč).

Predloženi idejni načrti ostajajo v lasti Odbora za proslavo bazoviških žrtev, ki z njimi razpolaga.

Trst, 1. junija 1980



Snemalna ekipa filma «Pomladanski posmehi» na terenu. V ospredju Silvij Kobal s šminkerko Nevo Gombač in članom ekipe

OBOGATITEV ZAMEJSKE UMETNIŠKO-KULTURNE USTVARJALNOSTI

Prvi domači film «Pomladanski posmehi»

Razgovor z mladim režiserjem Markom Sosičem, študentom tretjega letnika zagrebske Akademije za filmsko in gledališko režijo

Marko Sosič dokončuje tretji letnik zagrebske Akademije za filmsko in gledališko režijo. Je pa pri svojem prvem daljšem filmskem delu, ki je obenem tudi prvi zamejski igrani film. Stvaritev, ki nosi naslov «Pomladanski posmehi», še ni dokončana - pravkar se bo začelo delo v montaži - toda Marko kuje že nove načrte: študij predvsem, istočasno pa raznovrstne delovne izkušnje, ki jih skuša pridobiti tako doma kakor tudi v Zagrebu ali kjerkoli dobi možnost, da se pokliče izpopolnjuje.

Pri filmu, ki ga bomo v kratkem dobili, velja poudariti, da to ni le delo domačega avtorja, pač pa je tudi prikaz naše stvarnosti, ali bolje delca te stvarnosti. Naj še omenimo, da je film v celoti sneman v okolici Trsta, na Krasu in po naših vaseh, dialogi, pri katerih je sodeloval Miroslav Košta, so po pisani v neopredeljenem slovenskem dialektu, posebej izdelana za široko karakterizacijo našega ambienta.
Pa naj nam sam avtor nekaj pove o svojem delu.
- Marko, kako je do filma sploh prišlo?
- Vedno sem želel govoriti o okolju, v katerem živim - o predmetu. V meni zbuja občutek melanholije in v tej ogrobnosti me-

RAZMIŠLJANJA OB IZIDU PREVODA ROMANA «BOLJŠE ŽIVLJENJE»

Tomizzov slovanski navdih...

Tomizza je italijansko literaturo obogatil z novimi, nenavadnimi zvoki in melodijo svojih istrskih ljudi in z novo dimenzijo človeškega sožitja

Izid prevoda romana «Boljše življenje» istrskega pisatelja Fulvia Tomizza v slovenščini, ki je pred kratkim izšel pri koprski založbi Lipa, pomeni vsekakor kulturni dogodek tudi za nas. Gre namreč zato, da je Tomizza, kljub temu, da piše v italijanski, s svojo tematiko, svojim načinom pisanja, svojim mišljenjem in tudi z vsem svojim bistvom, človek iz Istre in da je prav Istra z njenimi ljudmi, kjer se skozi sto letja brišejo meje med hrvaškim, slovenskim in italijanskim življenjem, v žarišču pozornosti, ustvarjalnosti in tudi navdihna Fulvia Tomizza.

To nam ne dokazuje samo izredno visoke naklade tega romana v Italiji, temveč tudi prevodi v nemščino in verjetno še v kakšno drugo jezikovno terej, poleg slovensčine seveda, kar vse priča, da je roman sepel zelo aktivno tudi v evropski prostor. Vse to so seveda dejstva, ki nazorno pričajo, da imamo prav pri «Boljšem življenju» opraviti z delom, ki je znalo prizadeti, umetniško dogano in prepričljivo usodo Tomizzove istrske vasice in njenih ljudi iz potegniti iz nezgodovinskih in ji dati tako občedolovske razsežnosti in pomen.

Pri vsem tem pa doživljamo hkrati tudi neki fenomen, ki ga je vredno vsaj zabeležiti in opozoriti nanj. Če smo bili namreč doslej vajeni, da je prav jezik tisti, ki daje neko identiteto, ta-

stvarjalno fantazijo, velikim smislom za fabulo, dramatičnost in ne navezanostje s težko zračnostjo s to rdečo istrsko zemljo, kamor je zgodovina prihajala od zunaj v glavnem v negativen smislu. Tako je italijanski jezik samo instrument v Tomizzovih rokah, instrument, ki to pot poje v čisto drugačnih in za italijansko literaturo novih, nenavadnih zvokih in melodijah, in tudi od tod uspeh in presenetljivost Tomizzovega pisanja za sodobne italijanske bralce. Njegova kronika istrske vasi skozi podrgno stoletje je bolj podobna kakoli Tavčarjevi Visoški kroniki, Reymortovim Kmetom, po groteskosti nekaterih paških posebnosti Gogolja, po liričnih in pokrajinski občutenih pejsajih kakemu Turgenjevu, nekateri njegovi duhovnosti pa so takšni, kot bi užili iz Cankarjevih dram.

Sicer pa pojav in fenomen Tomizza, ko piše v enem jeziku, mišli in ustvarja pa v drugem, čisto drugačnem nacionalnem ambientu, tudi v svetovni literaturi in niti neznan, niti ne tako redek. Spominimo se samo Poljaka Conrad (pseudonim za Josifa Korzomakkega), ki je postal imeniten pisatelj angleške literature, pa Rusaka Nabokova, ki pripada sodobni ameriški in tudi ruski književnosti (pisal je namreč tudi v rusčini) pa Rusov Trojaka (pseudonim za Levja Tarasova), ki je član francoske akademije in torej tudi v krog sodobne francoske književnosti. Vsi omenjeni pa so v jeziku svojega okolja, kjer so zreteci, ušli svojo bit, svoje sveste, svoje ljudi in morda tako srečno združili v sebi različne kulture, tradicije in dokazali, da je človeštvo eno in da nacionalni jezik ni vedno tudi hkrati identičnost pisca samega s tem jezikom in njegovim kulturnim krogom. Nekaj podobnega lahko zasledimo tudi v slikarstvu, čeprav je tam barva poteza tako kot zvok in nota v glasbi nekakšen internacionalni jezik vsem razumljiv kot so številke mednarodni jezik matematiki in fizike. Pa vendar tudi pri slikarjih, ki so se na primer solali v Parizu, če so zares slikarji, kljub uplitom, recimo parizani ali ne vem kakšne šole, ugotovljamo in občutimo nacionalno identiteto slikarja, ki se resnično slikar. Če pa to mi, ostaja parizani pa tudi izhaja iz katerikoli slovenske ali katerikoli druge vasi.

Ta ekskurz in bežna, nepovezana razmišljanja v zvezi z identiteto, jezikom, čustvovanjem, se mi je zdel potrebna sramota za jasnejše doumevanje in razbor Tomizzovega dela, ki tudi v tej svoji navedeni zapletenosti jezika, porekla in zgodovine v nekem smislu kaže na dialektično razvoja in rasti Istre, njenih problemov in nastikrižji skozi stoletja in nam tudi z močjo umetnosti morda mnogo bolje in nazorneje razkrijeva in odkriva vzroke eksodus Istranov v Italijo po vojni, eksodus, ki je po svoje tragičen, čuden in ni čuden, eksodus, ki pomeni tudi nenehno traganje. To nenehno traganje k svoji semljí, k svojim ljudem pa najbolje izpričuje Tomizza sam, saj, čeprav živi v Trstu, prebije vendar vedno svojega ustvarjalnega časa v domačem kraju, v svoji Istri, ki jo je podelil s svojo ustvarjalnostjo in jo iz anonimnosti in nezgodovinskih popeljav v zgodovino Evrope in v zavest in spoznanje vseh ljudi. V tem pa je moč prave in resnične literature, pa naj bo pisana v katerikoli jeziku, samo da je pristna, poštna, in da prihaja iz srca. Vsega tega pa je v Tomizzovem romanu - kroniki «Boljše življenje» na pretek.

DUŠAN ŽELJEZNOV

cer sterilnosti, ki preprečuje vsako še tako nujno sožitje.
- Povej nam kaj veš o protagonistih svojega filma in o tem, kako si se odločil za domače igralce!
- Izbral sem Silvija Kobala, Adrijana Rustja, Draga Gorupa - Gorjia in Ingrid Zerjal, edino profesionalno igralko v filmu, ker so fizično odgovarjali vlogam in pa tudi zato, ker sem bil prepričan, da bom lahko sam z njimi realiziral svoj film. Rezultati, ki sem jih pri snemanju dobil, so končno le potrdili moje globoko prepričanje.



Režiser Marko Sosič

Pri likih bi začel kar s figuro Bruna, ki ga je zaigral Silvij Kobal. Bruno je človek, ki ljubi moško družbo. Ko mora sprejeti žensko, ki jo njegov tovariš neprichakovano povabi na izlet, ostane zadržan, z njo ne vzpostavi nobene posebnega kontakta in je končno tudi osoben na samotjo. Silvij Kobal se je moral spoprijeti s težavno vlogo. Ukvarjati se je moral tudi z mimiko, in sicer obrazno mimiko, ki vsekakor ni lahka zadeva, še posebno pri filmu ne. Po mojem je pri tem popolnoma uspešen in ne le pri tem, pač pa je vse, kar je spadal v njegovo vlogo, izpeljal z veliko rafiniranostjo.

Adrijan Rustja je v filmu nastopil kot Mario, to se pravi kot človek, ki najde v dveh prijateljih in materi edinega sočloveka. Mario živi namreč v času in prav ta nepretrgan in tesna vez mu ne dopušča, da bi dorastel v odraslega človeka, pravega moškega. Fascinirajo ga spomini in predmeti iz pubertetnega obdobja, ki postanejo v filmu «predmeti zločinca». Pri tem naj dodam, da je Rustja gradil svojo vlogo s pravo virtuoznostjo.

Drago Gorup je v filmu nastopil kot Viktor, nekot poročen mož. V njem je zarisan nedefiniran odpor do ženske, edina želja pa mu je ta, da se drugo prijateljema. Gorup je od prvotnega izvirnega sledilno in prepričljivo gradil svojo vlogo, če lahko izrazim svoje prepričanje.

Na svoje junake sem gledal z distance. Jaz v filmu samo ugotavljam, ne upam si postavljati tež ali vprašani in sem tudi prepričan, da nima nobenega smisla, da bi kot sodnik dajal odgovore. Gledalec je prepuščeno, kako ga bo sprejel in če se bo pri tem kaj vprašal. V filmu je vsekakor precej komičnih situacij, od katerih pa je vsaka zaokrožena z noto grenkobe in včasih meji komičnost celo na grotesko, ker so pač vse

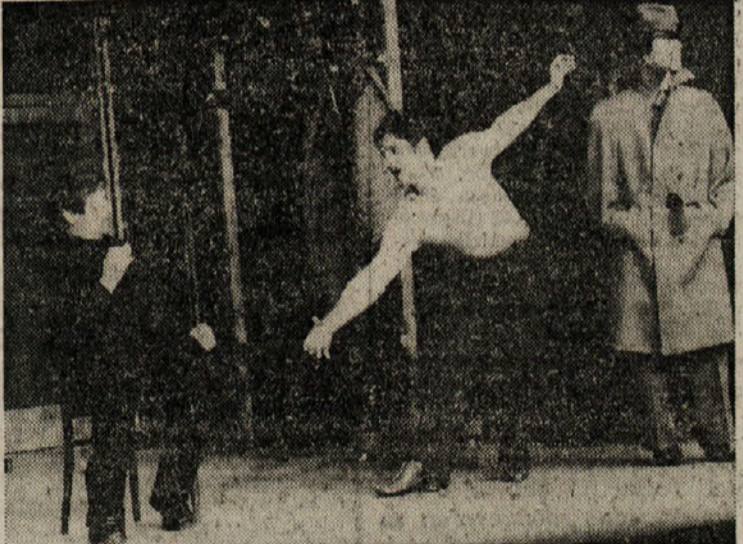
Ob koncu letošnje sezone je bil v Novi Gorici pomemben pevski dogodek - desetletnica Komornega mešanega pevskega zbora iz Nove Gorice, ki ga v ta čas vodi Stefan Gavri. Nastanek in plodno delovanje zbora je na eni strani izpolnilo praznino na trišču zborovske prizadevanosti v mladem mestu, na drugi pa obogatilo in še danes prispeva svojo delož k celotni kulturni dejavnosti na Goriskem in še dlje, saj je njegovo delo bilo dokaj pomembno za razvoj zborovskega petja na Primorskem. Škoda, da je precej pevcev polagoma zapustilo zbor, ki je obetala, da se bo kvalitativno stalno dvigal, kar so potrjevali njegovi nastopi na prvih revijah «Primorska poje» in udeležbe na tekmovalnih v Mariboru ter v Gorici. Zbor je sicer pomladil svoje vrste, vendar vokalno še ni tako utverjen, da bi popolneje zadostil zahtevam, bilo bi koristno, da bi zbor na osnovi zadnjega koncerta polegnil črto in skušal ugotoviti stvarno stanje, se skušal glasovno dopolniti, predvsem pa, da bi nadaljeval delo začel s popolnoma novim programom, kajti stari z novimi pevci, ki ga ne obvladajo teme-

KULTURNO PISMO IZ ZAGREBA

Bogdan Jerković - gledališki posrednik italijanskih in jugoslovanskih stvaritev

Že dvajset let aktivno deluje v Italiji kot režiser in odrski mentor

V zadnjih petih letih sem imel večkrat priložnost pisati o dejavnosti režiserja Bogdana Jerkovića, edinega jugoslovanskega gledališkega operaterja, ki že 20 let deluje v Italiji kot režiser in ki je tudi ustanovitelj «Compagnie del Collettivo» v Parmi, čemur je treba dodati tudi njegove režije z raznimi beneškimi, milanskimi in rimskimi igralskimi skupinami.



Prizor iz uprizoritve Fojevega dela «Slučajna smrt nekega anarhista» v režiji Bogdana Jerkovića

Največja zasluga Bogdana Jerkovića je, mimo njegovih izrazito gledaliških postavitev, tudi v tem, da predstavlja zelo pomemben povezovalni člen med kulturo v Italiji in Jugoslaviji ter v odnosih med obeh državama. Jerković je ogromno prispeval k propagiranju jugoslovanske gledališke kulture v Italiji s sodelovanjem na raznih revijah, festivalih in turnejah z deli Krležje in Popovića ter drugih avtorjev. Prav tako pa ni nič drugega kot izjemo italijanske Dramme na Reki postavil na oder tolikšno število komedijskih italijanskih avtorjev od Foja do Eduarda, od Zarda do Pirandella, Pasolinija in drugih. Pri tem pa še vedno najde čas, da deluje tudi v Zvezni republiki Nemčiji in na Poljskem ali pa pri filmih in televiziji. Za RAI je na primer pripravil film «1908 - 09» o izvenskandinalnih bojih na področju Parme.

poslednjih mesecev, in sicer postavitev Fojevega dela «Naključna smrt nekega anarhista» z zagrebskim gledališčem TD; dalje prisotnost pred dobrim mesecem na mednarodnem festivalu gledališča «Nuovo Teatro» v Nocere Inferiore, «Spomini Blise Heritkerke Aleksandra Popovića» s skupino Malegra gledališča Trešnjevke iz Zagreba, gledališča De Filippa «Umetnost komedije», s katerim je Jerković hotel počastiti dramatikovo 80-letnico. Njegova postavitev je bila izredno dobro sprejeta.

Poleg navedenih zaslug pa ima Jerković še drugo, posebno in tudi nehavaležno v tem, da je že več kot 20 let, odkar je ustanovil Eksperimentalno študentsko gledališče v Zagrebu, konica jugoslovanske gledališke avantgarde. To njegovo vlogo potrjuje že samo dejstvo, da ga konservativna kritika in občinstvo spremljata z velikim

revije

PRIMORSKA SREČANJA 20

Izšla je 20. številka revije Primorska srečanja, ki svoje uvodne strani posveča velikemu naše revolucije tovarišu Titu. Revija objavlja odlomke iz govorov družbenih političnih delavcev Jugoslavije in Slovenije v tragičnih dneh od 4. do 8. maja letos in razpravo Avgusta Lešnika: Prispevek Zveze komunistov Jugoslavije in tovariša Tita pri reševanju nacionalnega vprašanja.

Na naslednjih straneh je vsekakor najpomembnejši prispevek Andreja Verbića o sedanjem stabilizacijskem trenutku v Jugoslaviji. V svoji razpravi obravnava vse vidike stabilizacije od investicijske politike do produktivnosti dela, kadrov, načrtovanja in ekonomskih odnosov s tujino. Po njegovem mnenju je ena izmed osnovnih nalog v prizadevanjih za stabilizacijo jugoslovanskega gospodarstva, da se morajo organizacije združevati dela in drugi dejavniki ukvarjati predvsem z iskanjem rešitev, ki bodo prispevale k boljšim gospodarskim rezultatom. To pa pomeni, natančno izmeriti in oceniti, kaj zmoremo, kako se povežemo, kako opredeliti skupne interese in v kaj usmerjati svoj razvoj glede na prednosti, ki jih lahko ima naše gospodarstvo.

Z razpravami, članki, esejii in recenzijami so v reviji zastopani: Zeljko Kumar, Milan Vergan, Drago Svoljšak, Tomaž Brejc, Melka Gombač, Stane Bonnar, Ljubač Omladič, Jurij Rosa in Denis Ponič, medtem ko so leposlovni deli revije oblikovali Zoran Debešnjak, Marija Vogrič, Jože Hočevar, Vladimir Memon, Goran Filipič, Antur Vranješ, Josip Pupačić, Peter Gudelj, Edelman Jurinčič in Jožek Stucin.

L. O.

KOPRSKO KULTURNO PISMO

10 let Komornega zbora iz Nove Gorice

Prepričljiv nastop mlade goriske pianistke Ingrid Silič v Zemonu pri Vipavi - Domači ansambli na Piranskih glasbenih večerih

Ob koncu letošnje sezone je bil v Novi Gorici pomemben pevski dogodek - desetletnica Komornega mešanega pevskega zbora iz Nove Gorice, ki ga v ta čas vodi Stefan Gavri. Nastanek in plodno delovanje zbora je na eni strani izpolnilo praznino na trišču zborovske prizadevanosti v mladem mestu, na drugi pa obogatilo in še danes prispeva svojo delož k celotni kulturni dejavnosti na Goriskem in še dlje, saj je njegovo delo bilo dokaj pomembno za razvoj zborovskega petja na Primorskem. Škoda, da je precej pevcev polagoma zapustilo zbor, ki je obetala, da se bo kvalitativno stalno dvigal, kar so potrjevali njegovi nastopi na prvih revijah «Primorska poje» in udeležbe na tekmovalnih v Mariboru ter v Gorici. Zbor je sicer pomladil svoje vrste, vendar vokalno še ni tako utverjen, da bi popolneje zadostil zahtevam, bilo bi koristno, da bi zbor na osnovi zadnjega koncerta polegnil črto in skušal ugotoviti stvarno stanje, se skušal glasovno dopolniti, predvsem pa, da bi nadaljeval delo začel s popolnoma novim programom, kajti stari z novimi pevci, ki ga ne obvladajo teme-

ljito, učinkuje več ali manj kot nekaj pogrelega, nekaj, v čemer ne čutimo osvežujoče prepričljivosti. V dvorcu Zemonu pri Vipavi je nastopila mlada goriska pianistka Ingrid Silič. Na sporedu je imela Bachovo Partito v a-molu št. 2, Mozartovo Sonato KV 339 v G-duru, Skrjabinovih Pet preludijev, op. 11, Debussyjeve Pour piano - Prelude, Sarabanda, Toccata in Tajčevičeve Balkanske plesce. Od svojega zadnjega nastopa v Mozartovem Koncertu ob otvoritvi Kulturnega doma v Novi Gorici lahko rečemo, da je odprla novo stran, kar zadeva nj-ono umetniško dozorevanje. Potrdila je svoje sposobnosti, kakor dober spomin, dokaj zavzavno tehnično pripravljenost, smisel za dramsko kontrastnost, ki je prišlo do veljave zlasti v Skrjabinovih skladbah, ritmično čvrstost v Tajčevičevih Balkanskih plesih, občutek za stilno opredeljenost, kar je bilo najbolj poudarjeno v Mozartovi Sonati, v kateri sta bila najprepričljivejša prvi in tretji stavki, zlasti zadnji je bil izoblikovan v pristno

doživetem polelu, med tem ko v Andante cantabile interpretka se ni našla dovolj sproščena in globlje segajoče kreiranja. V Bachovi Partiti je bilo nekaj preveč romantično občutenih nihanj, sicer pa je bilo delo zelo solidno pripravljeno. V celoti je bil koncert prijetno doživetje, obenem pa je potrdil viden vzpon mlade koncertantke. V Piranu je bila v okviru Piranskih glasbenih večerov druga prireditelj, na kateri so uspešno nastopili domači ansambli in sicer: pihalni orkester, moški zbor pod vodstvom Adolfa Krašne, mešani zbor Italijanske narodnostne skupnosti iz Pirana pod vodstvom Bena Makovca, folklorna skupina, balet, ki ga vodi Lidija Pogacnik; razen mešanega zbora delujejo vsi ansambli v okviru kulturno umetniškega društva Karol Pahor iz Pirana. Moral bi nastopiti tudi moški zbor iz Nabrežne pod vodstvom Sergija Radovića, pa so organizatorji, ki so se bali slabe vremena, njegov nastop preložili za drugo podobno priložnost.

Ivan Silič

BERITE REVIO DAN

# ZRUŽENJE AKTIVISTOV OSVOBODILNEGA GIBANJA ZELO BOGAT OBRAČUN ENOLETNE DEJAVNOSTI

V sredo so se na sedežu Odsaka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu zbrali člani širšega odbora Zruženja aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje, da bi pregledali delovanje zruženja od njegovega ustanovnega občnega zbora, 29. aprila 1979, do danes in da bi se pogovorili tudi o bodočem delovanju po počitniškem razdobju, ki sicer ne bo veljalo za vse člane in celotno dejavnost, ki pa bo kljub temu pogojevala obširnost delovanja v juliju in avgustu.

Na sestanku, ki so se ga udeležili predstavniki in predstavnice zruženja iz samega mesta in iz številnih okoljskih vasi, kot na primer iz Mačkoli, Doline, Boljunca, Ricmanj, Bazovice, Padrič, Trebč in Križa, sta predsednica Neva Lukošič in tajnica Anica Udovič podali v glavnih obsežnih delovanjih zruženja, ki je od ustanovnega občnega zbora opravilo kar precej dela in zastavljenih nalog. Tako je zruženje med drugim organiziralo številne izlete in t. v. Trnovo pri Novi Gorici na grob - spomenik narodnega heroja Darka Marušiča - Blaža, v Dražgoše na Gorenjskem, kjer je potekala prva večja bitka med partizanskimi borci in okupatorskimi vojaškimi enotami, v Beram in Pulj v Istri za počastitev spomina istrskega heroja Vladimirja Gortana ob 50. obletnici njegove usmrtnice, v Kučibreg, kjer je bila komemoracija padlim na tem področju itd.

Zruženje se je v tem času udeležilo tudi številnih pomembnih srečanj, kot na primer srečanja bivših skojčevcev v Kozini, komemoracije padlim v Borštu ter podobne svečanosti v Lonjerju pri Trstu. Zruženje je v prostorih Odsaka za zgodovino priredilo tudi predavanja in druge prireditve, kot na primer predavanje o partizanski saniteti, ki ga je organiziral skupno z odborom Zveze vojnih invalidov v Trstu, nato posebno prireditev ob odprtju razstave na temo »Življenje in delo novinarja Albina Bubničarja in na Gortanovo večer, na katero so gojenci Dijaškega doma v Trstu prikazali lepljenko o Gortanovem procesu.

V svojih poročilih sta predsednica in tajnica zruženja poudarili tudi pomen ciklusa predavanj na radijski postaji Trst A »Brate le k soncu svobode«, v katerih so sodelovali s svojim pričevanjem tudi člani zruženja ter naglasili potrebo, da se z oddajami takšne vsebine nadaljuje, saj si poslušalci želijo takih in podobnih prispevkov, ki govorijo o pomenu narodno-osvobodilne borbe tudi za prebivalstvo tega področja.

Člani zruženja so bili navzoči na številnih, za slovensko narodnostno skupnost, pomembnih prireditvah, kot na primer pri pomenovanju slovenskih sol (šole v Rojani in pri Sv. Jakobu, kjer so člani sodelovali tako pri zbiranju gradiva za knjigo »Zgodovinski razgled po življenju Slovencev v tržaškem delavskem okraju - Sv. Jakob«, kot tudi pri pevskem zboru bivših učencev Ciril - Metodove šole.

Poudarjeno je še bilo pomembno sodelovanje članov zruženja tudi pri sodelovanju z Odsakom za zgodovino pri zbiranju gradiva za zgodovino NOB, kot tudi pri sodelovanju z drugimi društvi in ustanovami.

Ob koncu so si udeleženci sestanka obljubili, da bodo s svojo bogato in plodno dejavnostjo nadaljevali, da bodo po svojih močeh utrдили in poglobili delovanje z borčevskimi organizacijami tu in onstran meje, da bodo priredili čim več predavanj, tudi s sodelovanjem deželnega inštituta za zgodovino odporniškega gibanja, da bodo pripravili nova srečanja s svojimi člani ter navezali stike z vsemi člani tržaškega področja ter področja Tržiča in Ronk in tudi z ostalimi področji, da bodo navezali stike z mladino in seveda se udeležili tudi svojih prisotnost v vseh slovenskih naprednih organizacijah in društvih.

Srečanje se je zaključilo v prijetnem in tovarniškem razgovoru ob kozarcu vina in dobrotah, ki so jih aktivistke in aktivisti sami pripravili.

N. L.

## PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

## NA SLOVENSKI ŠOLI PREŽIHOVEGA VORANCA

# VIDNI REZULTATI ZAVZETOSTI UČITELJEV, OTROK IN STARŠEV

### Prireditve doma - Sodelovanje z občino - Obiski v matični domovini

Osnovne šole so z mesecem junijem dokončno zaprle svoja vrata. Razstave, prireditve, izpiti, papirji, vse je zaključeno in odpravljamo se na počitnice. Ob vsakem zaključku pa radi pregledamo preteklo delovanje in polagamo obračun. Obračun polagajo učenci in starši ob spricvalcu, učitelji ob ugotavljanju učnega uspeha, obračun pa polagata tudi šola kot skupnost učencev, staršev in učiteljsva.

Učni uspeh na šoli je odvisen predvsem od učnega kadra in njegovih metod in oblik dela, toda širši vzgojni - izobraževalni uspeh šole kot temeljne kulturne ustanove naše etnične skupnosti je odvisen predvsem od stopnje sodelovanja staršev in učiteljsva na šoli, od sodelovanja šole s krajevno skupnostjo, z ustanovami v vasi in širše s šolami in ustanovami v vsej občini ter nenazadnje od sodelovanja v občinski upravi.

Tudi letos smo, kot vsako leto, pripravili na šoli miklavževanje, božičnico in Prešernovo proslavo, toda višek našega delovanja sta bila zadnja, dva meseca v šolskem letu. Občinska uprava je priredila letos svečano proslavo ob 30-letnici osvoboditve. Sodelovali smo na skupnem nastopu vseh šol

## Zares zaslužen priznanje



Marino Pečenik je znan v naši javnosti predvsem po svojem javnem udejstvanju na prosvetnem in političnem področju (dalj časa je bil predsednik SD »Brega«, danes pa med drugim opravlja posle podzupana v dolinski občini), nekoliko manj pa je morda znano njegovo delovanje na gospodarskem področju. No, tudi za to dejavnost je te dni prejel posebno priznanje: njegova tvrdka »Pam Ferramenta« pri Domju je bila namreč vpisana v »Zlato knjigo delav«, ki jo vsako leto izdaja »Il Messaggero Economico Italiano«, in sicer z motivacijo, ki priznava njegovo vzorno profesionalno dejavnost. Na sliki Marino Pečenik z diplomom in reprodukcijo ustrezne kolajne

in občini, risali za ex-tempore na njem dokončno zaprle svoja vrata. Razstave, prireditve, izpiti, papirji, vse je zaključeno in odpravljamo se na počitnice. Ob vsakem zaključku pa radi pregledamo preteklo delovanje in polagamo obračun. Obračun polagajo učenci in starši ob spricvalcu, učitelji ob ugotavljanju učnega uspeha, obračun pa polagata tudi šola kot skupnost učencev, staršev in učiteljsva.

Dva dni smo bili učenci, starši in učitelji dolinske šole gostje učencev in učiteljsva Prežihove šole na Ravnanh. Obiskali smo kraje, kjer se je rodil in živel, in kjer je pokopan Prežihov Voranc. Hodili smo po Prežihovi poti, ki je vsa en sam velik spomenik Prežihov, pisatelju, revolucionarju in človeku.

Na srečanju so tudi učenci naše šole tekmovali v znanju o Prežihovi »Solzicah« in odlično odgovarjali. Nastopili smo v kulturnem sporedu kot vse Prežihove šole in prikazali zgodovino naših krajev in ljudi od fašizma do danes in lepljenki iz pesmi naših zamiselnih pesnikov. Srečanje na Ravnanh je bilo enkratno doživetje za nas vse. Vezi med šolami so se poglobile, ustvarile pa so se tudi prijateljske vezi med odraslimi in med otroki. Prihodnje leto se nam obeta srečanje v Bistriču, v Prekmurju, in je razmišljamo o možnosti takega srečanja tudi pri nas v Dolini.

S Prežihovi šolami imamo tudi drugačne stike. Tako vsako leto za »Majenc« naš vsaki praznik povabimo v goste učitelje ene od Prežihovih šol iz Slovenije. Tako boljše spoznanje življenja v naši vasi, naše običaje in našo zamejsko stvarnost. Letos so bili naši gostje koleži iz Ljubljane. Ob srečanjih Prežihovih šol si tudi izmenjavamo darila. Letos smo nesli na Ravne Palčičovo sliko, ki nam jo je slikar podaril prav za to priložnost. Zahvalili smo se mu s pristno domačo kapljico in obisk v njegovem ateljeju je bilo še eno bogato doživetje za naše učence.

Učiteljsvo



## NEDELJA, 6. JULIJA 1980

ITALIJANSKA TV	JUGOSLOVANSKA TV
<b>Prvi kanal</b>	<b>Ljubljana</b>
11.00 Maša	10.50 Ugrabljen,
11.55 Nabožna oddaja	mladinska nadaljevanka
12.45 Kmetijska oddaja	11.15 Čez tla gore:
13.30 TV DNEVNIK	Pesmi Jugoslov. narodov
17.00 Človek, ki je prišel od daleč	11.45 D. Marković: ODPISANI
TV film	TV nadaljevanka
17.50 Bisanca	12.35 TV kašpot
18.15 Dogodivščine	13.00 Kmetijska oddaja
19.10 Sky: PLAMEN	14.00 in 16.55 Poročila
prvo nadaljevanje	17.00 Razvoj popularne glasbe
20.00 TV DNEVNIK	17.50 Baljiški princ,
20.40 »Corailba«	dokumentarna oddaja
drugo nadaljevanje	18.40 Športna poročila
21.40 Mash	18.45 Samo enkrat živiš - film
22.05 Športna nedelja	20.10 Risanca
22.50 Napoved programov za prihodnji teden	20.25 Zrno do zrna
23.05 TV DNEVNIK	20.30 TV DNEVNIK
	21.00 S. Janković - A. Isaković:
<b>Drugi kanal</b>	TRENUTEK, TV nadalj.
12.45 Vse o Rimu	21.45 Razdalje in bližina
13.00 DNEVNIK 2 - OB 13. URI	dokumentarna oddaja
13.45 Družina Addams	22.15 V znamenju
17.00 Dnevnik 2 - Športni pregled	22.30 Risanca
18.35 Napoved programov za prihodnji teden	22.40 Portreti: Marijka Falk
18.55 TV film iz serije Dave Barrett: Otroški obraz	22.55 Športni pregled
19.50 DNEVNIK 2 - ODPRTI STUDIO	<b>Koper</b>
20.00 Dnevnik 2 - Športne vesti	20.00 Otroški kotiček
20.40 Včeraj in danes	20.30 Pregled tedenskega programa
22.55 Dnevnik 2 - Dossier	20.45 SVET BREZ SONCA - film
22.50 DNEVNIK 2	22.15 Glasbena prireditve v Ljnganu
23.05 Igor Stravinsky: Koncert za enajst glasbil	<b>Zagreb</b>
	11.00 Glasbeni tobogan
<b>Tretji kanal</b>	12.30 Narodna glasba
DNEVNIK 3	13.00 Kmetijska oddaja
Neposredni prenos predolimpijskih tekmovalj	15.55 Mladinski film
19.00 DNEVNIK 3 - Deželne vesti	17.10 TV DNEVNIK
19.20 »Pasticcio italiano«	17.25 Nedeljsko popoldne
20.40 Dnevnik 3 - Športne vesti	20.30 TV DNEVNIK
21.40 »Siciliani di Fava e Sindoni«	21.00 TRENUTEK - TV nadalj.
21.10 DNEVNIK 3	21.50 Dokumentarna oddaja
22.30 Deželni običaji in tradicije	MAROKO
	22.20 TV DNEVNIK

## PONEDELJEK, 7. JULIJA 1980

ITALIJANSKA TV	JUGOSLOVANSKA TV
<b>Prvi kanal</b>	<b>Ljubljana</b>
13.00 Benetke:	18.55 Vrtec na obisku
Koncert za jutri	19.10 Biološke ure:
13.30 TV DNEVNIK	izbor filmov z 11. festivala
13.45 Posebna oddaja iz parlamenta	znanstveno tehničnih filmov
17.00 Človek, ki je prišel od daleč,	19.45 Mladinska oddaja
TV film	20.10 Risanca
17.50 Velika parada	20.25 Zrno do zrna
risanka	20.30 TV DNEVNIK
18.15 Hladno, hladno	21.00 M. Novakovič:
18.30 WOOBINDA	UGRIZ - drama
19.20 HEIDI	22.00 Mozaik kratkega filma:
19.45 Almanah in Vremenske razmere	Paul Jacobs
20.00 TV DNEVNIK	<b>Koper</b>
20.40 KOMISAR	20.00 Otroški kotiček
22.25 Posebna oddaja Dnevnik 1	20.15 Stičiče
23.15 DNEVNIK, Danes v parlamentu	20.30 Risanca
	20.45 TV DNEVNIK
<b>Drugi kanal</b>	21.00 Trans - Europa - express
13.00 Kinematografija	film
17.00 A. H. Brez sapa	22.30 Baletni večer
17.45 Tednik o turizmu in prostem času	<b>Zagreb</b>
18.30 Programi pristopanja	19.00 Poročila
19.06 TV film	19.05 TV kolektor
19.45 DNEVNIK 2 - ODPRTI STUDIO	19.15 Dan borca,
20.40 Mixer	otroška oddaja
22.25 Koncert po italijansko	19.30 Sola za junake
22.55 Protestantizem	19.45 Mladinski festival revolucije,
23.25 DNEVNIK 2 - ZADNJE vesti	narnih pesmi
<b>Tretji kanal</b>	21.00 Niš: Zaključni koncert jugoslovenskih zborovskih slovesnosti
19.15 »PUPI DEI FRATELLI NAPOLI«	23.35 TV DNEVNIK
19.20 Aktualna oddaja Dnevnik 3	23.50 Umetniški borci:
19.50 Medicinska razstava v Firencah	Radovan Gobec

## TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah; 9.00 Dobro glas gre v deveto vas; 9.00 Otroški kotiček; 9.20 Utrinki iz opere in glasbene skice; 10.10 Radijski koncert: Skladbe slovenskih avtorjev; 11.00 Jugoslovenska laska glasba; 11.40 Folkorni odmevi; 12.00 Kulturni obzornik; 12.30 Melodije od vsepoved; 13.20 Zborovska glasba: Letošnja revija »Primorska poje«; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Radii smo jih poslušali; 14.30 Roman v nadaljevanju - »Moč preteklosti« - 2. del; 15.00 Glasbeni popoldan za mladino; 16.00 Bratje, le k soncu, svobodni! (ponovitev); 16.50 Deset minut z violinistom Piergiorgiom Farino; 17.10 Klasični album: Češkoslovaški skladatelji; 18.00 Abdu Salam: Pogovori o fiziki; 18.20 Priljubljani motivi.

## RADIO 2

6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 20.00 Poročila; 9.08 Z glasbo v dober dan; 9.25 Počitniško popotovanje od strani do strani; 9.40 Pesnice na potepu - Koncert zbora cibicanov Trst Ljubljana; 10.05 - 11.00 Z radia na poti; 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.05 - 12.35 Rezervirano za ...; 11.30 - 11.50 Poletno branje: Marie - Louise Kaschnitz; Julijerine sanje; 12.35 Znano in priljubljeno; 13.10 Veliki revijski orkestri; 13.30 Kmetijski glasbeni; 14.30 Pihalne godbe na koncertnem odru; 14.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 14.20 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam ...; 15.05 Pojo amaterski zbori - 2. oddaja iz Naše pesni 1980; 15.25 Naši poslušalci esitujajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.30 Zabavna glasba; 17.00 »Vrtljak«; 18.00 Studio ob 17.; 19.00 Na ljudsko temo; 19.25 Zvočni signali; 19.55 Minute za EP; 20.25 Obvestila in zabavna glasba; 20.35 Lahko noč, otroci; 20.45 Minute z ...; 21.00 Iz naše diskoteke; 22.05 Poletni divertimento; 23.15 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Po pevke v zabavna glasba.

## RADIO 1

8.00, 10.10, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.45 Glasba za dobro jutro; 9.10 Nabožna oddaja; 9.30 Maša; 10.10 Radijska priredba; 11.00 Ral; 12.30 Koncert; 13.15 Radijska priredba; 14.00 »Zabavna glasba«; 15.00 Nedeljsko popoldne; 19.25 Glasbeni program.

## KOPER

(Italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30; 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 9.15 Igra ansambel Lee Selmoco; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.40 Mozaik; 11.10 Radijska priredba; 11.32 Kim, svet mladim; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Lucianovi dopisniki; 15.00 Glasbeni program, klasične glasbe; 16.00 Jaz poslušam, ti poslušaj; 16.45 Poje zbor »Tre pini« iz Padove; 18.00 Poslušajmo jih skupaj; 18.32 Srečanje z opero; 19.32 Srečanje z našimi pevci; 20.00 Glasbeni program.

## KOPER

(Slovenski program) 7.30, 8.25, 14.30, 15.30, 16.00, 17.30 Poročila; 7.00 - 8.30 Glasba za dobro jutro; 7.05 Kolektor; 7.15 Reklame; 7.37 Objave, kinosporedi; 8.15 Najava sporedov; 14.00 Otvoritev: pregled dogodkov, najava sporeda; 14.05 Stoji, stoji Lipica - glasbeni utrinki iz zamejstva; 14.40 Izbrali smo za vas; 15.00 V podaljku; 15.37 Objave; 5.40 Glasbeni utrinki; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Vas telefon, naš mikrofon in zabavna melodija; 18.05 Naš telefonski klic - 25.888; 17.45 Objave in zabavna glasba.

## RADIO 1

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 -

## Jugoslovenska televizija od 8. do 12. julija

TOREK, 8. JULIJA 1980	KOPER
<b>LJUBLJANA</b>	20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Surovi mošči; 21.15 23.30 Notranja politika; 22.45 Glasba brez meja.
18.40 Poročila; 18.45 Colargol, lutkovna nadaljevanka; 19.00 Glasba narodov: Tahiti; 19.30 Obzornik; 19.40 Po sleh napredka; 20.10 Risanca; 20.25 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Zrno do zrna; 21.05 Zaposilni zapostene; 22.00 Lannoux - Lorenzi; Emile Zola, TV nadaljevanka; 23.00 V znamenju.	<b>KOPER</b>
<b>KOPER</b>	19.30 Odprta meja; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Štiri ženske čakajo, film; 22.30 Aktualna tema; 23.00 Narodna glasba.
<b>SREDA, 9. JULIJA 1980</b>	<b>KOPER</b>
<b>LJUBLJANA</b>	19.30 Odprta meja; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Surovi mošči; 21.15 23.30 Notranja politika; 22.45 Glasba brez meja.
18.40 Poročila; 18.45 Umetnost na jugoslovenskih tleh; 19.10 Festival mladinskih pevskih zborov v Celju; 19.40 Obzornik; 20.10 Risanca; 20.25 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Igra brez meja; 22.30 Karneval v Rio, zabavno - glasbena oddaja; 23.00 V znamenju.	<b>KOPER</b>
<b>KOPER</b>	20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Dobre vzgojena dekleta, film; 22.30 Glasbena oddaja.
<b>ČETRTEK, 10. JULIJA 1980</b>	<b>KOPER</b>
<b>LJUBLJANA</b>	18.55 L. Suhodolčan: Figele, fagele, 1. del mladinske igre; 19.25 Obzornik; 19.35 Na sedmi stazi; 20.10 Risanca; 20.24 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Kruta Oklahoma, film; 22.50 V znamenju; 23.05 Glasbeni magazin.
<b>KOPER</b>	20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 »Gli implacabili«; 21.30 TV film iz serije Honda »La storia di Ed. Dow«.
<b>PETEK, 11. JULIJA</b>	<b>KOPER</b>
<b>LJUBLJANA</b>	18.50 Mi smo smešna družina, lutkovna nadaljevanka; 19.05 Ptičje strašilo, mladinska nadaljevanka; 19.40 Glasbena parada Tri srca; 20.10 Risanca; 20.25 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 Jadranska srečanja; 22.25 Bratje Sackett; 23.15 V znamenju; 23.30 Slepica, film.
<b>KOPER</b>	19.30 Odprta meja; 20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 Surovi mošči; 21.15 23.30 Notranja politika; 22.45 Glasba brez meja.
<b>SOBOTA, 12. JULIJA</b>	<b>KOPER</b>
<b>LJUBLJANA</b>	17.45 Poročila; 17.50 Jazon in argonavti, film; 19.30 Naš kraj; 19.45 Srečni dan; 20.10 Zlata ptičica; 20.15 Risanca; 20.25 Zrno do zrna; 20.30 TV dnevnik; 21.00 S. Aleramo: Zgodba o Lini, TV nadaljevanka; 22.10 Muppet Show; 22.35 Pomagaj mi, draga, film; 24.15 TV kašpot; 24.35 Poročila.
<b>KOPER</b>	20.00 Otroški kotiček; 20.15 Stičiče; 20.30 Risanca; 20.45 TV dnevnik; 21.00 »Gli implacabili«; 21.30 TV film iz serije Honda »La storia di Ed. Dow«.

## DUŠAN ŽELJEZNOV

# DIVJALI SO MED VOJNO PO PRIMORSKI

## Nemški general Ludwig Kübler

Kübler: Mislim, da je bilo več vojakov. Mislim, da ni bilo nobene neposredne zveze.  
Predsednik: In zakaj so bili ustreljeni?  
Kübler: Tega ne vem.  
Predsednik: Dovolj o tem. Tovariš tožilec, imate kakšno vprašanje?  
Vojaški tožilec: Ali je to posledica vašega korpusnega povelja?  
Kübler: Ne. Podpolkovnik Schulze je s tem delal proti mojemu korpusnemu povelju, ker sem v zadnji točki tega povelja obredil sledeče: »Za kolektivne ukrepe je potreben moj pristavek.« S tem so bili prepovedani kolektivni ukrepi za meni podrejene enote.  
Vojaški tožilec: Dobro. Če je podpolkovnik Schulze delal proti vašemu povelju, kakšno kazeno ste mu zaradi prekršitve povelja izrekli?

## Kübler: K temu imam pripomniti, da je imel neposredno nadrejeni preiskati ali je bil podan povsod za izrek disciplinske kazni, pristojni sodni gospodar pa je moral preiskati, ali je šlo za sodno kaznivo dejanje. Jaz nisem bil niti neposredni disciplinski predpostavljeni, niti sodni gospodar.

Predsednik: Tovariš tožilec, ali so vam te izjave potrebne?

Vojaški tožilec: Niso potrebne, ampak vidi se, kako je postopal malomarno. Zaradi petih nedolžnih žrtve ni ukrenil ničesar, pravi pa, da je bilo kršeno njegovo korpusno povelje.

Kübler: Smem nadaljevati s svojim izjavanjem?

Predsednik: Za sodišče ni potrebno. Zahteva mogoče obramba kakšno vprašanje?

Zagovornik dr. Suklje: Prosim, pojasnite, kakšno kazeno je dobil oficir Schulze?

Kübler: Ko sem videl, da neposredno predpostavljeni ni posegel vmes, sem v pisni obliki, naslovljeni na 188. divizijo, izrekel podpolkovniku Schulzerju ukor.

Predsednik: Še kako vprašanje?

Vojaški tožilec: Kako se v vojnem času kaznujejo prekršitve vojaških uredb? Zlasti takega povelja, ki je bilo korpusno povelje, izdano od generalajntantna? Vsi prekrški takšnega povelja so se kaznovali s smrtjo in vi ste dali za pet nedolžnih oseb majhen pismen ukor.

Kübler: K temu smem pripomniti, da je za nemško vojsko bilo nekaj popolnoma izrednega, da je komandant polka dobil pismeni ukor.

Predsednik: Kaj je nemški komandant moral napraviti, da je dobil tako ostreje kazne? Pa pustimo to vprašanje. Gremo dalje po obtožnici. Točka b.) obtožnica očita, da je kot komandant operacijske cone soodgovoren za zločinstva, ki jih je v maju leta 1944 izvršil njemu podrejeni 138. polk 188. rezervne planinske divizije, ki je požgal vas Sušak pri Ilirski Bistrici, kjer je pogorelo 49 ploslopij in bilo odvedenih pet oseb v internacijo. Kaj vam je znanega o tem slučaju?

Kübler: O tem slučaju sem izvedel šele iz obtožnice. Predsednik: Ali vam komandanti vaših, v podrejenih enot, niso raportirali o stanju na sektorju njihovih položajev?

Kü

TENIS

NA TURNIRJU V WIMBLEDONU

ŠVED BORG NAJBOLJŠI

V finalu posameznikov je po skoraj štirih urah izredno izenačene in razburilne igre premagal Američana Johna McEnroea - Za Borga je to že peti zaporedni naslov na tem prestižnem turnirju



Šved Bjorn Borg

LONDON — Šved Bjorn Borg je včeraj potolkel še en rekord: petič zaporedoma je namreč zmagal v finalu posameznikov na prestižnem wimbledonskem turnirju, ki velja za neuradno svetovno prvenstvo. Doslej je samo Avstralcu Rodu Laverju uspelo osvojiti štiri zmage, vendar v dolgem razdobju devet let (1961, 1962, 1968 in 1969). Borg je včeraj v odličnem srečanju po skoraj štirih urah premagal Američana Johna McEnroea v petih zelo borbenih in razburljivih setih, ki so priklenili milijone gledalcev k televizijskim zaslonom po svetu in publiko, ki je do zadnjega kotalčka napolnila centralno igrišče v Wimbledonu, v predmestju Londona.

Borg in McEnroe sta s prikazano igro upravičila sloves najboljših na svetu. V prvem nizu je Američan zelo dobro začel in spravil Šveda v težave z odličnim servisom in hitrimi spusti k mreži. Borg pa je odpovedal ravno pri servisu, s katerim je v polfinalu odpravil Gottfrieda in klonil s 6:1.

V naslednjem nizu sta bila igralca na enaki ravni. Šved je zaigral kot zna in McEnroe ni več lahko pogostoma tvegal pri mreži. Bil je malo odločen in je večkrat izgubil zelo lahke volje ter izgubil s 7:5. Tretji niz pa je minil v veliki premoči Borge (6:3). V četrtem nizu, ko je kazalo, da McEnroe ne bo več dolgo držal, pa se je začel najljepši del srečanja. Do osme igre (4:4) sta igralca osvojila vsak svoj servis. Tedaj pa je Šved iztrgal servis nasprotniku in prešel v vodstvo s 5:4. Kazalo je, da ima naslov že v rokah. V deseti igri, v kateri je serviral, je namreč začel voditi s 40:15. Pri tem pa je začel brezglavo napadati, McEnroe je odličnimi dolgimi udarci nadoknadil zaostanek, prestregel dve meč žogi in izenačil na 5:5. Pri stanju 6:6 je nato prišel v postev mehanizem «tie break». To je bil najbolj napet del igre. Američan je Borgu kar sedemkrat usel izničiti zaključne udarce (12:12), nato je prešel v vodstvo. Zapravil si je sicer šest meč žog, vendar je pri stanju 16:16 dvakrat uspešno zaključil in set osvojil s 7:6.

Peti in odločilni niz je bil tudi lep in izenačen, čeprav se je hitreje končal. Izenačenje je trajalo do rezultata 6:6, nakar je v vodstvo prešel Borg (7:6). Serviral je nato McEnroe in naredil dve grobi napaki. Zmanjšal je sicer na 15:30, a takoj zapravil naslednjo žogo. Borg je takrat ni zamudil priložnosti in je z močnim dolgim udarcem zaključil srečanje v svojo korist.

Borg in McEnroe sta se doslej vključeno v večeršnjim finalom, že osemkrat srečala. Šved je dosegel pet zmag. Prvič sta se spoprijela leta 1978 v Stockholmu, ko je slavil McEnroe, zadnjič pa letos v New Yorku, ko je zmagal Borg.

OSTALI IZIDI  
Moške dvojice  
McNamara - McNamee (Avstral.) - Lutz - Smith (ZDA) 7:6, 6:3, 6:7 in 6:4

Zenske dvojice  
Jordan - Smith (ZDA) - Casals - Turnbull (ZDA, Avstral.) 4:6, 7:5 in 6:1

Mešane dvojice  
John - Austin (ZDA) - Edmondson - Fromholtz (Avstral.) 4:6, 7:6, 6:3

Talazni turnir  
Glückstein (Lz.) - Dominguez (Fr.) 6:3, 7:6

Mladinski turnir - Moški  
Tulasne (Fr.) - Beutel (ZRN) 6:4, 3:6, 6:4

Zenske  
Freeman (Avstral.) - Leon (Avstral.) 7:6, 7:5

Delovanje ZSSDI

Program po panogah  
Na petkovi seji novega izvršnega odbora ZSSDI so na predlog poverjenih odborov pregledali, razpravljali in odobrili podrobne skupne programe za skoraj vse panoge, ki jih bo novi odbor skušal vpeljati do konca tega leta, ko zapade njegovo šestmesečni mandat. Programi so realni in bi morali zadostiti potrebam društev, upoštevajoč obsejne okoliščine. Pa poglejmo

Odbojka

Odbojarska komisija bo od 1. do 10. septembra priredila v šolskem centru pri Banih vsakoletni tečaj za začetnike, vzporedno s katerim bo potekal tudi 40-urni tečaj za odbojarske trenerje o tehničnih, taktičnih in zdravstvenih aspektih odbojke. Vsi predavatelji pa bodo iz domačega kroga. Komisija bo organizirala turnirja v mini odbojki in predavanj širšega značaja pod naslovom «Odbojka v filmu in besedi». Nagradili pa bodo uspešnega trenerja na mladinskem področju in tiste trenerje oziroma igralce, ki delujejo na terenu že več deset let.

Namizni tenis

Za povečanje možnosti do komisija skuša organizirati turnirje za otroke v sodelovanju s šolami in pa tekmovalna za nekdanje igralce rekreativce. Prireditelj je treba tudi večje število odbornikov kot organizatorjev namiznoteniške dejavnosti. Skrbeti bo treba za nadaljnje izobraževanje trenerjskega kadra s prirejanjem izpopolnjevalnih tečajev. Nujna je tudi prisotnost trenerja - koordinatorske iz matične domovine, ki bi pomagal pri delu v matičnih društvih in vodil ter koordiniral vse naše trenerje in pomagal pri izdelavi večletnih razvojnih programov. Tudi za tekmovalce, ki so v veliki večini še zelo mladi, treba prirediti razne izpopolnjevalne tečaje. Okrepiti je treba stike s strokovnimi zvezami, stike med društvi in izvesti razne propagandne pobude za še večjo popularizacijo te panoge.

Športni medicinski center

ZSSDI se nagiba k odločitvi, da bi ustanovilo samostojni športni medicinski center, ki bi bil zadolžen za splošne in specializirane preglede športnikov in rekreativcev slovenskih društev, kar je postalo obvezno po zakonu.

Nogomet

Vsa pozornost je bila posvečena mladinskima centroma, ki bosta pričela delovati z novo tekmovalno sezono. Odbor je zagotovil največjo možno podporo tej važni pobudi z zagotovitvijo visoko kvalificiranega strokovnjaka, ki bo koordiniral delovanje in usmerjal trenerje posameznih ekip. Največjo skrb in pozornost, pa bodo posvetili narodnostnemu proučanju.

Atletika

Iz analize trenutne stopnje organiziranosti, strokovnosti in množičnosti atletske dejavnosti izhaja, da se ta panoga vedno bolj uveljavlja predvsem med mladino. Pretežni del slovenskega zamejskega prostora pa ostaja nepokrit, ker je strokovni kader omejen in materialna osnova preskromna. Težiti moramo k bazični atletske aktivnosti z uveljavljanjem profila atletskega organizatorja in vaditelja.

Tisk in propaganda

Se dalje je treba posredovati širši javnosti preko sredstev množičnega obveščanja v zamejstvu in v matični domovini delovanje ZSSDI in dosežke slovenskih zamejskih športnikov z izdajanjem tedenskega biltena, neposrednim posredovanjem vesti in prirejanjem tiskovnih konferenc, oziroma predstavitev večjih športnih manifestacij.

Smučanje

Poleg samostojnih tečajev, ki jih prireja štiri društva bodo skupaj priredili pet smučarskih tekmovalnih in po možnosti ustanovili tekmovalno skupino na podlagi napokov strokovnega revizorja in sodelovanja s Smučarsko zvezo Slovenije. Potrebno je proučiti možnost postavitve plastične steze.

Trenerjska zveza

Posamezni trenerji so aktivno vključeni v delovanje komisije, kjer obravnavajo specifične probleme.

Splošni program trenerjske zveze

pa predvideva prirejanje strokovnih predavanj, neposredno honoriranih predavanj, možnost nadaljnje izpopolnjevanja trenerjskega kadra in uvajanje mladih v poklicno šolanje, da bi se nato v celoti posvetili telesnokulturni dejavnosti.

Otroška telovadba

Nujna je ustanovitev komisije za telesno vzgojo, ki naj bi izvedla določene skupne pobude za povečanje množičnosti, razširitev strokovnega kadra, ustvarjanje pogojev sodelovanja med društvi in popularizacijo splošne telesne kulture začenši z otroškimi vrtcem.

Benečija

Jutri zvečer bo v Čedadu šestanek s skupino beneških rojakov, ki bodo pričeli z izvajanjem nekaterih konkretnih pobud na športnem in rekreacijskem področju. V ta namen je odbor pripravil nuditi največjo pomoč in pozornost.

Organizacijska struktura na Gorškem

Da bi dosegli boljše teritorialno organiziranost, je ZSSDI našlo na Gorškem še nekaj sodelavcev: Marjan Tomšič bo skrbel za odbojko, Srečko Vrhovčan za namizni tenis in razvoj športa v Ranko, Milos Tabaj za nogomet, Marko Čubelj za košarko in Damjan Klanjšček za stike z društvimi in Novo Gorico.

Občni zbor FITET

Na vsedržavnem občnem zboru namiznoteniške zveze FITET v Rimu je slovenska zamejska društva zastopal odbornik ZSSDI Walter Pertot, ki je iznesel probleme in predloge letih.

Nogometna komisija

Jutri zvečer bo ob 20.30 v prostorih zdruge v Bazovici sestanek predsednikov društev, ki gojijo nogomet, s predstavniki ZSSDI, da nadaljujejo za razpravo o dokončni ureditvi mladinskih nogometnih centrov, ki so jih začeli pred tednom dni.

Prošnje za povrnitev stroškov za zdravniške preglede

Dežela bo športnim društvom v celoti povrnila stroške, ki so jih imela lani za splošni pregled svojih športnikov v medicinskem centru. Do 31. t.m. morajo društva predložiti zadevno prošnjo. Vsa pojasnila pa nudijo uradi Zdrženja.

ATLETIKA

Izenačen Stekičev evropski rekord v skoku v daljino

DRESDEN — Evropski rekorder v skoku v daljino, Jugoslovan Nenad Stekič, bo moral odslej naslov deliti z Lutuzom Dombrowskim, atletom iz Vzhodne Nemčije. Na tekmovalju v Dresdenu je namreč Dombrowski včeraj izenačil Stekičev znanok 8,45 m, ki jo je jugoslovanski predstavnik dosegel pred petimi leti v Montrealu. Vzhodnonemški atlet je seveda s tem skokom popravil državni rekord, ki ga je sam postavil lani v Turinu, kjer je skočil 8,31 m daleč.

PISA

Massimo di Giorgio (Fiamme oro Padova) je včeraj na mitingu v Pisi skočil v višino 2,29 m in s tem postavil nov italijanski rekord. Prej je imel rekord Bruno Borghi (SNIA Milan) z 2,28 m, ki ga je postavil v Trevisu 25. maja letos.

SOPLJA

Bolgarska atletinja Maria Vergova Petkova je včeraj dosegla drugi rezultat na svetu v metu diska in sicer 70,60. Svetovni rekord ima Nemka Evelyn Jahl z 71,50 m.

JADRANJE

KONČNO: TPK SIRENA V FIV

Odločilna podpora jadranskega kluba SV Barcola-Grignano in 11. področja FIV v Benetkah - Izredno uspel jadranski tečaj za razred optimist (81 tečajnikov) - Zdrava politika kluba - Nastop v Izoli



Tržaški pomorski klub Sirena si je pridobil svoj velik ugled predvsem z nesebično priznavanjem svojih članov, ki so s prostovoljnimi delom ogromno prispevali k ureditvi svojega društvenega prostora v Barkovljah

Danes se je zaključil tečaj jadranja za mladino od osmega do štirinajstega leta starosti

Skoraj istočasno z zaključkom tega tečaja, ki ga je organiziral TPK Sirena prvič na svojem sedežu in samo s svojimi plovili, je prišla dolgo pričakovana uradna vest, da je glavni odbor italijanske jadranske zveze (Federazione Italiana Vela - FIV) na svoji seji 14. t.m. v Genovii sprejel klub v zvezo. Klub je bil neuradno obveščen o tem že takoj naslednji dan, vendar ni želel tega objaviti, dokler ni prejel pismenega potrdila o vpisu.

Pot do sprejema vpisa ni bila lahka, se manj pa enostavna, vendar je klubu z vztrajnostjo le uspelo premagati vse težave. Tu moramo omeniti podporo, ki jo je Sirena dobila pri sosednjem jadranskem klubu SVBG in pri odboru 11. področja FIV v Benetkah, ki nista le prošnje za vpis podprla, ampak jo tudi pripravila, potem ko je bila prvič odbita. Ta vpis pa ni dokončen, ker mora vsako sprejeto društvo prestati dveletno poskusno delo in s svojo aktivnostjo pridobiti polnopravno članstvo. Mislimo, da je TPK Sirena na dobri poti, da to doseže.

Kljub relativno skromnim finančnim in materialnim sredstvom je Sireni uspelo izpeljati tečaj jadranja, ki se ga je udeležilo enajdeset otrok, v petih izmenah. Tečaj je imel dva namena. Navdušiti mladino za jadralski šport in naučiti tečajnike osnov jadranja ter usposobiti domače vadijtele, da bodo v bodoče lahko sami vadijeli tečaje, saj (kot tudi v drugih športih) tudi pot vsak večer nekaj morala vrnila.

Pot je v prvem tednu ovrnila tudi narava sama. Po tednih potuščih naj bi morski tok od otoka Henrietta vodil proti severu, izkazalo pa se je obratno in ekipa je deliti pot vsak večer nekaj morala vrnila.

V samem finišu je odprava nalegala na zelo slabo vreme. Navigacijske naprave so med silovitimi viharji delovale le občasno, blizala se je pomlad in ledena plovstva je začela postajati vse bolj zahrabna in nevarna.

V bazah ob sibirski obali je konec maja že čakalo nekaj desetih novinarjev, da bi na znak odleteli na severni tečaj in primerno opisali in poslikali prihod ekipe.

27. maja je vodja odprave Dmitrij Sparo sporočil, da so končno točno izmerili in določili točko kjer so se nahajali. Bili so na sukh način na zahodni polobi, 50 kilometrov od severnega tečaja. Nekaj dni prej so hodili v zgrešeni smeri, proti jugovzhodu.

29. maja je meteorološka služba najavila bližanje močne nevihte od otokov Spitzbergi. Vse je začelo potajati težje od predvidenega, saj bi morale ekipo s tečaja odpeljati letala, katera pa niso imela več idealnih pogojev za letenje, pristajanje in odlet. Navigatorja odprave Hmelevski in Rahmanov sta imela tri najzije dni. V tem obdobju so navadno hodili šest ur zaporedoma no so kakoli dve uri spali ali počivali ter potem ponovno hodili.

31. maja ob dveh ponoči je končno Hmelevski (po dolgem računanju) ugotovil, da so na točki, kjer se vsi polnevnikli stekajo. Bili so ena vrhu.

Po nekaj urah je v bližini pristalo nekaj lahkih «antonovov». Člani odprave niso mogli več vzdržati, ne da bi zaplesali okoli severnega tečaja in v eni minuti večkrat opravili pot okoli sveta.

HAAG - Ameriški sprinter Stanley Floyd je zmagal v teku na 100 m s časom 10'12.

OBVESTILA

SZ Bor - minibasket  
Sekcija minibasketa sporoča, da bo v ponedeljek ob 16.30 seja vseh staršev. Igralci naj bodo na stadionu «1. maja» ob 15.30.

Vadba na igrišču Dijaskega doma v Gorici (Ulica Montesanto 84) za letnike 1965 in mlajše, se redno odvija - seveda če lepo vreme to dopušča.

V prejšnjem tednu so se namreč otroci zbrali na igrišču in so se pod strokovnim vodstvom udeleževali v raznih športnih panogah. Športno združenje Dom, ki je pravzaprav pobudnik teh treningov poletne športno - rekreacijske vadbe, obvešča še ostale mlade zainteresirance in njihove starše, da obstaja še možnost se prijaviti za to vadbo. Prijave sprejema SZ Dom - Ulica Malta 2 - telefon 24.05.

Ponovno trening bo namreč že jutri popoldne s pričetkom ob 17.30. V primeru slabega vremena pa bo trening naslednjega dne.

Meko

PO DOLGIH PRIZADEVANJH

Tako je Tržaški pomorski klub Sirena s potrpežljivostjo, stalnim delovanjem, predvsem z mladino, izgradil in dopolnil svojega sedeža ob morju in plovnega parka, s prizadevanjem in požrtvovalnostjo tako članov kot odbornikov, naredil spet pomemben korak naprej, v svoje zadoščenje in korist celotne slovenske zamejske skupnosti.

KOŠARKA

RIETI - V prijateljski tekmi proti ameriškim univerzitetnim košarkarjem je italijanska državna reprezentanca zmagala s 104:100 (47:39). Tekma sodi v okvir priprav za nastop na olimpijskih igrah, zato pri «azzurri» ni igral Zampolini, ki je bil v vojakih.

Italija je nastopila v naslednji postavi: Brunamonti, Boselli 2, Giraldini 2, dalla Fiori 4, Marzorati 4, Solfirini 4, Vecchiato 5, Sacchetti 8, Menghini 13, Generali 14, Villalta 16, Bonamico 19.

V LJUBLJANI

24 ur košarke

Ježica - Jadran (2401:1991)

Tekmovanje je organiziral košarkarski klub Ježica, tokrat že šestič zapored. Letos so to srečanje izbrali v okviru proslav 4. julija. Dneva borca, in ob 20. obletnici košarkarskega kluba ter 35-letnici društva Ježica.

Vse se je začelo v petek ob 17. uri. Vsako moštvo se je razdelilo na štiri ekipe po šest igralcev. Vsaka ekipa je igrala po eno uro in je tri počivala. Približno do polnoči smo gledali kar zadovoljivo košarko in naši fantje so bili na sporniku tik za petami. Noč pa jim je bila usodna. Utrojenost in zaspianost sta se lotila jadrancev, temu se je pridružil še hud dež, ki je trajal približno štiri ure. Spanja tudi ni bilo od nikoder, saj so fantje spali v skupnem šotoru, kjer je bilo vedno dovolj hrupa in vedelo ter ni bilo močte zaspati. Utrojenost je doprinesla tudi nekaj poškodb in tako so morali nekateri košarkarji dodati še nekaj ur več tekmovalja na račun poškodovanih tovaršev. Če upoštevamo se to, da je bila Jadranova ekipa v primerjavi z Ježico zelo mlada, nas razlika v koših ne sme pretreti.

Ježica je bila kondicijsko bolj pripravljena, točnejša pri metih na koš, v njenih vrstah pa so igrali nekateri igralci, ki so nastopali že petič zaporedoma. Znali so torej bolj razporejati moči, kar se je na koncu tekmovalja še pošteno pokazalo. Za statistiko naj omenimo, da so jadrancev zadelj po 80,3 koša na uro, nasprotnik pa 100 na uro. Se važnejši od športnega rezultata pa je bil za naše fante družbeni pomen prireditve izven igrišča. Nudila se jim je priložnost, da so celih 24 ur preživeli v stiku ne samo z nasprotnikom, ampak tudi z gostitelji. Spoznali so nove tovaršev, izmenjavali mnenja in vzpostavili nove prijateljske vezi. Mladi domačini so jadrancev lepo postregli z dobro pijačo in jedajo. Gostoljubnost pa je šla še dalje, saj so ljubljanci, skušali tudi razumeti tekmovalne težave naših fantov.

Skratka vzpostavila se je vez, ki nastavlja pogoje za dolgo in stalno sodelovanje med društvoma, ki se bosta že jeseni tudi pobratila.

Adrijan Sosič

Danes na Opčinah

OBČNI ZBOR DRUŠTVA LOVCEV

Danes bo v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah ob 9. uri zbor Društva slovenskih lovcv dežele Furlanije - Juljske krajine «Doberdob».

Pričetek občnega zbora ob 9.00.

TOUR DE FRANCE

DOBRODOŠEL POČITEK

Skrbno ga je izkoristil zlasti Hinault (za zdravljenje svojega kolena)

SAINT MALO — Na «Touru» je bil včeraj počitek, ki je kolezarjem prav prispel. Skoraj vsi so ga koristno izkoristili, misleč na prihodnje težave dirke. «Tour» bo v naslednjih etapah imel hušje vzpetine kot doslej. Se prav posebno je včerajšnji dan služil francoskemu berjavku, zmagovalcu «Giras» Bernarvku Hinaultu, ki je moral okrevati zaradi vneta kolenske kile, ki ga muči že od četrta, ko je bil na muči že do v primeru naga daljnih bolečin odstopil. Zaradi teh bolečin je v prvi predvečernji pololetni zgubil še par sekund za rumeno majico, Belgijcem Pevengem. Kljub bolečinam pa je popolde prišel na cilj v glavini. Včeraj pa se je podvrjel intenzivnemu zdravljenju ekipe zdravnikov, ki mu je s pomočjo nove aparature z ultrazvočno pomagala, da je okrevaj. Edini, ki verjetno ni preživel dneva v popolnem miru, je bil Nemeč Dietrich Thurau. Nemška kolezarska federacija je poslala protidokaz o kontroli «antidoping» glede na dirko v Loclu (Švica), ki je bila pozitivna. Tej se je odločno uprl Hans Howald, ki je opravil to

KOŠARKA

Borovci klonili v zadnji tekni letošnje sezone

Kontovel - Bor 82:70 (33:27)  
KONTOVEL: Gulič 39 (1:1), Danieli 14 (2:3), Starc 4, Čuk 14, Košuta 2, Sedmak, A. Gruđen 1 (1:3), Al. Gruđen, Pertot 6.

BOR: Vascotto, Zaccaria, Semeni 2, B. Tavčar 2, Tremul 24 (4:9), Volk 26 (2:2), A. Tavčar 6 (4:4), Bradassi 8 (2:2), Pupilin 2, Civardi.

S prijateljsko tekmo proti Kontovelu so Borovi dečki končno zaključili letošnjo sezono. Sedaj so pred njimi počitnice. Tudi zadnje srečanje je odražalo počitniško vzdušje, priznati pa je treba, da je bilo kljub temu zelo zanimivo tako s spektakularnega kot tudi tehničnega vidika. Zmagao so sicer odnesli starejši Kontovelci, ki so stalno vodili, vendar pa so se tudi borovci dobro odrezali. Dobra je bila namreč obramba, v napadu pa so lepo organizirali igre. Najzanimivejši pa so bili nedvomno ogorčeni boji pod košema.

Med Kontovelci je bil najboljši Gulič, ki je tudi dosegel največ točk. Med «plavim» pa sta tokrat zadovoljiva predvsem Volk in Tremul, ki je res dobro zaigral pod košema. Vsekaror pa gre pohvala tudi vsem ostalim.

Meko

ZREBANJE NAGRAD ŠK DOMIO

Športni krožek Domio sporoča, da je bilo v ponedeljek, 30. junija, izrebanje nagrad prostovoljnih prispevkov za mladinske ekipe, v okviru športnega praznika pri Domju; zrebanje je dalo tak izid:

- 1. serija B štev. 0089
- 2. serija B štev. 0495
- 3. serija A štev. 0005
- 4. serija C štev. 0389
- 5. serija B štev. 0110
- 6. serija E štev. 0277
- 7. serija C štev. 0533
- 8. serija C štev. 0372
- 9. serija A štev. 0679
- 10. serija B štev. 0677

PROF. DRAGO ULAGA:

O gibalni izobrazbi otrok

(Iz predavanja pri ŠŠT v Trstu)

Seveda v tem smislu: športni uspehi so v primeri z delovnimi uspehi kakor cvet v primerjavi s sadom. Cvet odpade, sad pa ostane. Ne gre za sekunde, centimetre in gole - gre za to, da se otrok razvija v močno osebnost, v cloveka, ki zna biti delaven in vztrajen v cloveka, ki ima zaupanje v svoji sposobnosti, svoje sile.

Se o gibalnem izobraževanju: Kaj vse naj bi obvladal mladinec, oziroma mladinka, ko konča osnovno šolo, ko ima na primer 15 let?

V Sloveniji smo se odločili za takle program športnega izobraževanja: hoditi - teči - skakati - metati (potemtkem planinstvo in nekatere atletike) - dalje: obvladati mora kako športno igro - fant mora košarko, dekle odbojko - med športe za vsa obdobja življenja pa sodi tudi znanje plavanja in smučanja - in končno: tudi ples sodi h gibalni izobrazbi.

Na Tržaškem boste morda še kaj dodali, ali kaj manj pomembnega odvzeli, prav pa je, da smo si glede gibalne izobrazbe ali telesno-kulturnega minimuma kolikor toliko na jasnem.

Naj se povrnemo k razmišljanju o tem, kaj vse lahko dosežemo s športom, kako lahko spreminjamo sposobnosti mlade cloveka.

Axel Munthe je v svojem brnaru vrednem delu San Michele zapisal: Cimprej spoznamo, da naša usoda ni zapisana v zvezdah, da je odvisna od nas samih, tem bolj za nas.

Po domače bi lahko rekli: Vsakdo je sam svoje sreče kovač. Lahko je močan, kolikor hoče - seveda, če se vadi, če trenira.

Lahko je vzdržljiv - če se odloči za tek v naravi, kolesarjenje, planinstvo.

Lahko je uren in spreten, če se že v otroških letih odloči za mini tenis, namizni tenis, košarko ali kak drugo igro z žogo.

Lahko je utrjen, če se odloči za športe v naravi v vseh letnih časih - če hodi v gore tudi pozimi, če smuča, če rad kljubuje vetru in mrazu.

Clovek pa je lahko tudi lep, prikučen, skladno razvit, če hoče. Ta trditve, da je lahko tudi lep, terja razlogo. Že stari Grki so se pri vzgoji mladine ravnali po načelu kalokagatije - «lep in dober». Naj vsaj spomnimo na čudovite starogrške kipe, ki prikazujejo lepoto cloveškega telesa, moškega in ženske.

Vsako si lahko razvije skladno razvito postavo, če pravilno telovadi že od otroških let naprej, v društvu, vrtcu in šoli. Pogoj pa je, da je tudi zmeren v uživanju hrane in pijače. Seveda, ne mislim na lepoto, kakne manekenke ali filmske igralce, marveč na kultiviranost vsega tistega, kar nam je dala narava, kar smo podedovali po materi in očetu, po prednikih.

V športu vedno, da je lahko vsakdo lep ali prikučen po svoje, samo len ne sme biti. Razvijati mora svoje posebnosti, svoje talente, duševne in telesne.

Lepota ni v oblačenju ali obutvi, tudi ne v ličilih - lepota je v skladno razviti postavi, vzravnani drži in eleganci gibanja. Nekdo so prili za vitkost v pasu steznike in biega in elastike, danes pa svetu nove prijateljske vezi. Mladi domačini so

## Darovi in prispevki

**ZA SOLIDARNOSTNI SKLAD SKGZ**  
V počastitev spomina pok. Draga Pahorja in Marije Obersnela daruje družina Mesesnel 50.000 lir.

**ZA SPOMENIK ŽRTVAM FASIZMA NA COLU**  
so ob seji novozvoljenega republiškega občinskega sveta svetlovalci in občinski uslužbenci zbrali 275 tisoč lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ BAZOVICE**  
Ob 1. obletnici smrti Rudolfa Križmančiča (Lajta) se ga spominja Vinko Ražem (Čotov) z družino in daruje 10.000 lir.  
Ob 9. obletnici smrti dragega in nepozabnega Bruna Kralja daruje žena Marija z družino 5.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ REPNICA**  
Namesto cvetja na grob pok. Gisele Gomisel vd. Husu daruje družina Konte (Repič) 34.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB NA OPCINAH**  
V spomin na Marijo Kapun daruje Valerija Sosič 10.000 lir.  
V počastitev spomina dr. Antona Daneva daruje Angelca in Zvonko Malalan 10.000 ter Silvana Malalan 5.000 lir.

V počastitev spomina Marije Milč vd. Kapun darujejo hčerke 20 tisoč lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB NA PROSEKU**  
V počastitev spomina Marije Milč vd. Kapun darujejo hčerke 20.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V BRISČI**  
V počastitev spomina Marije Milč vd. Kapun darujejo hčerke 20 tisoč lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA, S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE**  
Ob obletnici smrti drage matere Ivane in v spomin na Draga Pahorja darujejo Fajgljevi (Gropada) 10 tisoč lir.

**ZA POIMENOVANJE OSNOVNE SOLE V BARKOVLAH PO F. S. FINZGARJU**  
Namesto cvetja na grob tete Karle Kralj darujeta Barbara in Mario Gregorić 10.000 lir.

V 8. daruje 5.000 lir.  
V spomin na svojega nekdanjega učitelja Draga Pahorja daruje Stefi Bratina 5.000 lir.

Namesto cvetja na grob Dane Starec darujeta Karmela in Anita 10.000 lir.

**ZA SKUPNOST DRUŽINA OPCINE**  
Namesto cvetja na grob pok. Rudolfa Raceta darujejo Hilda, Armida in Dančič 20.000 lir.

V spomin na Marijana Obersnela daruje družina Luciana Rupla 5 tisoč lir.

V spomin na Renata Bužana daruje Avguštin Čok 10.000 lir.  
Ob 14. obletnici smrti drage mame (3. julija) Rožine Grgič vd. Čok daruje sin Avguštin Čok 20.000 lir.

V počastitev spomina drage tete Marije Milč vd. Kapun darujejo Olga in družina Ostroška (Zagradec) 10.000 lir.

V počastitev spomina drage mame Marije Berdon darujeta sin Boris in snaha Orlanda 50.000 lir.

Ob 10. obletnici smrti Ivana Pečarja daruje Amalja Pečar (Gropada) 39.000 lir.

Namesto cvetja na grob Karle Kralj darujejo Lidija Pellegri 15 tisoč lir, Lidija in Vitorja (Trebeč) 21.000 in Elizabeta Križmančič (Trebeč) 39.000 lir.

V spomin na pok. Klara Kralj darujejo Anica in Marija (Trebeč) 44.000 lir in družina Živitz (Trebeč) 23.000 lir.

V spomin na pok. Justino Škabar vd. Brišič darujejo sestra Emilija z družino 20.000 lir in nečakinja Verica z družino 10.000 lir.

Namesto cvetja na grob Justine Škabar vd. Brišič in Alojzije Ravbar vd. Purič darujeta Marija Bizjak (Repen) 5.000 lir.

Klavdij Viviani (Gropada) daruje 10.000 lir in Anica Danev (Opčine) 30.000 lir.

V spomin na Rudolfa Bretca darujeta Anica in Milko Kralj 10.000 lir.  
Ob 4. obletnici smrti Alojza Daneva daruje žena Bernarda 10 tisoč lir.

**ZA SKLAD MITJA ČUK**  
Namesto cvetja na grob Rudolfa Bretca daruje Neva Bandelj 5 tisoč lir.

Ob priliki svojega nastopa na kresovanju na Padričah daruje Claudio Viviani 30.000 lir za PD Slovan.

Levko Frandolič daruje 24.000 lir in Danilo Guštinčič daruje 10.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Križu.

Za KD Valentin Vodnik darujejo Mauro Žerjal 20.000 lir, in Olga ter Lovrenc Štranj iz gostilne pri Studencu 25.000 lir.

Michele Škerk (Salež) daruje 7 tisoč lir za SK Kras.

V spomin na pok. Stano Gulič vd. Marc daruje družina Vojka Pertota 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Za Godbeno društvo Nabrežina daruje Klaric (Vižvle) 5.000 lir.

V počastitev spomina Karla in Draga Bana darujejo svoji 20.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Ob srečni vrnitvi z uspešnega izleta na Poljsko darujeta Ana in Sveto Grgič 25.000 lir za Sklad Albina Bubičiča.

V počastitev spomina pok. sestrič Marije in Klare Kralj darujeta Anica z družino 50.000 lir za popravilo Ljudskega doma v Trebečah.

V spomin na Klara Kralj darujeta Stanka in Ivanka Hrovatin 20.000 lir za popravilo Ljudskega doma v Trebečah.

Namesto cvetja na grob Rudija Bretca darujeta Majda in Srečko Sedmak 10.000, družina Ostroška 20.000, Anica in Marčelo Švigelj 20 tisoč ter Irma in Egon 20.000 lir za SD Polet.

Namesto cvetja na grob Draga Pahorja daruje Joško Turk 5.000 lir za SD Polet.

V počastitev spomina Marije Milč vd. Kapun darujeta Ivanka in Stanka Hrovatin 10.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

V počastitev spomina dr. Antona Daneva darujeta Ivanka in Stanka Hrovatin 10.000 lir za SPD Tabor.

V spomin na pok. Marijo Pegan vd. Starec darujeta Fani in Luci Sardoč 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Nosilci krste Marije Milč vd. Kapun darujejo 10.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

Adalbert Starec (Kontovel) 499 daruje 5.000 lir za Godbeno društvo Prosek.

V spomin na pok. Marijo Milč vd. Kapun daruje hčerke 20.000 lir.

**ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ OD SV. ANE**  
Namesto cvetja na grob Marije Hrvatič daruje Berto Derganc 20.000 lir za PD Slavec - Ricmanjeh.

Namesto cvetja na pregrani grob dragega Marijana Obersnela darujeta Marija in Andrej Rupel 10.000 lir za RMV.

V spomin na prijatelja Ludvika Zajca darujeta Anica in Sergij 15.000 lir ter Savina in Danilo Pieri 10.000 lir za PD Slavko Škapmerle.

N.N. daruje 5.000 lir za revijo Dan. Sonja in Frido Verginella darujeta 30.000 lir za atletsko sekcijo SZ Bor.

Za Marijo Kapun darujejo Draškovi 20.000 lir za PD Prosek - Kontovel.

V počastitev spomina Rudolfa Bretca darujeta Mira in Cveto Hrovatin 10.000 lir za SD Polet.

V spomin na Marijo Hrvatič por. Berdon darujeta Ilde in Mirko Hrvatič 5.000 lir za PD Slavec.

V počastitev spomina pok. Antona - Tončka Kalca daruje družina Ivanka Čača 5.000 lir za Pogrebno podporno društvo v Bazovici.

V počastitev spomina drage tete Marije Milč vd. Kapun darujejo Olga in družina Ostroška (Zagradec) 10.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel in 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob predragemu stricu Ludviku Zajcu daruje družina Edvarda Zajca 50.000 lir za Slovenski klub.

Namesto cvetja na grob Marije Kapun daruje Vlasta Nabergoj 5.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Nosilci krste pok. Marije Kapun - Stanko Prašelj, Alojz Bukavec, Milan Trobec, Alojz Timeus, Vinko Uršič in Bruno Metelko darujejo 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel, 20.000 za SD Primorac, 20.000 za pevski zbor Vasilij Mirk, 20.000 za Godbeno društvo Prosek in 20.000 lir za Mladinski krožek Prosek - Kontovel.

V spomin na drago mamo Marijo zijo Purič daruje hči Ivanka z družino 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel in 20.000 lir za Amaterski oder Jaka Štoka.

V spomin na drago mamo Marijo Kapun daruje hči Karla z možem Francetom in družino 30.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Alojzije Ravbar vd. Purič darujeta Ivanka in Zvonka Guštin 10.000 lir za Amaterski oder Jaka Štoka.

Ob obletnici smrti drage matere Ivane in v spomin na Draga Pahorja darujejo Fajgljevi (Gropada) 10 tisoč lir za osnovno šolo K.D. Kajuh.

V počastitev spomina strica Ludvika Zajca daruje Darko Švab z družino 25.000 lir za PD Tabor - Opčine in 25.000 lir za PD Škapmerle - Sv. Ivan.

V počastitev spomina Ludvika Zajca daruje Ivanka Bigolini 10.000 lir za TPPZ.

V počastitev spomina Ludvika Zajca darujeta Dragica in Ramiro Blažević 10.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Antona Kalca - Tončka daruje Srečko Križmančič 5.000 lir za Pogrebno podporno društvo v Bazovici.

V počastitev spomina pok. prijatelja Tončka Kalca daruje Vinko Fonda (Ruža) z družino 10.000 lir za TPPZ.

V spomin na pok. Točka Kalca darujeta Vinko Ruža - Fonda z družino 10.000 lir za SD Zarja.

V spomin na Klara Kralj darujeta svakinja Justina Pahor 10.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trebečah.

V spomin na Marijana Obersnela darujeta družini Scherl - Milič 10 tisoč lir za RMV in 10.000 lir za TPPZ.

Ob priliki praznika v Hribnici daruje Albin Hrvatič 10.000 lir za PD Slovanec.

V spomin na prijatelja Tončka Kalca daruje Fabio Pečar z družino 5.000 lir za PD Lipa.

Namesto cvetja na grob pok. Marije Milč roj. Kapun daruje Grozdana Cebolin 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev v Trstu.

Namesto cvetja na grob Klare Kralj daruje Grozdana Cebolin 5 tisoč lir za Združenje bivših aktivistov NOB v Trstu.

V spomin na Aničinega očeta Rudolfa Bretca darujeta Lidija in Nada Kapun 20.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na Tončka Kalca darujeta Lucija Križmančič z družino 10.000 lir, Herman Križman z družino 10.000, družini Pelan in Stopar 10.000 in Marija Kralj z družino 5.000 lir za PD Lipa.

V spomin na Tončka Kalca in Rudolfa Bretca daruje Rafael Grgič (Zvankov) z družino 10.000 lir za PD Lipa.

Namesto cvetja na grob Cvete Lavrenčič-Luin darujejo družine Obad, Capelli in Bitežnik 15.000 lir za SK Kras.

Zaradi pomanjkanja prostora bomo ostale darove in prispevke objavili v eni prihodnjih števil. Darovalce prosimo za razumevanje.

**FROLJA VIKTOR (Viki)** obvešča cenjene stranke, da je ponovno odprl svojo kovarico v Trebečah št. 60. Telefon - stanovanje 226-194 in delavnica 213-380.

**PODJETJE import-export** v Trstu sprejme v službo gospo/dično z znanjem italijanske in srbohrvaščine. Telefonirati od 9. do 13. ure na tel. št. 62.704.

**LIGNANO** zaradi boleznih odstopam rezervacijo minipartamaja za obdobje od 14. do 30. julija. Telefonirati dades in v terek na tel. št. 211-001 (urnik trgovine).

**ZARADI** pomanjkanja skladišnega prostora prodamo po izredno ugodni ceni nošene in vlečne traktorske atomizerje od 200, 300 in 600 litrov, freze 125 in 165 cm, rotacijsko kosilnico in hidravlične preseke smera 57 centimetrov in več. Informacije Agromec Gorica, Carduccijska ulica 33, tel. 2758.

**KUPIM** hišo ali stanovanje z vrtem in garažo, v okolici Ulice Rossetti ali na Škorčljih. Telefonirati na številko 61-369, od 8.30 do 12.30 a. z od 15.30 do 19.30.

**OSMICO** je odprl Ivan Terčon - Mavhinje 42. Toči belo in črno domače vino.

**ISCEMO** čistilke. Predstaviti se na podjetju Faro, v Ul. sv. Frančiška 4/1, v uradnih urah in sicer od 8.30 do 13. ure.

**PRODAM** avtomobil alfa-sud letnik 1972 v dobrem stanju. Telefon št. 724-031.

**KUPIM** pisalni stroj s slovenskimi črkami. Telefon: 748-611.

**OSMICO** je odprl Karlo Škabar v Repnu št. 23. Toči terca.

**V PETEK** je iz stanovanja hišnika v Kulturnem domu v Gorici izginil rdeči maček z dolgimi kosatim repom. Kdor je mačka našel, naj ga vrne ali telefonira na tel. 33288.

**LJUBITELJE** pristne domače kapljice vabimo k Čočevim v Dobrodo, kjer so odprli osmico z belim in črnim vinom.

## Mali oglasi telefon (040) 79 46 72.

**OSMICO** je odprl Ivan Terčon - Mavhinje 42. Toči belo in črno domače vino.

**ISCEMO** čistilke. Predstaviti se na podjetju Faro, v Ul. sv. Frančiška 4/1, v uradnih urah in sicer od 8.30 do 13. ure.

**PRODAM** avtomobil alfa-sud letnik 1972 v dobrem stanju. Telefon št. 724-031.

**KUPIM** pisalni stroj s slovenskimi črkami. Telefon: 748-611.

**OSMICO** je odprl Karlo Škabar v Repnu št. 23. Toči terca.

**V PETEK** je iz stanovanja hišnika v Kulturnem domu v Gorici izginil rdeči maček z dolgimi kosatim repom. Kdor je mačka našel, naj ga vrne ali telefonira na tel. 33288.

**LJUBITELJE** pristne domače kapljice vabimo k Čočevim v Dobrodo, kjer so odprli osmico z belim in črnim vinom.

**TRŽAŠKO** industrijsko podjetje išče osebo za delovno mesto programerja-ke v svojem centru za obdelavo podatkov. Zahtevana je visokošolska izobrazba in nagrnjenost do tega poklica. Pri izbiri kandidatov-k bo dana prednost tistim, ki lahko dokažejo tako strokovno poznavanje jezika RPG II kot tudi izkušnje na tem področju. Delovno mesto je na sedežu podjetja v Trstu. Ponudbe pošljite na upravo Primorskega dnevnika, Trst, Ul. Montecchi 6, pošt. št. «Programer».

**V REPNIČU** št. 2 je odprl osmico Vladimir Rebuta. Toči belo in črno vino.

# Hi Fi za vsako željo

prodajalna specializirana izključno za aparature HI FI široka izbira rack naprav ter najrazličnejše dodatne opreme popolna garancija ter strokovna asistena ter številne ponudbe po IZREDNIH CENAH

## RADIO ROSETTI

Ul. ROSSETTI 80 TRST Tel. 750725

## PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

### Cremaffé PRIMO ROVIS nudi

1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene

**SKODELICA KAVE 200 lir**

Kavne mešanice CREMAFFÉ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

## DARWIL

### KOMPIJUTER NA TVOJI ROKI

MIKROELEKTRONSKA TEHNOLOGIJA NA NAJVIŠJI RAVNI



### «SUB-MUSIC ALARM»

Prijetno prebujanje ob zvokih sladke melodije s kvartz uro «MUSIC ALARM». To je nova izredna dragocenost iz kolekcije «DARWIL QUARTZ 1980». Ohišje in pas iz INOX jekla, mineralno steklo, 100% vodotesnost do 3 atm. (30 m pod vodo). Kaže: ure, minute, sekunde, mesec, dan tedna, datum, stoparca do 1/100 sek., programiranje dveh različnih zemljepisnih časov, bujilka z melodijo, trajnost baterij 3 leta. **GARANCIJA 2 LETI.**

**DARWIL S.p.A. - TRST - TRG SV. ANTONA 4 - TEL. 61201, 61932 - TELEX: 460228**

## NAJVEČJI SALON V TRSTU ZA OPREMO STANOVANJA S ŠIROKO IZBIRO POHIŠTVA

- OD KLASIČNEGA DO NAJMODERNEJŠEGA
- ZA VSE OKUSE IN ZA VSAK PROSTOR!



## EDI MOBILI

TRST Ul. Balamonti 3 — telefon: 820766  
Ul. Di Vittorio 12 — telefon: 813301

Zastopnik kuhinj **moreluzzo**

## Zmagajaš potovanja

prva nagrada **KRIŽARJENJE PO SREDOZEMLJU**  
druga nagrada **BIVANJE NA BALEARIH**  
tretja nagrada **BIVANJE V TUNIZIJI**

**Sv. Jakob je vedno ugoden!**  
Pridi z zaupanjem in kupuj v pridruženih trgovinah.  
Danes imaš za to razlog več!

**SAN GIACOMO NEGOZI ADERENTI**

Ulenjena galerija GIOLI Campo S. Giacomo 18	Ulenjena galerija YERGANI Campo S. Giacomo 8	Ulenjena galerija ARIELLA Via dell'Istria 3	Obutev CECHELIN Via del Rito 19	Obutev VEGLIA Campo S. Giacomo 8/1	Obutev SAMANTHA Via dell'Istria 17	Ribarnica BENVENUTI Via dell'Istria 7	Ribarnica TOGNON Campo S. Giacomo 5	Sadije in zelenjava HUSU Via dell'Istria 3	Delikatosa MASE Via dell'Istria 9	Delikatosa LEO Mario Via del Rito 19	Slaščičarna pekarna BRAUCA Via dell'Istria 1	Pekarna AL BON PAN Via dell'Istria 21/8	Slaščičarna pekarna JERIAN Via dell'Istria 16	Vina in živila LIQUORCENTER Via della Conjurata 6	Hotel SAN GIUSTO Via Belli 3	Kino MODERNO Via dell'Istria 5	Bar GRAND PRIX Campo S. Giacomo 4	Bar BIANCO Via del Rito 19	LUCE E TECNICA Via S. Marco 2	Elektrotehnika FEDELE Via dell'Istria 17	Gospodinjki stroji RIOSA Via dell'Istria 1	Gospodinjki stroji RADIO ADRATICA Via S. Giacomo in Monte 16	Gospodinjki stroji GERMANI Via dell'Istria 13	Električni material RAGUSEO Via S. Giacomo in Monte 2/1	Artikli za kuhinjo in darila FABRO Piazza Pucher 9	Vsa za otroke CUCCIULO Campo S. Giacomo 3	Rodolico in živila BICKLEY HOUSE Campo S. Giacomo 3	Mestni trg: LU ZODRACO Via S. Giacomo in Monte 20	Artotekniker in nadomestni deli GIGI BILLA Via dei Giuliani 33	Obutev in manufaktura RUDAN Via del Rito 40	Konfekcija VELIAR SPORT Via Pontiana 3	Konfekcija PRISCO Campo S. Giacomo 3	Konfekcija LUCILLA Via dell'Istria 2	BOUTIQUE MIK MAK 2 Campo S. Giacomo 11	Konfekcije MAURI Campo S. Giacomo 3	Konfekcije WERK Campo S. Giacomo 6	Mode MARIA Via del Rito 21	Drogerija DORATTI Via dell'Istria 4	Drogerija HRUSVAR Piazza Pucher 8/8	Parfumerija STULLE Campo S. Giacomo 4	Foto kino ATTUALFOFO Via dell'Istria 9	Optika RADIO Campo S. Giacomo 23	Optika VISUS Campo S. Giacomo 11	Barvo laki EDILCOLOR Via S. Giacomo in Monte 20	Vsa za risanje in zidne papirje ARTEDECOLOR Via S. Giacomo in Monte 24	Pokali in kotline CECCHINI Claudio Campo S. Giacomo 14	Urnna zlatarna FERLUGA Via dell'Istria 14	Zlatarna ARGENTI Via S. Giacomo in Monte 13	Urnna zlatarna MIKOLJ Campo S. Giacomo 3	Urnna zlatarna PRISCO Via dell'Istria 5	Urnna zlatarna CARLIN Via Pontiana 1/8	Urnna zlatarna GIANNINI & RIMANI Piazza Pucher 1	Cvetličarna RWIEFA FIORINI Via dell'Istria 5	Ploščje PICK - UP Piazza Pucher 9
--	---	--	------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	--	--	---	--------------------------------------	---	---	--	--	--	---------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	---	---	---	--	--	---	--	--	--	---	--	---	---	---	---	--	---------------------------------------	-------------------------------	--	--	--	---	-------------------------------------	-------------------------------------	--	---	---	--	--	---	--	---	---	---	--------------------------------------

Divina CHAMBERS CLUB MEDITERRANEA E PATERNITI VIAGGI in garancija in jarko odobrobo organizacija potovanja v vsaki letni obdobju po vsej Evropi